

CROEXPRESS

NA FEŠTAMA
HRVATA U

- BERLINU
- BAD CANNSTATTU
- STUTTGARTU
- GERLINGENU
- FRANKFURTU
- MÜNCHENU...

Hrvatskom pjesmom i kolom kroz Njemačku

DR. DRAGO PRGOMET

Dijaspora je
potencijal koji
treba ponovo
otkriti

str. 6.

UMRO FRA STIPE ĆIRKO

Dragi fra
Stipe, nikada
te mi nećemo
zaboraviti

str. 4. - 5.

mk

Martin Kasperzyk
Steuerberater

Steuerkanzlei Martin Kasperzyk
Rheinstrasse 37-39 63225 Langen

Dragi čitatelji CroExpressa,

Pred nama je četvrta godina izlaženja CroExpressa u dijaspori. Svakog mjeseca pokucamo na vrata 10 tisuća hrvatskih iseljenika u mnogim europskim zemljama. Na 56 stranica najčitanije iseljeničke novine objavljujemo mnoštvo priča iz Domovine i iseljeništva, pratimo sve važnije događaje, aktivnosti u katoličkim misijama, zavičajnim i sportskim klubovima. Pozivamo vas da nam se pridružite, ne samo u čitanju nego i u suradnji. Sve vaše priloge i priče koja nam poslajete iz svoje sredine rado ćemo objaviti u našem tiskanom izdanju. CroExpress možete pratiti i putem društvene mreže Facebooka, otvorili smo stranicu pod nazivom CroExpress, na kojoj ćemo objavljivati različite zanimljivosti, kao i najave kulturnih, sportskih i zabavnih događanja diljem iseljeništva. Lagano se budi i blagdanski duh, iskoristite izvrsnu ponudu tijekom studenoga za sve vrste i veličine oglasa u CroExpressu. Imate odličnu priliku da u specijalnom božićnom tiskanom izdanju CroExpressa čestitate Božić i novogodišnje blagdane poslovnim partnerima, udajenim prijateljima i oglasite vaše božićne akcije. Zadnji rok za prijave je 30.11.2012. Želim vam ugodno čitanje!

Marina Stojak

IMPRINT

VERLAG UND HERAUSGEBER
CroExpress Verlag & Vertrieb

Isernhagener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland

Tel. +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
www.cro-express.com

REDAKTION
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com

REPORTAGEN

Gjoko Boric
Stjepan Starčević
Ružica Tadić Tomaz

Zlatko Duzbaba
Erscheinungsweise

CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren.

BEZUGSPREIS

GRATIS
VERTEILUNG
Deutschland, Österreich, Schweiz, Niederlande, Schweden, Rumänien

Pridružite nam se i podržite CroExpress na Facebooku

Početkom prošlog mjeseca otvorili smo svoju poslovnu stranicu na Facebooku. Ne smijemo zaboraviti važnost ove društvene mreže, koja okuplja više milijuna ovisnika o Facebooku.

Na ovaj način vas želimo redovno obavještavati o našim

izdanjima te događanjima iz iseljeništva i Domovine.

Na Facebook stranicama se vode razgovori, pišu kolumni i komentari, mogu se pročitati najnovije vijesti iz domovine i iseljeništva, razmjenjivati fotografije, i puno toga više..

Pridružite nam se i preporučite nas svojim prijateljima. Možete nas pronaći na sljedećoj adresi: www.facebook.com/pages/CroExpress. U ovom broju donosimo nekoliko zanimljivih komentara s facebooka koje želimo podijeliti i s vama:

DRAGO PRGOMET, zamjenik predsjednika HDZ-a:

- Iako već godinama o Domovini govorimo kao o zemlji znanja, čini se da je ona tek zemlja u kojoj se stječe znanje. Ali to znanje onda odlazi u korist nekim drugim državama ili zajednicama. Hrvatska na to bespomoćno gleda, kao da nema snage ništa učiniti. Tako je neki dan dekan FER-a govorio o tome kako čak 60 mlađih doktora znanosti od 30 do 35 godina starosti s tog fakulteta nema gdje, nego će najvjerojatnije karijere nastaviti u inozemstvu. I predsjednik Uprave „Končara“ nedavno je rekao kako 30 doktora znanosti namjerava otići u Švedsku. Odlazi se u nordijske države, odlazi se, kao i početkom 20. stoljeća, u SAD, Kanadu, Australiju, Novi Zeland, itd. Procjene su da je u zadnje četiri godine oko 30 tisuća mlađih iz Hrvatske otišlo u „bijeli svijet“ u potrazi za poslom, karijerom i napredovanjem. Dakle, najbolji idu daleko od Hrvatske. Tužno je što ti mlađi ljudi moraju tražiti budućnost izvan Domovine, još je tužnije razmislići što onda ostaje Hrvatskoj? S kakvim ćemo kadrovima raditi na izazovima koje pred nas donosi novo doba, Europska unija i globalni problemi? Hoćemo li naći snage i podići se iz problema ili ćemo samo još više potonuti? Imamo li snage raščistiti s aferama korupcije na pojedinim fakultetima? Imamo li ova Vlada hrabrosti za to ili će, kao i do sada, pokazivati neodlučnost i nekompetenciju? Nije li i povlačenje novog Zakona o visokom obrazovanju upravo takva poruka?

GORAN BANDOV, Phd

- Izvrsna analiza Katarine Ott, ravnateljice Instituta za javne financije o stanju RH i spremnosti za EU ... no meni je zapela za oko jedna sociološka misao .... jer je njemačkom umu očito neshvatljivo da se u klub može pripustiti netko tko nije ispunio zadane uvjete. Hrvatskom umu to naime nije neshvatljivo.

Neodgovornost našeg močvarnog društva dovila nas je na rub ponora, jer kao što piše i Ott „Naš jedini cilj nije ulazak u EU, već život u zemlji u kojoj funkcioniraju i politički i ekonomski sustav.“ Zato je vrijeme da nešto promijenimo u nama, a ne da tražimo vanjske krivce za naše stanje ... - ****

- kako bolno, kako istinito ... čitajući pomislio sam na sudbinu hrvatskog naroda ... sve mi se čini da nas slična sudbina čeka ... mladi nam ljudi trbuhom za kruhom odlaze ... to više nisu one generacije dijaspore koja će usko biti povezana s maticom zemljom i svojim sunarodnjacima u zemlji u koju dolaze ... zašto? oni znaju jezik država gdje odlaze i lakše će se integrirati, a plašim se kasnije i asimilirati ... sve

to vodi starenju stanovništva i da se na kraju ljudi koji ostaju u potpunosti utepe u našem močvarnom društvu te asimiliraju u neki drugi narod koji će biti odgovorniji prema sebi i svojemu ... -

ZABRANJENO JE UMETANJE LETAKA, SLIKA I DRUGOG PROMOTIVNOG MATERIJALA U NOVINE!

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštivanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaze napor kako bi informacije u novini bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktnе, slučajne, posljedične, indirektnе ili kaznene štete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti koristenja novine ili pak bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adrese koje nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

CroExpress ne odgovara za istinitost objavljenih oglasa i njihov sadržaj. CroExpress ne odgovara za propuste u točnosti sadržaja oglasa, a također ne snosi niti bilo kakvu odgovornost za štetu ili gubitak koji bi nastao oglašavanjem.

MARIJANA ZOVKO, pjevačica i kantautorica duhovne glazbe:

Moje razmišljanje o Haloweenu - Noći vještice

Predragi moji, vidim Facebook je pun ove teme i neka, treba progovoriti. Ja sam puno istraživala na tu temu. Još prije 10 godina dok je i moje dijete išlo u vrtić, tada je borba protiv toga počela, i dan danas traje. Ne uvlači se samo u vrtiće, jer tu je odgoj tih malih duša, nego i u škole kako vidim, ma u sredinu našeg društva, te je postalo nešto sasvim normalno i cool. A kad bi nešto protiv toga čovjek i rekao, ostaneš neshvaćen pa i napadnut. Živeći ovdje u Njemačkoj, vidim čak kako iz tolerancije crkvenih zajednica, unose te tikve i u crkvu i organiziraju partyje.

Preestrašno...Ne moramo ni istraživati duboko, kod teologa, ajmo sasvim normalno razmišljati, reci ču: laički... Ja svoje dijete oblačim u đavolski lik!? Uspoređujem

svoje djetinjstvo. Dok sam išla na fašing, poklade, oblačila sam se u princezu, pa sam bila Pipi..., Cowboyka...itd... Kako sam se "ponašala" dok sam takvu odjeću oblačila na sebe? Ponašala sam se kao takvom!! Zar ne?! Dakle, ako mi svoju djecu oblačimo u čudovište, đavolski lik, tako će i opomašati te likove. Pa jel to dobro? Jel to zdravo? Samo iz tog pogleda razmislimo. Na ovom mjestu ču osobno svjedočiti.

Prije pet godina, za Svi Svete, glazbeno sam pratila trodnevnicu jednog duhovnog seminara u Düsseldorf i Kölnu. Večer prije prolazili smo kroz grad, i većina je bila odjevena u crno, u đavole. Bilo je preestrašno!

Nego što, nego da se čovjek prestraši. Svećenik, voditelj misije je rekao da će biti kaos. Ništa više nije dodao. Idući dan, na vijestima moglo se čuti kako su upravo ti

đavoli ušli na groblja, napravili nered, razarali groblja, okretali križeve itd...Ja sam bila u komi. Pa kad mi netko kaže, da je to šala i ništa ozbiljno.

To je fantazija. Lijepo ču vam reći, to je stvarnost, i nije fantazija.

Molimo se Svim Svetima i pohodimo grobove moleći

se za duše u čistilištu. A svoju djecu oblačimo lijepo, u anđele svjetla, a ne u crne đavolske likove. Mir i dobro! Bog vas blagoslovio.

cromatology
DENTAL GROUP
<http://www.cromatology.com>

3 ordinacije
4 dijagnostička centra
12 doktora dentalne medicine i anesteziologije

**Udruživanje ustanova je temeljeno na
slijedećim postavkama:**

1. Zadovoljstvo pacijenta	4. Stalno stručno usavršavanje
2. Multidisciplinarnost	5. Najviši etički i znanstveni standardi
3. Dentalna medicina bazirana na dokazu	6. Fleksibilnost i brzina

Obratite nam se s povjerenjem na :
<http://www.cromatology.com>

Varšavska 10, Zagreb
Tel: +385 1 4883 800
info@lauc.net

Jurišićeva 19/1 II kat, Zagreb
Tel: +385 1 4572 433
info@ident.hr

Republike Austrije 5, Zagreb
Tel: +385 1 4680 143
ordinacija@ordinacijacekic.hr

Ilica 19, Zagreb
Tel: +385 1 4833 443
rtg@lauc.net

**PREMINUO FRA STIPE ČIRKO, ČLAN FRANJEVAČKE PROVINCije
PRESVETOG OTKUPITELJA I VODITELJ HKM KÖLN**

Dragi fra Stipe, nikada te mi nećemo zaboraviti

Roden 11. listopada 1964. godine gospodnje od oca Mate i majke Ljubice. Krstiše ga kao Stipe. Jedino što nam sada ostaje jest ovo njegovo ime. Fra Stipe. Spominjemo ga se s poštovanjem, rodbinskim i kršćanskim te molimo: Gospodine, sjeti se njegova imena.

U nedjelju 28. listopada u 49. godini života preminuo je fra Stipe Čirko, član Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, koji je obnašao službu voditelja HKM Köln, izvijestila je mrežna stranica splitskih franjevaca. Fra Stipe je rođen 11. listopada 1964. godine u Rašeljkama. U novicijat je stupio 7. srpnja 1984., a svećane zavjete je položio 4. listopada 1989. Za đakona je zaređen u Splitu 7. srpnja 1991., a za svećenika 28. lipnja 1992. Službu župnog vikara vršio je u Sinju od 1992. do 1998. godine. Od 1992. do 2008. vršio je u Sinju i službu vojnog kapelana. Od 2008. do 2011. bio je dušobrižnik u Berlinu. Godine 2011. postao je voditelj HKM Köln. Fra Stipe je bio definitor od 2006. do 2009. godine. Na vigiliju svetkovine Svih svetih, 31. listopada u 17 sati u Minoritenkirche u Kölnu okupilo se mnoštvo vjernika, rodbine i prijatelja kako bi se oprostili od iznenađujućeg preminulog voditelja hrvatske katoličke misije u Kölnu fra Stipe Čirku. Svetu misu prevodio je fra Vuk Buljan, gvardijan u samostanu svetog Gabrijela u Münchenu. U koncelebraciji su, uz referenta za strance u nadbiskupiji Köln đakona Greveldinga, svetu misu koncelebrirali 25 svećenika. Fra Stipe Čirko je u Kölnu djelovao samo godinu dana, ali je u svojoj župi ostavio trajan i nezaboravan trag. Mladi, koje je fra Stipe posebno podržavao i okupljano, sa ružama i svjećama ispratili su tijelo svoga dragog župnika do automobila koji ga je prevezao u njegovu voljenu do-

movinu Hrvatsku. Mladi su uputili oproštajne riječi: „Bio si kratko, prekratko među nama. Htio si puno, ostvario previše. Svojim trudom, zalaganjem, ljubavlju prema Bogu i čovjeku ostavio si nam veliki i živi primjer pravog kršćanina. U našim mislima ćeš trajno ostati. Ispratili smo te u zemaljsku domovinu, tvoju voljenu Hrvatsku. Dragi Bog neka te nagradi vječno na

nebu za sva tvoja djela. Hvala i počivaj u miru.“ Pokopan je u ponedjeljak 5. studenoga na groblju Gospe od Andela u Imotskom. Dostojanstveno, s poštovanjem i ljubavlju, misnim slavljem i komemoracijom, spomenuše se i oprostio berlinski vjernici i svećenici od pokojnog fra Stipe Čirko. Drhtavi glas pokazuje kako se fra Petar Čirko, voditelj HKM u Berlinu bori s veli-

**Pokopan je u ponedjeljak
5. studenoga na groblju Gospe
od Andela u Imotskom.**

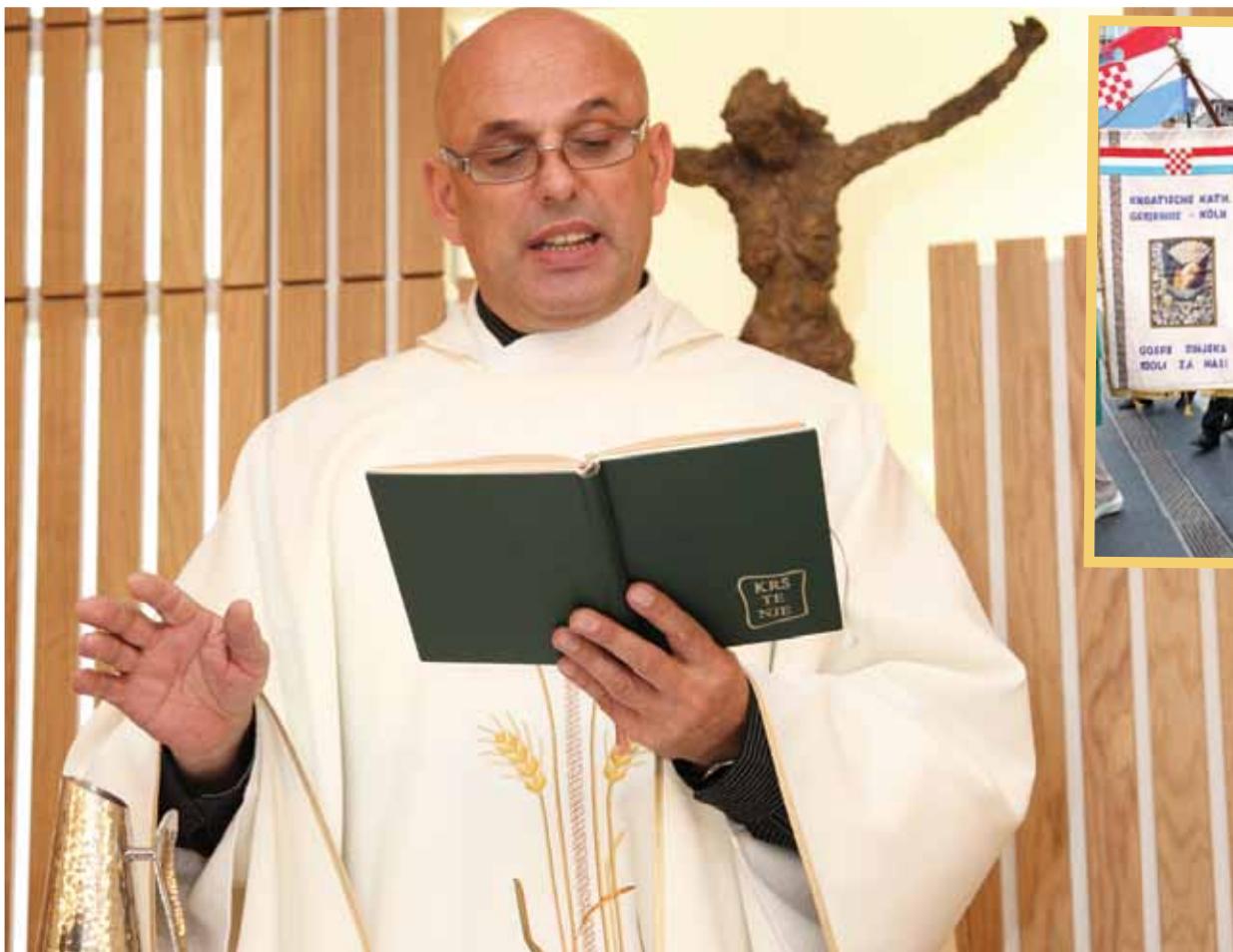
Svetu misu prevodio je fra Vuk Buljan, gvardijan u samostanu svetog Gabrijela u Münchenu.

kim emocijama. Nije ni čudo. S pokojnikom je u djetinjstvu i mladosti, bio prvi susjed, kasnije subrat, berlinski suputnik. Zbor mladih pjeva Blže o Bože moj, Milost, Krist jednom stade na žalu ... Potekom riječi kroz čitanja fra Ivana, fra Petra, Anice Krstanović i Anite Liović, a sve proizašlo iz fra Petrova pera, protkano riječima iz Evandjela, molitvama i pjesmom Zbora mladih koji podsjetiše okupljene vjernike na, iznenada, u nedjelju, 28. listopada, u 49. godini života prerano preminulog fra Stipu Čirku.

- U sjeni Kamešnice i Tuš-

nice čvrste, na mekome sagu Bukoga Blata, uz Landekuš i Ričinu mirnu, u sjaju slave Tomislavgrada svoj spokoj Rašeljke žive. I on je toga sela sin. Roden 11. listopada 1964. godine gospodnje od oca Mate i majke Ljubice. Krstiše ga kao Stipe. Jedino što nam sada ostaje jest ovo njegovo ime. Fra Stipe. Spominjemo ga se s poštovanjem, rodbinskim i kršćanskim te molimo: - Gospodine, sjeti se njegova imena što si ga Ti upisao u dlan svoje ruke. Sjeti se imena njegova. Djetinjstvo u skromnosti očeva doma i u raskošu

**U našim mislima
ćeš trajno ostati.
Ispratili smo
te u zemaljsku
domovinu,
tvoju voljenu
Hrvatsku.**

**Nikada te nećemo zaboraviti,
ispisali su mladi. Puk je u tišini,
još dugo poslije mise stajao pred
slikom i svijećama...**

obiteljske slike i ljubavi bili su crvena nit njegove blage osobnosti. Prekrasni obzori pitome Buškoblatske ravni crtali su osmijeh i očinji blagi pogled njegova lica. Pučka škola bijaše i vrtić i knjiga, dvorište i igralište a vršnjaci velika obitelj prijatelja. Umljati zvuci velikoga zvona župne crkve sv. Franje Asiškoga u Rašeljkama sijahu sjeme franjevačkog poziva. Kao dušobrižnik gledao je, kako starice majke plaču i ne mogu da se utješe za djecom svojom. A ona odnjihana su diljem svijeta, pomalo zaboravljajući svoju materinsku riječ.

I on, poslušan svojoj majci provinciji krenu putem Berlina kako bi podigao svoju svećeničku ruku na blagoslov i svoju riječ na molitvu za naš berlinski puk. Sijao je sjeme Riječi Božje, plakao sa uplakanima i radova se s radosnicima. Iako u tuđini životom, u snovima u domovini, koju je neizmjerno ljubio.

-Nikada te nećemo zaboraviti, ispisali su mladi. Puk je u tišini, još dugo poslije mise stajao pred slikom i svijećama, bijelim i crvenim ružama. Počivaj u miru fra Stipo! (IKA, HKM Düsseldorf, hravskglas-berlin.com)

ZBOR MLADIH HKM BERLIN UPUTIO JE PORUKU SUĆUTI PROVINCIJALU PROVINCije PRESVETOG OTKUPITELJA u SPLITU

Poštovani Oče provincijale, povodom smrti fra Stipe Čirka, Vama i svim franjevcima Provincije Presvetog Otkupitelja u ime Zbora Mladih Hrvatske Katoličke Misije Berlin želimo izraziti iskrenu i duboku sućut. Fra Stipina nagla smrt je zbraše, naše obitelji, sve nas iznenadila i jako potresla. Zbor mlađih je bio tako povezan s fra Stipom. Na njegov poziv su u travnju 2011. godine mlade djevojke po prvi put pjevale kao zbor mlađih na sv. misi. Nikada nećemo zaboraviti fra Stipine riječi na svojoj oproštajnoj misi, kojima se posebno obratio zboru, rekavši, da 22. rujna 2011. pri nastupu na olimpijskom stadionu u pretprogramu sv. mise s Papom Benediktom XVI., zbor ne predstavlja samo HKM Berlin, nego cijeli hrvatski narod. Iako je 2011. godine napustio HKM Berlin, zbor mlađih je uvijek ostao povezan s fra Stipom. Ostat će nam u trajnom sjećanju: kao svećenik, koji je bio vjeran navjestitelj evanđelja, kao vjeroučitelj, koji je s posebnom ljubavlju pripremao naše mlađe na sakramenat sv. Potvrde, kao franjevac, pun radosti, oduševljavajući svakog čovjeka svojim jedinstvenim osmijehom popraćenim lijepim riječima i šalama, kao dobar, jednostavan čovjek koji je imao veliko srca za sve ljudе i našu domovinu. Pokoj mu vječni podario dragi Gospodin, neka mu bude nagrada! Na njegov sprovod nažlost ne možemo doći, ali u duhu želimo biti sa svima Vama. Na svetoj misi zadušnici, koja će se slaviti u petak, u 18.30 sati za njega i u našoj misiji, Zbor mlađih će se oprostiti od svoga fra Stipe s njegovom omiljenom pjesmom "Gospodine, ti si pastir moj".

U ime Zbora Mladih HKM Berlin i njihovih obitelji
Anica Krstanović, Suzana Smolković

RAZGOVOR SA ZAMJENIKOM PREDSJEDNIKA HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE DR. DRAGOM PRGOMETOM

Dijaspore je potencijal koji treba ponovo otkriti

Iseljeništvu se može prići jedino s jasnim programima, čistim strategijama, otvorenim i iskrenim prijedlozima, i realnim očekivanjima temeljenim na obostranom interesu. Naši zajednički ciljevi trebali bi biti: vratiti povjerenje u iskrenu želju za suradnjom.

Marina Stojak

Od unutarstranačkih izbora u HDZ-u prošlo je skoro pola godine. Kako ocjenjujete prvi pola godine rada novog rukovodstva stranke kojega ste i vi dio?

Gоворити о данашњој ситуацији у страни немогуће је а не имати на уму додјадаје унутар странке неколико задњих година. Ситуација сигурно nije blistava, што је логично с обзиром кроз што smo sve прошли. Izgubili smo троје изборе – предсједнице, локалне и парламентарне а задњи унутарстранаčki избори су нам узели пола године. Али процес обнове је отворен. Наравно да има и неких почетничких неснalaženja i nerazumijevanja, ali s обзиром на то што smo zatekli, помaci su učinjeni.

Je li se po vašem mišljenju stranka konsolidirala i kako su u njoj prihvaciени ljudi koji nisu podržavali sadašnjeg predsjednika?

Kao što sam rekao, процес кonsolidiranja странке траје. Нije лако покренuti велiku странку као што је HDZ и очекivati одmah резултат. Formiranjem odbora кроз које kreiramo наше идеје и законске приједлоге, уз сталну критику актуелне власти, namećemo се као квалитетна опорба. Што нам је и задаћа у овом trenutku. Наравно, да од свих sudionika u unutarstranačkim izborima очекujem zajedništvo, bez обзира кога су подрžavали.

Kako ocjenjujete rad sadašnje vlasti?

SDP-u se dogodila vlast. Gotovo je nevjerojatan primjer лакомislenosti s којом су preuzeли vlast. Припремати се godinama, tvrditi da ste spremni водити državu a na koncu pokažete da niti imate kadrove, niti planove, niti

temeljnju razinu координације унутар Vlade. Па чак и Vladina strategija развоja представљена у svibnju ове године u Hrvatskom saboru је prepisana strategija HDZ-ove vlade iz 2010. godine. Objektivni pokazatelji, poput rasta inflacije i pada BDP-a, porasta nezaposlenosti су jasni pokazatelji neuspjeha Vlade чја se politika svela na jaku poreznu presiju i daljnje osiromašenje građana, bez i jedne ozbiljne investicije.

Vi ste podrjetom iz BiH, a poznajete dosta ljudi u dijaspori. Kakav će biti odnos novog HDZ-a prema dijaspori i Hrvatima u BiH?

Imajmo na уму да нам је dijaspora моћна, потенцијал који морамо поново открити. Ne zanemarimo i poruke које i sam dobivam од dijaspore, da je i dijelom razočaran. Iseljeništvu se može прићи jedino s jasnim programima, čistim strategijama, otvorenim i iskrenim prijedlozima, i realnim očekivanjima temeljenim na obostranom interesu. Naši zajednički ciljevi trebali би biti: vratiti povjerenje u iskrenu želju за suradnjom, премети конкретне пројекте и планове за investiranje, потакнути transfer znanja i tehnologija из dijaspore у матичу, потакнути јаču kulturnu suradnju, stimulirati razvoj mreže škola који промићу нашу културу, језик и stil života i iskoristiti uglednike hrvatskog podrijetla као promotore našeg gospodarstva i turizma.

Što mislite na čemu bi HDZ trebao temeljiti svoj program s kojim želi ponovo doći na vlast?

Ovo je vrijeme које треба нове, neopterećene ljude. Ljude који ће превести програм свремене pučke i demokršćanske странке temeljen на vrijednostima пошtenog rada,

greb. Otkuda vi u politici?

Roden sam u sedmeročlanoj obitelji u Žeravcu, u Bosanskoj Posavini. Zadnjih 15 godina živim u Zagrebu. Predstojnik sam Klinike za ORL i kirurgije uglave i vrata na Rebru, sveučilišni sam profesor na Medicinskom fakultetu u Zagrebu i Osijeku. Kroz skoro dvadeset godina stranačkog života prošao sam mnoga unutarstranačka nadmetanja. Bio sam gradski i županijski vijećnik a od 2003-2005. godine i zastupnik u Hrvatskom saboru. Prekinuo sam saborski mandat i posvetio se isključivo struci, no događanja u stranci zadnjih godina i poraz na izborima za Hrvatski sabor izazvali su kako duboku osobnu zabrinutost tako i osjećaj potrebe demokratskih promjena u načinu vođenja stranke. Niste mogli ne reagirati na sva ta događanja. Svojom pasivnošću potvrdio bih potmanjkanje ne samo političke nego i osobne društvene odgovornosti i ponovno sam se aktivno uključio kroz unutarstranačke izbore. Članovi stranke su očigledno prepoznali moja nastojanja, stavove i razmišljanja i izabrali me za zamjenika predsjednika stranke.

Znamo da ne volite govoriti o sebi, ali znamo da ste bili branitelj.

Dragovoljac sam Domovinskog rata od ljeta 1991. godine na istočnoslavonskom i zapadnoslavonskom bojištu. S prijateljima sam stradao u minskom polju izvlačeći ranjene suborce. Pričuvni sam brigadir Hrvatske vojske.

Čuli smo da obilazite stranačke organizacije po Hrvatskoj. Kada namjeravate to učiniti po dijaspori?

Plan je novog vodstva i bio učvrstiti veze sa stranačkim ograncima po Hrvatskoj, i to uspješno činimo. Imali smo ljetos uspješan susret s Koordinacijom HDZ-a iz iseljeništva. Planiramo nakon Nove godine intenzivnije kontakte са ograncima u inozemstvu što uključuje svakako i moj osobni dolazak.

SDP-u se dogodila vlast. Gotovo je nevjerojatan primjer lakomislenosti s kojom su nakon pobjede na izborima preuzeeli vlast.

poštivanja zakona, brige за obitelj, osobne odgovornosti, optimizma i domoljublja. Trebamo ljudi i stranku који ће znati заштитiti nacionalne interese u Europi. Snažno se okrenuti budućnosti i projektima. Povremeno parafraziram američkog filantropa Charlesa Katteringa: „Interesira me prošlost ali sam odlučio ostatak života provesti u budućnosti“. Naš program ће biti temeljen na načelima izgradnje države konkurentnog gospodarstva, proizvodnje i izvoza. Države jednakih šansi свим njenim građanima, kvalitetnog obrazovanja, znanja i novih tehnologija. Naravno, uz jačanje solidarnosti u društvu i одбацивањем svakog oblika radikalizma. Biti ћemo spremni ponuditi i prihvati teme oko којих mora postojati nacionalni konsenzus. Našim programima уједно ћемо jačati i poticati optimizam i samopouzdanje. Bez обзира на okolnosti, морамо vjerovati i u sebe i svoje mogućnosti. Uvijek sam se držao načela da svatko kroji svoju sudbinu па tako i mi moramo svoju. Malo znamo o vama. Liječnik ste, vrhunski specijalist u KBC-u Za-

Papa Benedikt XVI. primio je premijera Milanovića

Vatikan, (IKA) - Sveti Otac Benedikt XVI. primio je 29. listopada predsjednika Vlade Republike Hrvatske Zorana Milanovića. Premijer se potom sastao i s kardinalom Tarcisiom Bertoneom, državnim tajnikom Svete Stolice, u čijoj je pratinji bio nadbiskup Dominique Mamberti, tajnik za odnose s državama, izvijestio je Tiskovni ured Svete Stolice.

Srdačni razgovori omogućili su plodnu razmjenu mišljenja o izazovima s kojima se zemlja mora suočiti u aktualnoj gospodarskoj krizi, kao i o pitanjima od zajedničkog

interesa u okviru bilateralnih odnosa.

U tom smislu spomenuta je i Konferencija u povodu 20. godišnjice diplomatskih odnosa, koja će se održati 29. listopada popodne. Glede poznatog slučaja Dajla, dviže strane su se usuglasile da će problem riješiti što je prije

moguće u duhu tradicionalnog prijateljstva između Svetе Stolice i Republike Hrvatske.

Osim toga iznova je izražena potpora Svetе Stolice legitimnim težnjama Hrvatske prema punoj europskoj integraciji, zadržavajući se ujedno na regionalnoj povezanosti, s posebnim osvrtom na situaciju

Hrvata u Bosni i Hercegovini, stoji u priopćenju Tiskovnog ureda Svetе Stolice.

U razgovoru s hrvatskim novinarima premijer Milanović je istaknuo da ugovori Republike Hrvatske sa Svetom Stolicom nisu bili tema razgovora te da on smatra da potpisane ugovore treba poštivati. Na susretu je hrvatski premijer darovao Papi Strossmayrov časoslov, reprint fotografije iz Albuma Franza Thiarda de Laforesta "Sakralni objekti Dalmacije iz 19. stoljeća". Sveti Otac je premijeru darovao nalivpero.

Neriješena pitanja

Bilo je riječi o aktualnoj gospodarskoj krizi, okruglog stolu u povodu 20. obljetnice diplomatskih odnosa, rješenju slučaja Dajla, stanju Hrvata u Bosni i Hercegovini a Sveti Stolica je iskazala potporu ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Zoran Milanović iz Berlina: "Vjerujem u Hrvatsku, ali i obećanjima njemačkih partnera."

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Zoran Milanović boravio je 25. i 26. listopada, u Berlinu, u radnom posjetu Saveznoj Republici Njemačkoj i sudjelovao na proslavi obilježavanja 60 godina postojanja Odbora njemačkog gospodarstva za suradnju sa zemljama istočne Europe. Predsjednik Vlade također se susreo s Peerom Steinbrückom, članom SPD-a i kandidatom SPD-a za saveznog kancelara na izborima 2013., s predsjednikom Kluba zastupnika SPD-a Frankom-Walterom Steinmeierom te s predsjednikom parlamenta Savezne Republike Njemačke Norbertom Lammertom. (vlada.hr)

MEDIJI

Predavanje Ivana Ugrina u prostorijama HKM Köln

Novinar i publicist Ivan Ugrin iz Splita, održat će u subotu 24. studenoga u prostorijama Hrvatske katoličke misije Köln, Am Rinkenpfuhl 10, s početkom u 17 sati, predavanje na temu "Hrvatska u vrtlogu medijskih bespuća". U svom predavanju Ugrin će govoriti o utjecaju medija u svakodnevnom životu. Trenutno stanje u medijima i načini na koji se njima manipulira, u svijetu, kao i u Hrvatskoj, dalo bi se sažeti u jednu jedinu rečenicu: laž je postala istinom. Unatoč tome, može se reći da svi oni mediji koji profesionalno izvršavaju svoju ulogu i idu na znanje i učenje, nastoje nas obogatiti i proširiti vidike, potiču kritičko mišljenje, stvaralaštvo i inovativnost, poštuju svakoga osobno, takvi će mediji preživjeti i aktualnu svjetsku krizu suprotiva krojačima novog svjetskog poretku koji u neredu kojeg stvaraju i manipuliraju, ponajviše uz pomoć pristranih i neobjektivnih medija, polako gube busolu i ne znaju više što čine. Tijekom predavanja i nakon nedjeljnih misa u misiji, Ugrin će zainteresiranim ponuditi svoju knjigu "Kardinalni razgovori" po cijeni od 10 eura. (rr)

PRIČA O MARKU BABIĆU ZABORAVLJENOM JUNAKU VUKOVARA

Junak koji je snim

Stipan Boban

Toga 9. srpnja prije pet godina na posljednjem ispravčaju legendarnog heroja Trpinjske ceste, pukovnika Mirka Babića, koji je 5. srpnja 2007. umro od posljedica moždanog udara u Kliničkoj bolnici Rebro u Zagrebu, na vukovarskom Memorijalnom groblju, gdje su pokopani svi heroji obrane Vukovara, okupilo se više od pet tisuća ljudi. Došli su, kao i posebni izaslanik predsjednika Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga, general Mladen Kruljac i tadašnja potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor, pokloniti se istinskom heroju, branitelju koji je na Trpinjskoj cesti uništio čak 14 tenkova i nakon smrti Blage Zadre postao zapovjednik Borova naselja. Prije njegova sprovođanja se mnoštvo posljednji put na Memorijalnom groblju okupilo samo na za-

jedničkoj sahrani 50 vukovarskih branitelja čiji su ostaci ekshumirani iz masovne grobnice na Ovčari.

“To nas čini ponosnim, jer toliki broj ljudi na njegovu sprovođu najbolje govori koliko je moj brat bio poštovan među običnim ljudima koji su ga, kao i ostale njegove suborce doživljavali, istinskim vukovarskim herojem” – priča Ivan Babić, jedanaest godina stariji Markov brat.

Još dok je bio živ Marko Babić je uvijek govorio kako je Vukovar grad heroja, a svoje zasluge o kojima govore njegovi suborci nije posebno isticao o čemu najbolje potvrđuje činjenica da je nekoliko mjeseci prije smrti uspio okupiti sve preživjele heroje Vukovara i snimiti dokumentarnu seriju Heroci Vukovara. Prikazivanje te serije na HTV-u nije doživio, ali ostvario mu se san da ni jedan heroj Vukovara, a bilo ih je toliko mnogo, neće

biti zaboravljen. Četiri godine nakon njegove smrti jedino sjećanje na tog vukovarskog heroja je komemoracije koju svake godine na godišnjicu njegove smrti organiziraju njegovi preživjeli suborci na mjestu gdje je sa njima prije 20 godina golin rukama zaustavio kolonu srpskih tenkova. Ni jedna ulica a ni ustanova u Vukovaru ne nosi njegovo ime, iako po svim djelima koje je učinio u ratu i poslije rata, kada je nakon umirovljenja 1997. u HV-u odbio predsjedničku mirovinu govoreći da on nije ratovao za mirovinu nego za slobodnu Hrvatsku, to ipak zaslužio. Hoće li Marko Babić ostati zaboravljeni vukovarski heroj koji je zaslužio da se po njegovim imenu zove makar jedna ulica, ustanova ili trg u Vukovaru?

Priča o zaboravljenom heroju, neustrašivom ratniku i velikom domoljubu Marku Babiću, koliko je zanimljiv-

va, mogla bi se ekrанизirati. On je najmlađe od troje djece Stipe i Ive Babić koji su se 1958. godine iz sinjskog sela Potravljje preselili u Vukovar. Brat Ivan će s ponosom reći kako su Marko i njegovo društvo, sastavljeno uglavnom od dečkih rođenih između 1963. i 1968. godine, puno prije od njih starijih shvaćali šta će se 1991. dogoditi u Vukovaru.

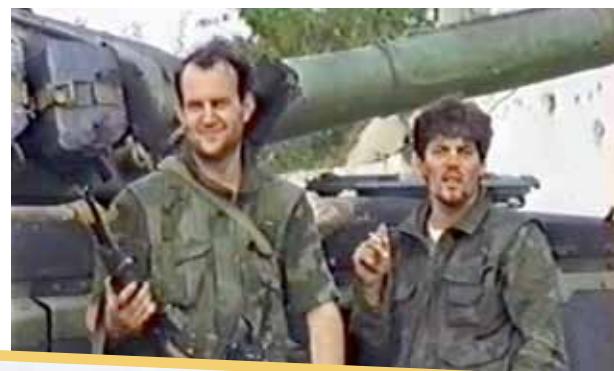
“Marko i cijelo njegovo društvo: Ivan Bošnjak, Mrinko Leko, Marinko Mrđan, Miroslav Josić, Zoran Sablić, Mirko Brekalo, Robet Zadro, Vinko Budimir, Marko Živković, Andrija Marić i još mnoštvo drugih, odvijek su bili pravi fajteri. Ti dečki, koji su činili okosnicu obrane na Trpinjskoj cesti, bili su jaki u svemu. Sjećam se kako nam je jednom pred samo izbijanje rata u Vukovaru, Marko rekao: Ako ne dobijemo rat, svi ćemo visjeti na ovim banderama uz Trpinjsku cestu” – kaže Ivan Babić pokazujući nam ratne slike svoga brata koji je nakon pogibije Blage Zadre postao zapovjednik obrane Trpinjske ceste.

I Zoran Sablić, Markov

školski kolega i suborac iz Vukovara, potvrdit će Ivanove riječi dodavši kako je Marko od kada ga poznaće, bio rođeni vođa. Bio je prvi u svemu, ostali su ga slijedili. Reći će kako su okosnicu obrane na Trpinjskoj cesti činili ljudi koji su bili klapa od djetinjstva, a taj njihov prkos i nacionalnu pripadnost pokazivali su i prije rata kada su u kafićima po Vukovaru i oko njega bučno uz nacionalne pjesme Prljavog kazališta proslavljali pobjede Dinama i Hajduka nad Partizanom i Zvezdom.

“Bila je to grupa od 15-tak ljudi, uvijek smo bili skupa i svatko nije mogao ući u naše društvo. Kada su početkom srpnja Srbi poubijali naše policajce u Borovu Selu, mi smo obukli vojne odore. Marko je bio veliki kao ekipa okupljena oko njega. Kada su tenkovi krenuli na Trpinjsku rekao je: „Moramo pokazati drugima da ih možemo zasutaviti. Tek kada to učinimo, ljudi neće bježati nego će ostati i boriti se do kraja! Da, on je srušio 14 tenkova, najviše od svih, ali time se nije hvalio i nikada nije isticao svoje po-

Još dok je bio živ Marko Babić je uvijek govorio kako je Vukovar grad heroja, a svoje zasluge o kojima govore njegovi suborci nije nikada posebno isticao.

bio film o herojima

sebne zasluge - kaže Markov suborac Zoran Sablić.

Četrnaestog rujna 1991. oko 14 sati krenuli su tenkovi bivše JNA Trpinjskom cestom. Bila ih je puna cesta, kretali su se u troredu. Tim željeznim grdosijama, od čiji gusjenica i buke je drhtala cesta, suprostavila se grupa ludo hrabrih Vukovaraca kojima je u tom trenutku najjače naoružanje bilo junačko srce. Prvoga dana uništeno je pet, šest tenkova, pao je mrak i neprijatelj, ne očekujući takav otpor, zaustavio prodor do slijedećeg juta

Tako je počela bitka za Vukovar, a Trpinjska cesta postala neosvojiva i pravo tenkovsko groblje. Pokojni Marko Babić u jednom svom sjećanju na te herojske dane opisao je taj događaj ovim riječima: "Kada sam video koliko ih je, doživio sam šok. Sve je bilo puno tenkova, sve se treslo od njih. Puštali smo ih da se približe. Kroz vrtove kuća smo se provalčili, dočekamo tenk, prvi udarimo, povučemo se 50 metara, udarimo drugi. Tukli smo ih kroz ograde prema cesti. Što je tu bila naša prednost i sre-

ća? Što je JNA krenula arogantno, bahato i puna sebe. Pješadiju su ostavljali 200-njak metara iza, tenkovi su onda bili kao pečeni pilići!"

Prvi tenk uništilo je Ante Jurić iz specijalne policije Slavonski Brod. Išlo se na tenkove sa ručnim bombama, molotovljevim koktelima, a Markovi suborci će reći kako je ta četiri dana od 14. do 18. rujna, koliko je trajala najžešća bitka na Trpinjskoj cesti, on dobio upalu mišića ruku od bacanja bombi i koktel-a na tenkove. Prisjetit će se i prve «ose» koju su dobili i s kojom je, iako prije nikada nije rukovao s njom, Marko uništilo tenk.

Markov suborac Mirko Brekalo ispričat će nam priču od danima kada je slomljena kičma srpskog oklopa na Trpinjskoj cesti. U pomoć su im stigli suborci iz ostalog dijela Vukovara, a s protuokolnim sredstvima koje su preko noći dopremili iz Vinkovaca, Marko Babić i Andrija Mařić na desnoj, Marinko Leko, Tomica Jakovljević i Miro Radmanović na lijevoj strani Trpinjske ceste tukli tenkove i druge oklope. Od njega čut-

ćemo priču i o vodovima koji su nosili ime Žuti mravi i Pustinjski štakori kojima je zapovjedao Marko Babić, te o Turbo vodu kojega je vodio Robert Zadro, sin legenadarnog vukovarskog zapovjednika Blage. Od Žutih mrava nitko nije preživio, a dečki iz Pustinjskih štakora i Turbo voda, kasnije su nakon pada Vukovara, otišli se boriti na Kupres gdje su također zau stavili srpske tenkove u proboru prema Tomislavgradu. Među njima bio je i Marko Babić, a na Kupresu je poginuo Robert Zadro i još veći broj heroja sa Trpinjske ceste.

«Nakon pogibije Blage Zadre, mi smo na sastanku branitelja Trpinjske ceste za novog zapovjednika jednoglasno izabrali Marka Babića jer smo smatrali da nas on poslije Blage najbolje može voditi» – kaže Mirko Brekalo koji je sa preživjelim suborcima Trpinjske ceste pored mjesta gdje je bilo zapovjedništvo i gdje su zaustavljeni tenkovi podigao Spomen dom hrvatskih branitelja u kojem su se čuvaju uspomene na Marka Babića i ostale heroje Trpinjske ceste.

**ZALOŽILA ŽIVOT DA BI POSTALA
MAJKA. NEVJEROJATAN PODVIG
32-GODIŠNJE JELENE TRIKIĆ
IZ PRIJEDORA ZADIVIO CIJELU
BOSNU I HERCEGOVINU**

Foto: Glas Srpske

Majka hrabrost

Moj život tek sada potpuno je ispunjen

Mirela Tučić

BANJA LUKA – Ovo je priča o nevjerljivoj hrabrosti žene koja je unatoč teškoj bolesti odbila liječenje kako bi mogla postati majka.

Jelena Trikić iz Prijedora bori se s teškim oblikom tumoru na mozgu još od 2007. godine. Unatoč tomu, prije 15-ak dana na svijet je donijela sina Nikolu. Njezina hrabrost zadivila je ne samo zaposlene u Kliničkom centru Banja Luka, nego i cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Želja jača od svega

Ogromna želja stvoriti novi život i postati majka bila je jača od straha Jelene Trikić da će izgubiti svoj jednu bitku. Jednu bitku je dobila - dijete. Sada joj predstoji teža - bitka za vlastiti život.

Do sada je Jelena imala dve teške operacije nakon čega je bila pod zračnom terapijom i terapijom blažim citostaticima. Dok je boravila u bolnici, poželjela je imati dijete, koje bi joj, kako je kazala, moglo doći u posjet. Nakon što

su joj onkolozi preporučili intenzivniju terapiju citostaticima, Jelena je to odbila jer je od liječnika doznala kako bi joj to uništilo sposobnost da ima potomstvo.

- Željela sam vidjeti kako je biti majka. Suprug me je u tome podržao i bio uz mene. Sada imam Nikolu. To je neopisiv osjećaj. Vrijedilo se za njega boriti, kazala je izmorenim glasom Jelena koja svoje dijete ne ispušta iz ruku od kad je došlo na svijet.

- Moj život je u potpunosti ispunjen tek sada kada svoje dijete držim u naručju, dodala je. A mali Nikola je jedna zdrava beba. Rodio se s 1970 grama i liječnici kažu da je vitalni dječak, koji na sreću, nema nikakvih neuroloških smetnji.

Jelena je zatrudnjela ubrzo nakon posljednje operacije, a kako je odbila liječenje citostaticima, bolest je tijekom trudnoće uznapredovala, tako da su sve daljnje prognoze za njezino izlječenje neizvjesne.

Od trenutka kada je Jelena donijela odluku riskirati svoj

život kako bi na svijet donijela novi, i liječnici su bili u dvojbji: treba li u nekom trenutku prekinuti trudnoću s obzirom na to da ona pogoršava ovaj oblik tumora?

Prema riječima dr. Slobodana Grahovca koji je obavio porođaj, Jelena je preskočila sve medicinske norme.

- Njezina želja za djetetom je nešto što je neviđeno. Medicina kaže da nitko ne može zatrudnjiti ako ima tumor na mozgu. Jelena je dokazala da nije tako i štvovala se za svoje potomstvo. Mi to trebamo podržati i kao liječnici trebamo dati sve da ona što duže bude sa svojim djetetom, kazao je dr. Grahovac koji je nagnuo kako su liječnici Jelenu upozoravali da je vrlo rizično da ostane u drugom stanju, ali je ona u svojoj odluci postati majka ustrajala te je od tog nema nitko ništa nije moglo odgovoriti, pa čak ni činjenica da u majčinstvu možda neće moći uživati dugo.

- Svjesno je prihvatala blažu kemoterapiju i poslije toga je uspjela ostati trudna i tu trud-

noću uspješno iznijeti, kaže Grahovac. Kako je nadalje istaknuo, ovakav slučaj nikad prije nije imao u svojoj karijeri. Zadivljen je ovim podvijom hrabre 32-godišnjakinje. Za njega je Jelena, tvrdi dr. Grahovac, najbolji primjer hrabrosti i volje za životom.

Neizvjesno liječenje

Dr. Grahovac je također istaknuo kako će za tri tjedna uraditi snimku magnetnom rezonancem i vidjeti je li tumor proširen i koliko. Tek tada znat će se sa sigurnošću što dalje. Dr. Grahovac nije zaboravio napomenuti kako je Jelena izbjeglica iz Drvara, koja živi u Prijedoru. Njezina obitelj je u teškom materijalnom stanju, pa je sada, kada je Jeleni nužno daljnje liječenje, na ispitu cijeli zdravstveni sustav, ali i humanost cijelog društva.

- Svi trebamo polagati ispit kod ove pacijentice. Mi, kao akušeri smo ga položili, a sada je red na institucijama društva da pokažu koliko su humane i osiguraju ovoj ženi liječiti se u inozemstvu i pru-

že joj mogućnost gledati svoje dijete kako odrasta. Naime, kako bi joj osigurali pregled kod najboljih neurokirurga u inozemstvu, potrebna nam je potpora svih institucija. Odliku o dalnjem liječenju će donijeti onkolozi - hoće li biti podvrgnuta novoj operaciji ili će se nastaviti liječenje zračnom terapijom ili citostaticima. Tijek njezinog dalnjeg liječenja zasad je neizvjestan, jer je već imala dva kirurška zahvata na mozgu, a ukoliko bi bio potreban i treći, morao bi se raditi u Beogradu ili u inozemstvu, rekao je dr. Grahovac, koji će se, kako je poručio, potruditi da joj se pruži najbolja zdravstvena zaštita zbog tolike želje za bebom i životom.

A koliko je hrabra i koliko je zapravo veliki borac, Jelena je dokazala i time što je poslije saznanja da je bolesna upisala Ekonomski fakultet i završila ga početkom ove godine.

Jelena je svoj ispit herojstva i nesebičnosti položila, sada je red na nama da je podržimo i pomognemo joj gledati svoje dijete kako odrasta.

VIJESTI IZ VATIKANA

Papa proglašio sedam svetaca, a među njima je i prva Indijanka

Nova svetica je sestra Marianna Cope, redovnica Trećega franjevačkog reda iz američke Syracuse, koja je sve do svoje smrti 1918. godine služila gubavcima.

Papa Benedikt XVI. dodao je na popis svetaca Katoličke crkve još sedam osoba te ih je i službeno proglašio svetima. Dvoje su s područja SAD-a, a jedna od njih je prva Indijanka koja je proglašena svetom. Radi se o Kateri Tekakwitha,javlja AP/VATICAN CITY. Radi se o djevojci koja je živjela u 17. stoljeću i pripisuje joj se niz čudesnih ozdravljenja. Rođena je na području današnje države New York 1656. godine. Kasnije je pobegla od svog plemena na sjever kontinenta, u Kanadu, gdje je živjela u skladu s kršćanstvom. Preminula je 1680. godine u dobi od samo 24 godine. Proces njezine kanonizacije započeo je papa Ivan Pavao II. još 1980. godine, kada je proglašena blaženom.

Još jedna nova svetica je se-

stra Marianna Cope, redovnica Trećega franjevačkog reda iz američke Syracuse, koja je sve do svoje smrti 1918. godine služila gubavcima. Kateri je "inspiracija domorodačkim vjernicima u Sjevernoj Americi," a Cope je svjetli primjer katolicima, rekao je Benedikt XVI. Jedan od novih svetaca je i filipinski tinejdžer iz 17. stoljeća Pedro Calungsod, koji je pomagao jezuitskim svećenicima da preobrate domoroce na Guamu i kojega su ubili lokalni stanovnici koji su se protivili pokrštavanju. Na trgu Svetoga Petra u Rimu okupili su se hodočasnici iz čitavog svijeta, a američki Indijanci okićeni perlama i perjem pjevali su uoči mise pjesme posvećene Kateri. Otkad je 2005. postao proglašen Rimokatoličke crkve, Be-

nedikt XVI. je, uz sedam posljednjih, ukupno proglašio svetima 44 osobe. U dugogodišnjoj proceduri, Katolička crkva svecima proglašava osobe za koje se utvrdi da su povezane s najmanje dva čuda. U propovijedi održanoj tijekom mise Papa je odao priznanje novim svecima, rekavši da su oni primjer za cijelu crkvu, jer su "herojskom hrabrošću proveli živote u potpunoj posvećenosti Bogu i plemenitom služenju svojoj braći." Svecima su proglašeni Jacques Berthieu, francuski jezuit i misionar iz 19. stoljeća, potom Giovanni Battista Piamarta, Talijan koji je osnovao katoličku tiskaru i izdavačku kuću u Bresci, španjolska časnica sestra Maria del Carmen koja se bavila obrazovanjem djece i poboljšanjem uvjeta ži-

vota žena radnica te Njemica Maria Schaeffer koja je postala uzor bolesnima i onima koji vodu dobila opeklne po nogama koje nisu nikad zarasle te godinama živjela u bolo-vima. (T.S. / dnevnik.hr)

OBLJETNICE

Otvorena godina vjere

Piše: fra Zvjezdan Linić, ravnatelj kuće susreta Tabor

Papa Benedikt XVI. je otvorio jubilarnu godinu vjere, 11. listopada. Ona će trajati do kraja studenoga iduće, 2013. godine. Učinio je to na spomen 50-te obljetnice kako je II. vatikanski sabor započeo s radom. To je i 20-ta obljetnica kako je izišao Katekizam katoličke Crkve, plod saborskih nastojanja. A za nas u Hrvatskoj to je i 50 godina kako je počeo izlaziti naš najpoznatiji vjerski tjednik Glas koncila. To je svakako veliki razlog da Bogu zahvalujemo. Ova godina želi biti svim vjernicima poticaj da se pročisti, obnovi i ojača naša vjera. Zato je na Taboru pokrenuta inicijativa da se kroz ovu godinu osim drugih molitava, hodočašćenja i sličnog, vjernici potaknu na čitanje upravo Katekizma katoličke Crkve. Čitanjem Katekizma vjernik može temeljito produbiti vjeru svoje Crkve, obnoviti svoje vjeronaučno znanje i radosnije živjeti svoju vjeru. Ova godina je i jubilarna, tj. povezana je s milostima potpunog oprosta. Uvjeti takvog potpunog oprosta su: ispovijed i pričest određenog dana i na mjestu gdje je to naznačeno, potom molitve Vjerovanja, te Očenaš, Ždravomarija i Slava Ocu i potom još neka molitva po vlastitom izboru na nakanu Sv. Oca. Može se tog dana moliti za sebe, a potom u drugim prilikama za pokojne. Neka nam svima ova godina bude poticaj da iskreno i potpuno oprostimo samima sebi, da iskreno i potpuno oprostimo bližnjima i da ostvarimo pomirenje, te da radosno povjerujemo kako nam je Bog kao svemogući Otac sve oprostio. Neka nam je svima sretna i milostima ispunjena ova godina vjere!

FRA JOŠKO KODŽOMAN, PROVINCIJAL FRANJEVAČKE PROVINCije PR

Hrvatska je dijaspora d

Ivan Ugrin

Fra Joško Kodžoman prije par mjeseci izabran je za provincijala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. U povijesti Provincije, koja je nastala daleke 1735. godine, zacijelo je jedan od najmlađih, ako ne upravo najmlađi provincijal koji je na kapitulu izabran na mandat od šest godina. Provincija ima granice: riječku Neretvu na istoku i Zrmanju na zapadu, Sumartin na otoku Braču na jugu te Gračac u Lici na sjeveru. No, fratri, njih oko 250 manje braće, osim u 14 samostana i 90 župa na području Dalmacije, prisutni su i puno šire – od Zagreba do hrvatske dijaspre, osobito Njemačke, sve do Kanade.

Oče provincijale, pojedini slučajevi i Vaših fratra koji se nisu baš iskazali u svom svećeničkom zvanju kad je u pitanju čuvanje celibata, prodaja crkvenog zemljišta i slične afere izazivaju veliku pozornost javnosti. Zna se, također, da je Crkvu u svijetu posljednjih godina potresao skandal svećenika pedofila. Koliko to utječe na mlade ljude koji osjećaju Kristov poziv da mu se do kraja posvete u svećeništvu i redovništву, i osjeća li se i u Vašoj Provinciji pad zanimanja za duhovna zvana?

– Među svim mogućim oblicima javne sablazni, moralni delikti koji dovode u pitanje afektivnu zrelost svećenika svakako su najuzasniji. Donedavno smo o tim užasnim sablaznima mogli slušati kao o nečemu što se događa u nekim dalekim krajevima i zemljama, a odnedavno i kao stvarnosti koja i nas same pogoda. Crkva, od samih svojih početaka, poznaje izdajstvo i duhovno uboštvo koje uništava vjeru drugih ljudi, a što je rezultat ljudske slabo-

sti, krivog odgoja ili potpune odsutnosti svijesti o pozivu na svetost života. Sve nas to prisiljava na ozbiljniji pristup u novačenju novih svećenika, ali i na to da svi skupa u sebi probudimo svijest o dostoanstvu svećeničkog poziva i potrebu obnavljanja u vjernosti Evandželu, odnosno franjevačkim životnim načelima. Kao što je svećenik koji izaziva javnu sablazan krv, jer dovodi u kriju vjeru ljudi kojima je poslan, tako je i svaki vjernik pozvan braniti vlastitu vjeru i ne počiniti duhovno samoubojstvo, pa bilo to i zbog sablazni jednog svećenika. Koliko god sablazni pratile Crkvu na njezinu putu i dovodile u pitanje vjerodostojnost njezinih službenika, neosporno je da je i Božja milost uvijek prisutna i da se brine za rađanje novih snaga i obnovu naorušenog povjerenja. U tom smo smislu čak i zadivljeni brojem mlađih ljudi koji su spremni, i unatoč očitim problemima u Crkvi i Provinciji, slijediti glas vlastita poziva i izvršavati svoje poslanje unutar te iste Crkve i Provincije, a za dobrobit vjernika i svih ljudi dobre volje.

Je li, inače, teško s toliko braće, s kojom zajedno dijelite poziv i poslanje Asiškoga sveca, održavati franjevačku karizmu, siromaštvo, čistoću, poslušnost, i to osobito u našem vremenu koje živi kao da Boga nema, odnosno, u kojem vlada „diktatura relativizma“, svjedočiti Radosnu vijest puku kojem ste poslani služiti?

– Mislim da čovjek rijetko gdje ima mogućnost tako intenzivno upoznati jedno od temeljnih ljudskih iskustava – a to je bogatstvo ljudske različitosti – kao što je to slučaj u našim franjevačkim bratstvima. Svaki je čovjek, doista, jedinstven i neponovljivo.

Ivj. Svaki od nas je originalni otisak Božje ljubavi i dobrote. U našu zajednicu ljudi ne ulaze kao prazni listovi. Oni imaju svoju bogatu životnu i duhovnu biografiju. Svaki od njih dolazi sa svojim očekivanjima, koja mogu biti i nerealna, pa se ne treba čuditi ako se netko zamori ili razočara u tom traganju za vlastitom srećom. Nema sumnje da spremnost svakog pojedinca da prihvati i ostvari spomenute ideale i prioritete franjevačke karizme ovisi o puno faktora, koji utječu općenito na čovjekov stav prema životu, društvu, radu i da kao takva, zbog raznih društvenih uvjetovanosti i sugestija, ta početna spremnost može biti dovedena u pitanje. Današnje društvo, u koje smo uorenjeni, a koje ste označili kao pogansko i areligiozno, po mojemu mišljenju, upravo je idealan socijalni kontekst za naše djelovanje. Oko nas je i previše primjera duhovne i materijalne sirotinje, koji generiraju razne oblike ovisnosti, neslobode, nejednakosti i izrabljivanja, a tu su i vidljivi tragovi ekološke neosvještenenosti. Dakle, u osnovi nam se pruža dobra prilika da s puno društvenog senzibiliteata i uz jednu zdravu teološku viziju stvarnosti, kao iskreni i pravi duhovni sinovi sv. Franje, pokušamo graditi zdravije, pravednije i ljudskije društvo. Naše vrijeme nije bitno različito od vremena u kojem je rođeno izvorno franjevačko nadahnuće. Kako bismo uspjeli u svom poslanju, moramo zadržati sposobnost kritičkog promatranja društvene zbilje i ne bismo se smjeli dati ni od koga zastrasti u iznošenju prave istine o svijetu i čovjeku.

Rimokatolička Crkva 14 stoljeća čuva našu svetu vjeru i hrvatski dom. Vaši su fratri, uz to, rekao bih najzaslužniji što su izvan do-

U našoj su se domovini problemi, ne samo oni gospodarski, već i problem postizavanja općedruštvenog konsenzusa o brojnim važnim društvenim pitanjima, desetljećima generirali.

ESVETOG OTKUPITELJA U SPLITU

okazala svoju vjernost

Nema straha pred budućnošću za čovjeka i društvo koje zna tko je i što je i kamo želi ići.

movine pratili i danas su s Hrvatima koji su u iseljeništvu, prenoseći i njima pradjedovski poklad vjere i čuvajući ga za generacije koje se rađaju u tujini. Jesmo li, kao narod, svojevrsno zakoniti što nas vani ima koliko i kod kuće, i nisu li, na svoj način sve dosadašnje državne vlasti, zanemarivale snagu naše dijaspora koja nam je puno pomagala u ratu?

– Povijesne su okolnosti i nepovoljni društveni uvjeti uzrokovali migracije našeg stanovništva. Franjevci su oduvijek bili prepoznatljivi po svojoj pokretljivosti. Njihovo se poslanje upravo ostvaruje kroz neposredan živi kontakt s ljudima. Fratu je samostan čitavi svijet, pa stoga i ne iznenađuje misionarska spremnost naših članova koji su među prvima u Domovini pokazali interes da podijele život, brige i probleme s našim čovjekom i onda kada je on bio primoran seliti u bijeli svijet, trbuhom za kruhom. Hrvatska je dijaspora dokazala svoju vjernost Domovini u najodlucnijim trenutcima njezine povijesti, stoga možemo samo žaliti što ta suradnja nije i dalje nastavljena u očekivanim razmjerima i što stečena iskustva, materijalna bogatstva naših ljudi u dijaspori nisu u novostvorenoj hrvatskoj državi prepoznata kao šansa za stvaranje boljih životnih uvjeta svih ljudi koji u njoj žive i rade. Hrvatska dijaspora za nas ne predstavlja nikakvu prijetnju ili ugrozu naših domaćih ili nacionalnih interesa, njezinim uključivanjem u naše društvene tokove možemo, naprotiv, samo svi zajedno profitirati.

U srpnju 2013. trebali bismo konačno postati nova, 28. članica Europske unije. Prije nekoliko godina moj sugovornik je bio general

franjevaca manje braće iz Rima, fra Jose Rodriguez Carballo. Tad je poručio i ovo: "Uđite u Europu uzdignute glave, a ne poniženi." Mislio je pritom da se Hrvatska ni po koju cijenu ne održe svoga identiteta, pa i vjerskog, zbog ulaska u EU. Je li Europa za nas okvir koji nam odgovara?

– Europa za nas predstavlja u isto vrijeme šansu i opasnost. Budući da se iz početnog horizonta izgubila namjera građenja široke zajednice sastavljene od različitih europskih naroda i na zajedničkoj kršćanskoj i zapadnoeuropskoj vrijednosnoj platformi i da je u međuvremenu u prvi plan izbio ekonomski interes velikih europskih naroda, mi kao mala zemlja i slabo gospodarstvo s razlogom izražavamo svoju zabrinutost zbog vlastite budućnosti. Ipak, smatram da nemamo puno izbora i da ne smijemo ostati po strani. Morali bismo prepoznati svoje vitalne nacionalne, kulturne, ekonomski i vjerske interese i iznaći načine kako ih zaštititi od objektivne opasnosti da te iste završe u žrvinu velikih naroda i njihovih interesa. Nema straha pred budućnošću za čovjeka i društvo koje zna tko je i što je i kamo želi ići.

Dojam koji ostavlja ova garnitura na vlasti jest da se Kukuriku koalicija bavi prije svega svjetonazorskim reformama koje provodi otvoreno i nametljivo. Zakanji poput onog o medicinski potpomognutoj oplodnji donose se unatoč protivljenju dijela liječničke struke, brojnih vjerskih udruga (ne samo katoličkih, nego i iz pravoslavnog i muslimanskog miljea) i osobito bez uvažavanja glasa hrvatskih biskupa, pa čak i novog nuncija Svetoga Oca, koji je

zatražio odgodu donošenja zakona i širu javnu raspravu. Što o tome mislite?

– U našoj su se domovini problemi, ne samo oni gospodarski, već i problem postizavanja općedruštvenog konsenzusa o brojnim važnim društvenim pitanjima, desetljećima generirali. Bilo bi neumjesno prebacivati odgovornost samo na jednu stranu. Stvari treba sagledavati u kontinuitetu. I upravo je tu najveći problem, što nismo voljni ni spremni voditi kontinuiranu unutarnju nacionalnu, gospodarsku, kulturnu, vanjskopolitičku politiku. U našem je društvu bilo previše radikalnih prekida i rezova i ako tako nastavimo, sigurno idemo u krivom smjeru. U isti bih kontekst društvenog nesporazuma stavio i sva tekuća pitanja i probleme koji stigmatiziraju život u modernom hrvatskom društvu. Demokraciju mogu živjeti samo ljudi vizije, ljudi nade i dijaloga. Za tri godine je veliki jubi-

lej, tristo godina od pobjede sinjskih branitelja nad osmanlijskim osvajačima, i isto toliko od štovanja Čudotvorne Gospe Sinjske. U svojem "Razgovoru ugodnom naroda slovinskoga", glasoviti hrvatski pjesnik i narodni prosvjetitelj rodom iz Brista, fra Andrija Kačić Miošić, kao suvremenik tih događaja, napisao je ovako: "Obrani ga Marija Divica kojano je sinjska pomoćnica." Te duboke spone između hrvatskog i cetinskog vjerničkog puka i Majke Božje nikada nisu bile prekinute, i ove su godine stotine tisuća Hrvata pohrile u marijanska svetišta, brojni su hodočastili kilometrima, mnogi i bosi, da bi Gospo zavjetovali sebe i svoje najmilije. Može li se reći da bez Marije ne bismo bili i ostali to što jesmo?

– Pobožnost hrvatskog naroda prema Blaženoj Djevici Mariji uvelike se može zahvatiti angažmanu upravo nas franjevaca i franjevki. Stoga

ne čudi što je toliki broj naših samostana i crkava posvećeno njezinu imenu, pa smo kao zajednica bili i prepoznati u Crkvi kao Marijin perivoj, a Marijino svetište u Sinju kao duhovno srce čitave Splitsko-makarske nadbiskupije. Odgovor na fenomen sve brojnijih hodočasničkih pohoda u Sinj treba svakako potražiti u neuništivoj duhovnoj tradiciji, ali i u trenutnom vjerničkom raspoređenju, koji svoje nade i dalje polažu u Crkvu i njezinu vjernu odvjetnicu Blaženu Djevicu Mariju. Marija je za vjernički dio javnosti oduvijek značila utjehu, sigurnost, najsigurniju zaštitu, a mještua njezina izrazitog štovanja, poput Sinja, duhovne oaze mira i povjerenja. Veseli nas što i dalje rezistentno odolijevamo svim pokušajima sustavne difamacije u društvu, te što naši vjernici, unatoč svim manjkavostima, i dalje svjedoče u svijetu prepoznatljivi hrvatski duhovni marijanski senzibilitet.

TRAŽILI SU IH GOOGLE I SKYPE, ALI "UBILA" IH JE HRVATSKA BIROKracija: "OTIŠLI smo u London i osnovali firmu za jedan dan"

Morali smo otići vani, jer kod nas je birokracija tako spora

Izvor: index.hr

Vladi Zorana Milanovića najveći prioritet trebao bi biti gospodarski uspjeh Hrvatske. Upravo zato u posljednje vrijeme pojednostavljena je procedura, tvrtke se mogu osnovati za "deset kuna", a Hrvate se potiče da otvaraju vlastite tvrtke. No, da se Vladin obračun s birokracijom zapravo svodi na prazne riječi uvjeraju se tri mlada hrvatska poduzetnika, koji su nakon mjesec dana uzaludnog oblaženje hrvatskih šaltera kako bi otvorili tvrtku, jednostavno sjeli u zrakoplov za London i u roku od 24 sata osnovali tvrtku i započeli s radom.

Tražili ih Google i Skype, no želeći samostalno Damir Franušić, Josip Djuričić i Danijel Starmann krenuli su ovog ožujka s projektom "Release14" koji je započeo kao neprofitabil-

ni Open Source projekt. "Budući da već godinama radimo na razvoju kritičnih sustava za mobilne i fiksne operatere i internet service provider, željni smo konačno samostalno pokrenuti jedan brand baziran na dugogodišnjem iskustvu i nekako utjeloviti sva naša znanja i reputaciju u vlastite produkte", pričaju nam Damir, Josip i Danijel dodajući kako su počeli raditi na vlastitom sustavu za napredno filtriranje SMS poruka s ciljem zaštite mobilnog operatera od neželjenih poruka koje narušavaju sigurnost mreže i omogućuju zaobilaze naplate.

Uspjeli su napraviti sustav s besplatnim izvornim kodom i pod GPL licencicom koji je postao izuzetno privlačan mobilnim operaterima jer su inicijalni troškovi drastično smanjeni. Nakon što je njihov

rad primjećen pristigle su ponude za suradnju s Googleom i Skypeom, no nisu htjeli ulaziti u velike korporacije nego su odlučili uspjeti sami. Bila je tu i unosna ponuda iz Dubaija, ali odlučili su se na dužu poslovnu suradnju s tvrtkom iz Švicarske i ugovorili posao težak pola milijuna eura. No, upravo tu i kreću "hrvatski problemi".

Zbog užurbanosti posla krenuli su odmah na Hitro.hr da bi pokrenuli proceduru za otvaranje tvrtke. Prvi problemi krenuli su s imenom jer je zabranjeno u nazivu tvrtke imati englesku riječ.

Nakon 15 dana nisu se maknuli od izbora imena

"Tražili smo jednostavna imena koja bi zadržala neku poveznici sa Release14 imenom koje smo izgradili, kao što su primjerice R14 ili R14 Grupa. Pokušali smo objasniti R14, koji će ljudima iz

'Voice' krugova biti poznat kao Release Cause 14 iz 'number Portability svijeta', koji je propisan I hrvatskim telekomunikacijskim zakonima, no naravno dobili smo samo blijeđi pogled i objašnjenje da ne postoji šansa da naziv može sadržavati engleski naziv", pričaju nam ovi poduzetnici dodajući da su platili 29 kuna za tzv. provjeru imena te im je rečeno da se vrati za "dva tri dana" dok se provjeri naziv iako bi ta procedura prema službenoj stranici Hitro.hr trebala trajati jedan dan.

Naravno, umjesto dva-tri dana sve se odužilo na tjedan dana. Dobili su telefonskim putem odgovor da naziv "R14 Grupa" nije prošla jer je "naveden samo jedan osnivač". Naime, za "grupu" je potrebno više osnivača, što su i naveli u zahtjevu, no to su službenici u Hitro.hr nekako zaboravili.

"Rekli su nam da se možemo žaliti, ali da ne znaju koliko će to sada trajati. Gospoda koja radi na šalteru preporučila nam je da je najbolje da nađemo nova imena. Na pitanje znači li to opet čekanje tjedan dana odgovoren nam je da je takva procedura", pričaju nam Damir i Josip naglasivši kako je u tom trenutku već prošlo 15 dana, a da se nisu "makli" od imena.

Bilo nam je svega preko glave, posao je čekao

"Tada su nam objasnili da nakon što na prođe ime, imamo još 15 dana da se okonča cijelokupna procedura. No, toliko nismo mogli čekati. Naime, nas čekaju dogovoreni poslovi u vrijednosti od pola milijuna eura", kažu nam ovi poduzetnici naglasivši kako im je tada jednostavno "puklo" te su odlučili tvrtku registrirati vani. Krenuli su

u London, prijavili su se na poznati britanski servis za registraciju tvrtke.

"Počeli smo ispunjavati online upitnik oko 6 sati navečer i sve je bilo gotovo za nekih 30 minuta. Ukupna cijena iznosila je oko 2000 kuna. Drugi dan ujutro oko 11 sati, dobili smo mailom certifikat o osnivanju tvrtke s matičnim brojem i svim relevantnim podacima. Samo ču napomenuti da je cijela stvar mogla biti gotova unutar 3 sata da smo registraciju započeli prije 2 popodne. Ono što je nama bilo jako bitno je da zadržimo ime koje smo gradili mjesecima i pod kojim smo sklopili ugovore s klijentima", kažu nam ovi poduzetnici.

U Britaniji sve je lakše

No, što zapravo znači registracija tvrtke u inozemstvu, upitali smo poduzetnike. Kako su nam rekli, tvrtka radi pod britanskim zakonima. To znači da direktori moraju isplaćivati plaću onđe, koja je neoporeziva jer žive u Hrvatskoj. "Porez će biti plaćen u tom slučaju ovdje. Sto se plaćanja tiče stvari ne mogu biti lakše, sve velike banke unutar Velike Britanije spremne su raditi s nama pogotovo kada se pokažu MOU (memorandum o sporazumu) i LOI (pismo namjere) od naših klijenata", kažu nam ovi poduzetnici dodajući da tvrtka porez na dobit plaća u Britaniji. Troškovi knjigovodstva su 60 funti mjesечно dok je u Hrvatskoj cijena oko 100 do 150 euro.

Borba s birokracijom, unaprijed izgubljena bitka

"Štalo su priče o tome kako su potrebne investicije u Hrvatskoj te kako treba ulagati u privatni sektor. No, realnost je da svi potencijalni investitori bježe iz Hrvatske, bez obzira na znanje i sposobnost naših ljudi. Borba s birokracijom i svi ti porezi i nameti koji se plaćaju su jednostavno previše za svakoga", kažu nam na kraju.

Uspjeli su napraviti sustav s besplatnim izvornim kodom i pod GPL licencicom koji je postao izuzetno privlačan mobilnim operaterima jer su inicijalni troškovi drastično smanjeni.

MIRKO TURINA, VELIKA NADA NJEMAČKOG CDU-a

Nova zvijezda njemačke politike - Imoćanin Mirko

Iako sam podrijetlom stranac, nikada me nitko nije u vezi s tim ništa posebno pitao, a kamoli pokušao na bilo koji način diskreditirati. To je zaista ona prava i poštena europska orijentacija multikulturalnosti i ljudskih prava, koja se promiče već godinama u Njemačkoj.

Zoran Paškov

Tek mu je dvadeset godina, a već naveliko pljeni pozornost njemačkih medija koji bruje o njegovim političkim inicijativama. Mnogi koji ga dobro poznaju reći će kako je riječ o iznimno inteligentnom i hrabrom mladiću, jednostavno rođenom za političara.

Naime, nova velika politička nada njemačke demokršćanske stranke CDU stiže iz Imotskog, a riječ je o dvadesetogodišnjem Hrvatu Mirku Trutinu, studentu psihologije, rođenom u Frankfurtu, koji je već nekoliko godina uspješno angažiran u politici velegrada na Majni, gdje u ogranku Nordend obnaša dužnost dopredsjednika.

Mirko je ovih dana postao glavna atrakcija pokrenuvši

inicijativu za smanjenje plaće gradskim političkim djelatnicima u Frankfurtu, čemu je veliku popularnost dao i njemački visokotiražni dnevnik Bild, prezentirajući bombastično njegovu fotografiju dok drži 100 eura u ruci uz jasnu poruku: "Samu takvom štednjom možemo pridonijeti boljštu i političari vlastitim primjerom i odgovornošću prednjače u solidarnosti."

– Veseli me da je ta moja inicijativa jako lijepo primljena u javnosti. Kada već političari govore ljudima da trebaju štedjeti, mislim da je najučinkovitije da to pokažemo vlastitim primjerom. Mislim da bi kolege i u Hrvatskoj mogle to isto učiniti – kaže nam Mirko.

– Iako sam podrijetlom stranac, nikada me nitko nije u vezi s tim ništa posebno pi-

tao, a kamoli pokušao na bilo koji način diskreditirati. To je zaista ona prava i poštena europska orientacija multikulturalnosti i ljudskih prava, koja se promiče već godinama u Njemačkoj, ali i u svim članicama EU-a – ističe Mirko. A od političkih uzora, mlađi političar demokršćanske orijentacije rado će istaknuti kancelarku Angelu Merkel i Petru Roth, dugogodišnju uspješnu gradonačelnicu Frankfurta. Za Merkel će reći kako je iznimno koncentrirana i hladnokrvna u donošenju presudnih odluka za Europsku uniju i iznimno talent za vođenje njemačke vlade, posebno u ova teška europska vremena, kada je euro na velikom ispit.

Mirko je i veliki optimist što se

Rumunjska i Bugarska, Hrvatska je već odavno trebala biti članica zajednice europskih naroda jer to zasljužuje s obzirom na svoju bogatu povijest, tradiciju i kulturu. Mislim da je Hrvatska odradila ono najvažnije, završila pregovore i spremno očekuje ulazak u europsku obitelj. To će za našu zemlju, vidjet ćete, biti korisno i uskoro će se vidjeti prvi rezultati ispravnih političkih odluka. Istina, nama iz CDU-a nije bilo baš po volji kada je nedavno HDZ izgubio izbore, ali tako je to u politici.

Za Hrvatsku je najvažnije da su njezine sve veće stranke proeuropski orijentirane – kaže mlađi njemački političar i za sada miljenik medija, koji se svojim govorima i političkim stavovima već okušao i u Bundestagu kao predstavnik

mladih CDU-a. Iako ima političkih uspjeha i odlično je integriran u njemačko društvo, Mirko je na jedan način ipak sentimentalno vezan uz rodni kraj svojih roditelja.

– Dolje mi živi rodbina i kako se veselim svakom odlasku u Splitsko-dalmatinsku županiju. Boravim u Splitu i u Imotskome kod rodbine, gdje se odlično osjećam. Mislim da je za naše mlade iz iseljeništva vrlo važno da posjećuju i ne zaborave domovinu bez obzira što su rođeni vani i, htjeli ili ne, teško mogu na jedan način izbjegći asimilaciju koju, ako već do nje dođe, moraju iskoristiti kao prednost i mogućnost lobiranja za interes Hrvatske i ostvarenje bolje suradnje i razumijevanja među narodima, što je i cilj zajednica naroda EU-a – zaključio je Mirko.

SAČUVAJ BOŽE

Porez na nekretnine je udar na minuli rad Hrvata

Piše: Goran Marić

Doc.dr.sc. Goran Marić, bivši zastupnik u Hrvatskom saboru i predsjednik odbora za financije i državni proračun. Član Znanstvenog društva ekonomista. Predsjednik Tuđman odlikovao ga je za doprinos hrvatskom gospodarstvu.

Svaka država mora imati jasne socijalne, ekonomiske i političke ciljeve kojih se nikada ne smije odreći, a ako ih nema najvjerojatnije će završiti tamo gdje se nije željelo. I dok je Hrvatska političke ciljeve u velikoj mjeri ostvarila, ekonomika politika, kao najmoćnije oruđe u ostvarivanju socijalnih i ekonomskih ciljeva, više je imala ulica nego ciljeva pa nije ni čudo da smo završili tamo gdje nismo željeli. Nismo željeli pola milijuna više umirovljenika niti pola milijuna manje zaposlenih, a niti da 260 Hrvata ima bogatstvo veće od ukupnog duga RH. Točnije, većina to nije željela, a za ovih 260 i njihove članove obitelji, za one koji su osmisili sustav raslojavanja, ovakva Hrvatska je idealna, a ekonomika politika iznimno uspješna. Ali činjenice govore suprotno - svaki makroekonomski pokazatelji su loši, imaju negativan trend, a depresija, pesimizam i strah uvukli su se u sve segmente društva.

Ekonomski despotizam

Zbog općeg nesnalaženja, a u nedostatku gotovih ekonomskih modela kojima se potiče gospodarski rast i zaposlenost, sve raspoložive instrumente ekonomike politike Vlada je pretvorila u porezne modele kojima se izravno opterećuje gospodarstvo i osiromašuje stanovništvo, u dodatne poreze i stravična povećanja cijena; skuplja je struja, skuplji plin, benzин, hrana, piće, lijekovi, javni prijevoz... Vlada je pokazala svu raskošnost ekonomskog despotizma eksperimentirajući

poreznom politikom i poigravajući se sa sudbinama mnogih tvrtki i većine Hrvata. Antirecesijske mjere nisu niti smanjenje plaća, niti stečajevi i otpuštanje radnika, a kamoli obnova fasada i zamjena prozora na zgradama. Nije to ni uvođenje poreza ne dividenda, ni smanjenje trošarina na luksuznu robu, a pogotovo neće to biti porez na nekretnine. Većim porezima, nižim plaćama, otpuštanjima radnika i rasprodajom državne imovine ne mogu se ostvariti ciljevi socijalne države. Ali načalost, i za poduzetnike i za državu radnik je postao samo puko mjesto troška s tretmanom repromaterijala ili robe. S kakvim samo hladnim pogledom i lakoćom govorila jedan ministar obznanjuje da se 500 radnika „Gredelja“ s posla seli na Zavod za zapošljavanje. Kao da se ne radi o 500 obitelji, o nekoliko tisuća sudbina, već kao da se radi o krumpirima koje treba sa šlepera skinuti i staviti u skladište.

Radnici nisu burzovna roba

Država ne smije zaboraviti da se radnom snagom ne trguje, da radnici nisu burzovna roba, da se ne uvoze kontejnerima i ne dovoze brodovima, a da demokracija uključuje i prava radnika. Nasuprot državi je korporativna kultura u kojoj je profit sasvim legitiman cilj, ali koja je u suprotnosti s ciljevima socijalne države. Kada korporacija „proguta“ zadnju državnu imovinu, socijalna država izdahne. Jer korporacije nikada neće moći zamijeniti državu;

njima cilj nije niti mora biti što veći indeks zadovoljstva stanovništva. Ali to mora biti cilj države. A taj cilj će se ostvariti tek kada hrvatska ekonomika politika promjeni svoj moral. Jer do sada glavno obilježje te politike bilo je da uvijek ima jedan moral koji propovijeda, a drugi moral koji provodi, ali ga ne propovijeda.

Odvikavanje od razmišljanja

Samo bi eventualni program odvikavanja od razmišljanja mogao zanemariti izravni utjecaj dodatne porezne presjeće na smanjenje gospodarske aktivnosti i raspoloživog dohotka. Negativne posljedice bit će višestruke i dugoročne jer je hrvatsko društvo već dugo prešlo točku optimalnog poreznog opterećenja, a više od šest milijarda kuna izravno pretočenih u poreze ne mogu podnijeti ni znatno jače ekonomije od Hrvatske. Novi porez na nekretnine bit će dodatni „porezni ugriz“ isciđenom stanovništvu i

iscrpljenom gospodarstvu. Zaboravlja se da 2% Hrvata posjeduje veće bogatstvo od ukupnog bogatstva 98% Hrvata, a da ti najbogatiji imaju nekoliko milijarda Eura na tajnim inozemnim računima, da posjeduju i dionice i vile u inozemstvu, a da žive i odmaraju se u dvorcima, hotelima, vilama i jahtama koje su u vlasništvu njihovih tvrtki i da se porez na njihove nekretnine skoro neće ni odnositi. Zar Vlada ne zna da će porezni ugriz u obliku poreza na nekretnine u uvjetima recesije paralizirati ionako grogirani građevinski sektor?

Nekretnine kao vrsta štednje

Za 98% Hrvata, kupnja nekretnine je specifični oblik štednje, to im je način i stil života, to je njihova kultura življena i rada. To je za njih čin „za svaki slučaj“ i „zlu ne trebalo“. Takav stav su izgradili zbog svih povijesnih iskustava i nedaća. Istodobno, samo 2% Hrvata drži 90% štednje u bankama čija je vrijednost znatno veća od vrijednosti nekretnina fizičkih osoba. U industrijski razvijenim zemljama je suprotno. Živi se u iznajmljenim stanovima, kućama, vilama..., a većina štednje troši se na putovanja, hobije i užitke. Ali u Hrvatskoj 40% stanovnika uopće nema putovnicu, a

samo privilegirani putuju i po svijetu igraju tenis ili golf. U industrijski razvijenim zemljama prevladava „biti nad imati“, a u Hrvatskoj „imati nad biti“. A izgradnju takvoga stanja duha i stila prouzročili su dugogodišnja diktatura i siromaštvo. Te specifičnosti nitko nema pravo zanemariti, a tu različitost negirati. Nitko nema pravo jednu vrstu specifične štednje proglašiti neštednjom i oporezovati je, a drugu vrstu štednje (u bankama) ostaviti porezno netaknutom. Nitko nema pravo kažnjavati potrošnju u Hrvatskoj, a nagrađivati potrošnju u inozemstvu.

Hrvatsku je ljepše bilo sanjati

Zato je porez na nekretnine udar na minuli rad, a ne na bogatstvo.

Zato taj najavljeni porez sa sobom nosi i dalekosežne negativne posljedice; utjecat će na smanjenje imovinske supstance, ali čak i na demografske procese. Zar novi porez na dohodak nije otežao (onemogućio) povratak Hrvata-umirovljenika iz dijaspora jer u Hrvatskoj moraju plaćati porez na mirovinu stečenu u inozemstvu? Budući da je većina zadužena, nekretnine su pod hipotekom, sve je više nezaposlenih sa sve manjim raspoloživim dohotkom, mnogi kredite neće moći vraćati, a porez plaćati. Zato će banke preuzimati nekretnine i prodavati ih onima koji imaju veći dohodak, strancima ili bogatim Hrvatima. Svejedno kojima, većina Hrvata će ostati i bez posla i bez nekretnina. Što će im nakon toga preostati? Tražiti kruh i sreću ponovo u inozemstvu. A na tomu putu pomoći će im gorko povijesno iskustvo. Zar je onda čudno što je pokojni Vlado Gotovac ustvrdio da je Hrvatsku bilo ljepše sanjati nego živjeti.

DR. SANJA RAMLJAK SREĆU POTRAŽILA U INOZEMSTVU

Hrvati otkrivaju staru ljubav - Njemačku

Snježana Kobeščak

(www.dw.de/croatian)

Hrvati su 2011. bili treća po veličini skupina doseljenika izvan EU-a koji su u Njemačkoj dobili radnu dozvolu. Ispred njih su građani Indije i SAD-a. Od građana EU-a, u Njemačkoj najbrojniji doseljenici su Poljaci. Pristojan stan u dobroj četvrti Mainza. Prijateljski odnosi sa susedima, dobrotvorni angažman, dobar posao i redoviti praznici u Italiji. Dr. Sanja Ramljak živi tipičnim životom pripadnika njemačke srednje klase i nema velikih ekonomskih briga. Je li požalila što je prije devet godina napustila Hrvatsku? Vjerojatno ne.

Ona pripada skupini visokoobrazovanih hrvatskih stručnjaka, koji su svoju sreću odlučili potražiti u inozemstvu. Nakon završenog studija biologije na zagrebačkom Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, magistrirala je, potom godinu i pol sudjelovala na jednom istraživanju u Njemačkoj, da bi se vratila u Zagreb gdje joj je na jednom znanstvenom institutu bilo obećano stalno radno mjesto. No ni nakon godinu i pol honorarnog angažmana: „Ni-

šta posao, ništa novac“, priča Sanja Ramljak. I onda se bacila u potragu za prilikama u inozemstvu. Prvi joj je izbor bila Engleska, no preko kontakata koje je stekla u znanstvenim krugovima, ponuda je stigla iz Njemačke. Dobiла je priliku da stekne doktorat na Sveučilištu u Göttingenu. Zadnjih devet godina živi i radi u Njemačkoj, a od 2010. ima stalni posao u jednoj privatnoj tvrtki, na Institutu za kliničko istraživanje i razvoj u Mainzu.

Priča ove znanstvenice sretno se razvila, međutim put do stalnog radnog mesta i ekonomске sigurnosti u Njemačkoj nije, čak ni za visoko

obrazovane stručnjake u zanimanjima koja se traže, baš potpuno lagodan niti bezbrizan. Puno je tu potpisivanja tek kratkoročnih ugovora, redovitih posjeta Uredu za strance i produljivanja viza te neizvjesnosti hoće li za sljedeći projekt, pa tako i novi ugovor, biti novca. No nesigurnost za budućnost i kratkoročni ugovori nisu sudsbitna problem. Crveno-zelena vlast bivšeg premijera Gerharda Schrödera 2000. godine uvođenjem tzv. Zelenih karata pokušala je u zemlju dovesti veći broj informatičara. U okviru programa „Hitni program za pokrivanje po-

nedostatka visokokvalificirane radne snage u pojedinim zanimanjima, no uvjeti koje zemlja nudi, nisu do sad previše privlačili stručnjake izvana. Još puno prije no što je ovog ljeta uvedena tzv. Plava karta, koja znatnije olakšava dolazak visokoobrazovanih građana zemalja koje nisu članice EU-a, političari su pokušali rješiti problem. Crveno-zelena vlast bivšeg premijera Gerharda Schrödera 2000. godine uvođenjem tzv. Zelenih karata pokušala je u zemlju dovesti veći broj informatičara. U okviru programa „Hitni program za pokrivanje po-

Traži se visokokvalificirana radna snaga ali....

U Njemačkoj godinama pokušavaju rješiti problem

Kako do novog posla? Hrvati treći po redu

Ali, ni zemlje s juga ili istoka EU-a nisu dovoljan izvor radne snage. A tu su svoju šansu vidjeli i Hrvati. Prema podacima Njemačkog Saveznog ureda za migracije i izbjeglice (BAMF), 2011. je u Njemačkoj dozvolu za rad dobio 3.778 građana koji su došli iz Hrvatske. 2009. se u Njemačkoj zaposlilo 1.849 Hrvata, a 2010. njih 2.008. Oni su, navode u BAMF-u, u spomenutom razdoblju bili treća po veličini skupina doseljenika izvan EU-a koji su u Njemačkoj dobili dozvolu za rad. Ispred njih su bili građani Indije (4.720

osoba) i SAD-a (3.838 osoba). Iako nisu objavljeni točni podaci o stručnoj spremi ovih radnika, njemačke službe navode da je visok postotak njih visokokvalificiran, odnosno da su završili studij.

Istraživanja koja su provele stručne službe pokazala su da više od 45 posto ovih „radnih migranata“ planira u Njemačkoj ostati dulje vrijeme (više od 10 godina). Pri tomu građani razvijenih zemalja poput SAD-a, Japana ili Kanade namjeravaju ostati u Njemačkoj puno kraće nego građani pristigli iz Ru-

sije, europskih zemalja koje nisu u EU-u te azijskih ili afričkih zemalja.

I još jedna zanimljivost: Na temelju posebnog članka zakona o useljavanju, stranom se građaninu koji je tek došao u Njemačku može i odmah dodijeliti stalna dozvola boravka, što uključuje i stalno radno mjesto i gotovo potpunu ekonomsku sigurnost. Ovaj se članak odnosi prije svega na znanstvenike s posebnim stručnim znanjem ili na vodećim funkcijama. Prošle je godine, hrvatskih građana koji su u Njemačkoj dobili ovakvu dozvolu bilo - četiri.

treba za stručnjacima u informatičkoj branji“ između 2000. i 2004. u Njemačku je doveden 17.931 stručnjak izvana. Iz Hrvatske ih je u prve dvije godine tada bilo stiglo 176.

Traže se liječnici

No glad njemačkog tržišta za stručnjacima ni izbliza nije bila utažena. Svejedno, prično restriktivne useljeničke zakone, koji zemlju štite od nekontrolirane najeze doseđenika, Njemačka ipak, sve do ovog ljeta s Plavom kartom, nije značajno mijenjala. Zadnjih je godina pokušavala privući radnike iz krizom pogodenih zemalja EU-a s juga Europe. Njemački Ured za posredovanje radnika iz inozemstva (ZAV) priopćio je na primjer da je u prvih devet mjeseci ove godine njemačkim tvrtkama pomogao da pronađu 569 novih radnika, prije svega iz zemalja EU-a. ZAV tvrdi da posebno dobra iskustva ima sa Španjolskom, otkuda u Njemačku prvenstveno dolaze inženjeri. U Grčkoj i Portugalu ZAV se koncentriра na pronalaženje liječnika i njegovatelja u staračkim domovima. Isti ured navodi i da u Njemačkoj, ovisno o regiji, više slobodnih radnih mesta nego kandidata ima i u području hotelijerstva i gastronomije. I deset država koje su u EU ušle 2004. dobar su izvor radne snage. Otkako je 2011. u Njemačkoj ukinuta zabrana rada koja je vrijedila za radnike iz osam od ovih zemalja, bilježi se stalni porast njihova broja u Njemačkoj. Ukupno je iz tih zemalja u prvoj godini nakon ukinjanja zabrane, u Njemačku došlo 89.000 ljudi. Većina ih je iz Poljske i Mađarske. No ipak se nije dogodilo masovno preseljavanje s europskog istoka u Njemačku, čega su se bili pribjavali Nijemci.

ISELJENIŠTVO JE HRVATSKOJ PUNO POTREBNIJE, NEGO ISELJENIŠTV

Zašto su se u Hrvatskoj

Ne volim riječ dijaspora. Prema Klaiću dijaspora znači „rasijanost, rastepenost, rasutost i rasuto stanje u kojem žive članovi nekog naroda u svjetu“, što se obično odnosi na Židove, ali i na pripadnike ostalih vjerskih i etničkih manjina. No taj se termin uvriježio u Hrvatskoj, premda postoje i drugi kao iseljeništvo, iseljena Hrvatska, izvandomovinstvo itd. Koristit ćemo se riječju dijaspora jer to rade i ostali. Nitko u Hrvatskoj, a još manje izvan nje, ne zna točno koliko Hrvata živi u dijaspori. Njih je tri vrste: iseljenici, hrvatske nacionalne manjine i bivši gastarbajteri sa svojim potomcima. Ako bi ih sve zbrojili vjerojatno bi se došlo do brojke od dva i pol do tri milijuna Hrvata u Europi, Sjevernoj Americi, Australiji, na Novom Zelandu, nešto malo u Južnoj Africi te podosta u Latinskoj Americi. Kako zasad izgleda, većina ovih hrvatskih ljudi i ne pomišlja vratiti se u domovinu, prema onoj židovskoj izreci „Dogodine u Jeruzalemu“. Tendenциja vraćanja možda je najveća kod bivših gastarbajtara, a nešto manja kod njihovih potomaka. Možemo pretpostaviti da veliki dio iseljenih Hrvata više i ne govore hrvatski, premda se emocionalno osjećaju Hrvatima. Prema iskustvima država koje su prije nekoliko godina ušle u EU, moglo bi se dogoditi da, nakon što Hrvatska sredinom iduće godine uđe u Europsku Uniju, uslijedi mnogo brojčanije iseljavanje Hrvata u države EU-a nego dosada. Ako bi se Hrvatska gospodarski oporavila nakon učlanjenja u Uniju, mogli bismo se nadati povratku mnogih, što je od nedavno tako kod Poljaka, Slovaka i Čeha.

Jugoslavenski komunistič-

Gojko Borić

ki režim deklarativno se briňuo za iseljeništvo, ali od toga ono nije imalo neke koristi, baš obratno, samo štetu. Režim se posebno okomio na gastarbajtere, nastojeći ih što više izolirati od političke emigracije koja je bila predmet terorističkih napada i lažnih optuživanja. Njemačka i danas potražuje od hrvatskih vlasti jednog, navodnog, organizatora uboštva jednog istaknutog hrvatskog emigranta, ali uzalud jer naša vlada ne isporučuje svoje građane stranim državama, osim u slučaju ako su optuženi za ratne zločine. Ovo odbijanje vjerojatno šteći ugledu hrvatskog pravosuđa pa se može pretpostaviti da je to bio jedan od razloga za nepovoljno izvješće Komisije Europske Unije o hrvatskoj spremnosti za članstvo, o čemu su se nedavno lomila kopija u hrvatskoj javnosti. Inače hrvatska dijaspora uživa veliki ugled u svim državama svoje nazočnosti, posebice u Njemačkoj, Sjevernoj Americi, Australiji i Čileu. No to je druga tema. Nas zanima što je dijaspora Hrvatskoj, i obratno.

U predvečerju raspada Jugoslavije hrvatska se tada ne-slужbena oporba sjetila da bi bilo od najveće koristi potra-

žiti od dijaspore sve vrste pomoći za oslobođenje i osamostaljenje Hrvatske. U tome je velike zasluge stekao Franjo Tuđman koji je desetak godina prije razbucavanja SFRJ, krovotvorenom putovnicom, poduzeo turneu upoznavanja hrvatske političke emigracije i iseljeništva od Njemačke do Kanade. Putovnicu su mu nabavili politički emigranti. Njegovo putovanje prošlo je bez ikakvih incidenata. Tvrdnje da ga je na turneju poslala UDB-a, posve su lažne. Tuđmanu je uspjelo proći neopušteno kroz sve kontrole, a kao sugovornike među emigrantima imao je pouzdane ljude. Kasnije je Tuđman dobio službenu putovnicu, ali bilo je to uzrokovano činjenicom što je prije njega taj dokument bio uručen Milovanu Đilasu, pa su komunisti u Hrvatskoj kao „revanš“ svojim srpskim drugovima isti uručili Tuđmanu. Budući predsjednik Hrvatske mogao je tada slobodno putovati po iseljeničkim središtima, uglavnom održavajući predavanja iz svoje povjesničarske struke, ali u zatisu tražio je i dobivao pomoći za djelovanje svoje buduće stranke koja u to vrijeme još nije postojala. Tuđman je prvi proglašio jedinstvo iseljene i domovinske Hrvatske, u biti ono što su neki politički emigranti odavno tražili. Druge su se oporbene stranke tome pridružile sa zakašnjanjem. Na sljednici Saveza komunista, socijaldemokrati, koji svoju stranku još nazivaju Partijom, nikad nisu ni pokušali uspostaviti čvrštu vezu s iseljeništrom. Na prošlim izborima SDP nije ponudio svoju listu u izbornoj jedinici za dijasporu, što najviše govori koliko su toj stranci nevažni iseljenici. Možda je to iskrenije od gro-

moglasnog hvaljenja dijasporu iz usta brojnih HDZ-ovaca koji osim slatkorječnosti nemaju nikakve konkretne prijedloge kako dijasporu učiniti sastavnim dijelom hrvatske nacije kako je to, kao zadatak vlade, zapisano u hrvatskom Ustavu.

Dijaspora u medijima i javnosti

Hrvatska dijaspora u svim svojim oblicima naveliko se počela angažirati u korist ugrožene domovine od prvih znakova raspada Jugoslavije, posebno intenzivno tijekom Domovinskoga rata, pa sve do nekoliko godina poslije njega. Računa se da je iseljena Hrvatska u roku od barem desetak godina prošloga stoljeća slala svake godine Hrvatskoj, te Hrvatima u Bosni i Hercegovini, oko tri milijarde dolara razne pomoći, najviše u novcu. Mnogo više nego što je Hrvatska u to vrijeme zaradivala u turizmu. Slika hrvatskoga iseljeništva u domovinskim medijima bila je izrazito pozitivna. Osnovano je bilo i Ministarstvo iseljeništva, ali nije dugo trajalo, a ministar se ojađen vratio u Kanadu. Silni iseljenički novac slijevao se na bankovne račune u Austriji i Švicarskoj. Nitko ne zna do danas koliko je toga novca bilo. Očito su neki uzimali dolare i marke bez ikakve kontrole. Novčanice su prenašane doslovno u vrećama i kuferima. I to je išlo bez ikakva nadgledanja. Klasična je bila slika tadašnjeg visokog funkcionara HDZ-a i države Stipe Mesića kako uzima u Australiji ček od 100.000 dolara, ležerno ga stavlja u držep, i nekoliko godina kasnije u izjavi Hrvatskoj televiziji kao predsjednik Republike, isto tako ležerno izjavljuje „kako se uz najbolju volju toga ne može sjetiti.“ Mesić je bio svečano obećao da će kao državni poglavari otici u potragu za nestalim novcem, no i to je bilo jedno od njegovih praznih obećanja prema onoj narodnoj „Obećanje ludom radovanje“. Znakovito je da je banka s uglavnom iseljenič-

kim novcem osnovana u Zagrebu neslavno propala.

Mediji su u to vrijeme na veliko slavili dijasporu i njezinu pomoć ugroženoj domovini. „Večernji list“ izdavao je tjedni prilog „Dom i svijet“ (urednik Ante Beljo) u kojem su izlazili tekstovi isključivo posvećeni izvandomovinstvu. Taj je prilog odavno ukinut, ali „Večernjak“ je danas ipak jedini hrvatski dnevnik s jednim urednikom u inozemstvu. „Slobodna Dalmacija“ ukinula ga je. „Vjesnik“ ga nikad nije imao. „Jutarnji list“ objavljuje priloge o dijaspori samo kad je riječ o skandalima i površnostima. List posvećen isključivo iseljeništvu „Hrvatski internacionalni tjednik“ (glavni urednik Vjekoslav Krsnik) ugasio se radi pomanjkanja novca. Dakako, postoji i danas mala i vrijedna Hrvatska matrica iseljenika sa svojim skromnim programom i odličnim mjesecnikom „Maticom“, ali ona sa svim svojim aktivnostima ne može pokrivati ni minimalni dio života iseljene Hrvatske.

Glasovita „Hrvatska Revija“ koju je književnik Vinko Nikolić spasio od komunizma bijegom u daleku Argentinu i Španjolsku (Buenos Aires – Barcelona) vratila se u domovinu i tijekom njegova urednikovanja, te djelovanja njegovih nasljednika Borisa Marune i Mladena Klemenčića, davala je mogućnost za suradnju nekolicini hrvatskih inozemnih autora, ali novo uredništvo koje je nastupilo prije dvije godine brutalno je prekinulo tu suradnju bez ikakva objašnjenja. Danas „Revija“ više nema nikakve veze s dijasporom, a njezini bivši suradnici u inozemstvu više je ne dobivaju.

Od hrvatskih političkih stranaka najviše se o dijaspori brine HDZ, no ta briga je više manje verbalna, bez većih i trajnijih konkretnih mjer. Dijaspora je neposredno poslije uspostavljanja Republike Hrvatske imala 9 zastupnika u Hrvatskom Saboru, od

Nitko u Hrvatskoj, a još manje izvan nje, ne zna točno koliko Hrvata živi u dijaspori. Njih je tri vrste: iseljenici, hrvatske nacionalne manjine i bivši gastarbajteri sa svojim potomcima.

U HRVATSKA, JER U KRANJI SLUČAJU ONO MOŽE BEZ NJE

j lako odrekli dijasporu

prije tri mandata pa do danas ni jednoga! Oni koji su „izabrani“, (u stvari delegirani) na iseljeničkoj listi predstavnici su bosansko-hercegovačkih Hrvata koji imaju dvostruko državljanstvo, a kao članovi Sabora nemaju nikakav utjecaj na hrvatsku politiku prema susjednoj republici u kojoj hrvatski narod nestaje kao snijeg u proljeće, uglavnom vlastitom krivnjom radi nesloge svojih političara i posve krive politike Zagreba bez obzira tko vlada u Banskim dvorima. O b-h Hrvatima, posebice o Hercegovcima, u hrvatskim medijima vlada stravično negativno mišljenje prema onoj „Uzmite Hercegovce, vratite nam Srbe.“ Čisti rasizam koji potpiruju novinski i politički mrzitelji svega što je hrvatsko. Sadašnja lijevo-liberalna koalicija formalno je unaprijedila ured za inozemne Hrvate u Ministarstvu vanjskih poslova, no do danas se ne vide neki veći rezultati njegova djelovanja.

Za Hrvatsku bi dijaspora bila od velike koristi

Mali broj naroda u Europi ima tako veliku dijasporu kao Hrvati. I površno gledajući to bi moglo biti veliko blago za domovinu samo ako bi političari i gospodarstvenici to htjeli. Nama izgleda da se na iseljeništvo uglavnom gleda kao na „kravu muzaru“. Neke suvisle politike spram dijasporu nije bilo, a nema ni danas. Vladajući svih boja u Hrvatskoj kao da ne znaju što da urade sa svojim iseljenicima, osim prešutna traženja „pošalji lov u ostani u inozemstvu“. Neki su se iseljenici vratili i bili su uspješni u politici i gospodarstvu, ali njih nije bilo mnogo, ostali su se razočarali i vratili u svoje postojbine u tuđini. Mnogi nisu ni pokušali vratiti se u „stari kraj“. O svemu rečenome nedostaju stručni radovi iz kojih bi se mogli izvući konkretni zaključci kako dijasporu, barem djelomično, vrati u domovinu.

Ponajprije Hrvati koji stalno žive u inozemstvu, a ima-

ju hrvatsko državljanstvo, (u njih ne spadaju Hrvati koji su državljeni druge hrvatske domovine, Bosne i Hercegovine) trebali bi dobiti pravo dopisnoga glasovanja, (njemački *Briefwahl*). Dosadašnji način glasovanja u hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima nikako nije podesan za izlazak na izvore spomena vrijednoga broja iseljenika. U slučaju da inozemni Hrvati dobiju dopisno glasovanje mogli bismo se nadati da bi u Hrvatski Sabor ušlo barem desetak njihovih zastupnika koji bi itekako mogli utjecati na oblikovanje politike spram dijasporu i uopće države politike jer, vjerojatno, bez njih se ne bi mogla obrazovati ni jedna koalicija. Ti bi zastupnici unijeli u Sabor svoja politička iskustva iz zemalja u kojima demokracija ima veću tradiciju i vrijednost. Oni bi bili veliko obogaćenje za hrvatski parlament. Vlada koja bi zavisila od tih zastupnika trebala bi usposta-

viti Ministarstvo useljeništva koje bi dobilo sva sredstva, pa i finansijska, primjerice, oslobođanje od poreza za useljenike nekoliko godina nakon povratka, kako da animira „dijaspore“ da se vraćaju u svoju staru domovinu. Trebalo bi pogledati kako ta pitanja rješavaju izrazito iseljeničke zemlje kao, primjerice, Irska i Izrael. Ako netko misli da takvo ministarstvo nije potrebno jer bi bilo podvrgnuto promjenama koalicija, Sabor bi mogao osnovati i staviti pod svoju kontrolu trajnu Agenciju za useljavanje koja bi dobita sve ovlasti za pomaganje iseljenicima da se odvaze na povratak u Hrvatsku i hrvatske dijelove Bosne i Hercegovine.

No trebalo bi pronaći načine kako da se snažnije povežu s domovinom i oni iseljenici koji žele stalno ostati u inozemstvu. Ovdje nema prostora za raspravljanje o tim oblicima suradnje, ali fantazijski tu nema kraja. To bi se po-

glavito moglo odnositi na iseljeničku djecu koja bi kratko vrijeme boravila u Hrvatskoj i možda donijela odluku o povratku čim se profesionalno sposobe za život u domovini. Stariji iseljenici, kao umirovljenici mogli bi dobiti mogućnost trajnoga ili privremenoga boravka u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini gdje bi trošili svoju penziju na vlastitu korist i korist države. Svijet u kojem živimo sve više se internacionalizira. Stranci naveliko kupuju nekretnine u najljepšim dijelovima Hrvatske, pa se pitamo zašto u tome naša država ne bi svojim fiskalnim sredstvima dala prednost ljudima iz dijasporu? To bi bilo sasvim legitimno. Neki bi iseljenici bi mogli ostati u inozemstvu i ulagati u hrvatskom gospodarstvu. Mogli bi nastati brojne mješovite hrvatsko-inozemne tvrtke. Hrvatski stručnjaci s radnim mjestom u inozemstvu mogli bi dobiti pozive da neko vrijeđe rade na istim ili sličnim in-

stitucijama u Lijepoj našoj.

Što da pričamo dalje. Osmjelit ćemo se na tvrdnju da je Hrvatskoj dijaspora potrebnija nego obratno, iseljeništvu Hrvatska jer ono, u krajnjem slučaju, može i bez nje. U prvom slučaju riječ je o idealnim i materijalnim koristima, u drugom samo o emocionalnim. Ovo bi izabrani predstavnici hrvatskoga naroda na svim razinama u domovini trebali prisvojiti kao dio svoje politike. Inače, moglo bi se dogoditi da Hrvatska radi sve većeg opadanja broja svoga pučanstva i naseljavanja ljudi iz susjedstva, za dva do pet desetljeća više ne bude Lijepa naša nego Lijepa njihova.

To ne bi bilo nikome u interesu pa ni inozemstvu jer bi moglo izazvati međunarodne sukobe kakve doživljavamo u susjednoj Bosni i Hercegovini koja već više od dva desetljeća živi na rubu raspadanja, a u njoj Hrvati, kako rekosmo, kopne kao snijeg u proljeće.

VELEPOSLANSTVO U BEČU

U Austriji predstavljen Državni ured za Hrvate izvan Hrvatske

U subotu, 13. ožujka u prostorijama Veleposlanstva Republike Hrvatske u Beču, održan je sastanak s predstvincima hrvatskih udruga iz Austrije. Sastanku je nazočila i Daria Krstičević, predstojnica Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Veleposlanik Gordan Bakota je izložio nekoliko temeljnih odrednica djelovanja mnogobrojnih hrvatskih udruga u Austriji, te nastojanja i zalaganja Hrvatskog svjetskog kongresa u Austriji koja se očituju u poboljšanju znanja hrvatskog jezika, poglavito u nastavi materinskog jezika. - Ustrojem Državnog ureda stvorene su temeljne pravne i institucionalne pretpostavke za izgradnju sustavne i učinkovite suradnje s pripadnicima hrvatskog naroda izvan grani-

ca Hrvatske. To je ogroman potencijal i snaga koju trebamo koristiti. Zadaća nam je kvalitetno i sustavno udružiti i povezati dvije Hrvatske, onu koja živi unutar granica i onu koja djeluje u drugim državama – naglasila je Krstičević. U nastavku sjednice su predstavnici drugih udruga predstavili svoj rad i postignuća. - Hrvatski svjetski kongres u Austriji svoje djelovanje od osnutka temelji na dva ključna projekta, prvi: poboljšanje znanja hrvatskog jezika u Austriji, i drugi: organizacija Susreta pjesnika hrvatske izvandomovinske lirike kada očekujemo dolazak ljubitelja pisane riječi iz cijelog svijeta – istaknuli su Rade Lukić, predsjednik HSK-a u Austriji i Željko Batarić, član IO-a HSK-a u Austriji. (ms)

VELEPOSLANSTVO U BEČU

Hrvati izvan Hrvatske u Savjetu Vlade RH

Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske objavio je poziv zajednicama Hrvata za predlaganje predstavnika za članove Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Poziv za izbor predstavnika hrvatskih zajednica u Savjet Vlade RH bio je otvoren do 10. studenog 2012.

Savjet Vlade će biti savjetodavno tijelo koje će joj pružati pomoć u stvaranju politike, aktivnosti i programa u odnosu na Hrvate izvan Republike Hrvatske. Članovi Savjeta imenuju se na prijedlog hrvatskih zajednica iz država iz kojih dolaze, na mandat od 4 godine. Zastupljenost Hrvata izvan Republike Hrvatske u Savjetu Vlade RH određuje se sukladno brojnosti i značaju Hrvata u dotičnoj državi, aktivnosti i povezanosti zajednice s Republikom Hrvatskom, kao i radu na afirmaciji ugleda i interesa Republike Hrvatske. Tako će bosansko-hercegovački Hrvati imati 9, hrvatske manjine u europskim i susjednim zemljama 17, a hrvatsko iseljeništvo – 29 predstavnika. Od toga će iz Njemačke biti 3 predstavnika. Žajednice Hrvata svoje će predstavnike u Savjet Vlade RH predlagati iz redova najznačajnijih i najbrojnijih udruga, organizacija, institucija ili drugih oblika organizacija, osoba koje su uvažene u sredinama u kojima žive, angažirane na očuvanju i jačanju hrvatskog identiteta svojih zajednica i na unapređenju odnosa sa svojom domovinom. (hsknj)

DR. MIRO KOVAČ, VELEPOSLANIK U BERLINU

Hrvatska je spremna za ulazak u EU 2013. godine

Hrvatski veleposlanik u Njemačkoj, dr. Miro Kovač je optimist glede ulaska naše zemlje u Europsku uniju. Tim je povodom za HTV, u vrijeme kada se iz prijateljske Njemačke čuju osporavanja i poneke zamjerke našoj Vladi, veleposlanik Kovač kazao sljedeće:

- Njemačka politika prema Hrvatskoj se ne mijenja i ostaje pozitivna. Stavovi njemačke vlade su vrlo jasni, a potvrdio ih je i glasnogovornik Seibert koji je kazao da je uvjeren da će Hrvatska sve svoje zadaće odraditi do srpnja iduće godine. Ministar vanjskih poslova Guido Westerwelle dao je također izjave po tom pita-

nju, baš kao i ministar gospodarstva Philipp Rösler. Dakle, Njemačka pozicija je jasna, ona daje svoju podršku Hrvatskoj, a mi trebamo kritike shvatiti ozbiljno i ispuniti svoje zadatke. U Njemačkoj se očekuje, da će Hrvatska dati jasan doprinos funkcioniranju Europske unije – Dr. Kovač je za HTV istaknuo da je hrvatska Vlada jasno dala do znanja da će odraditi svoj posao tj. deset zadaća iz najnovijeg izvješća Europske komisije.

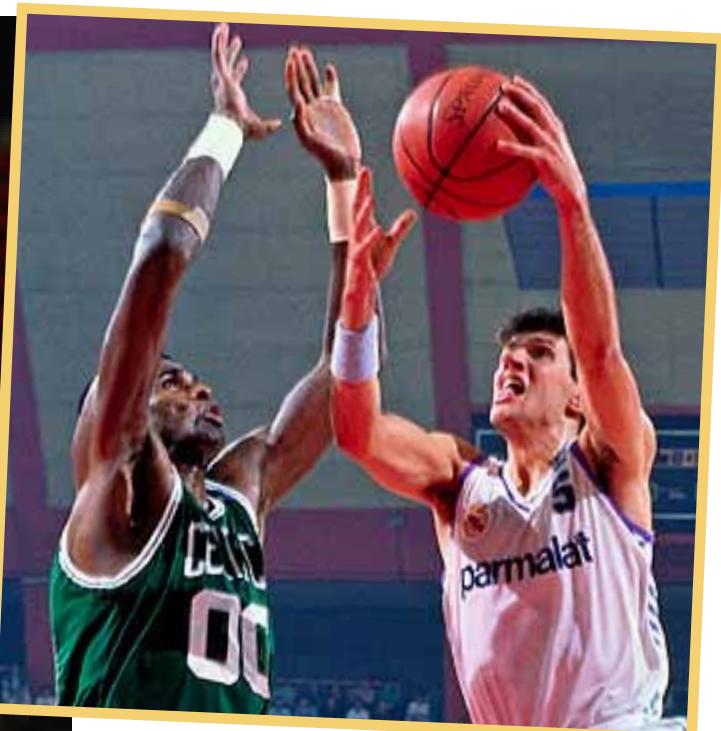
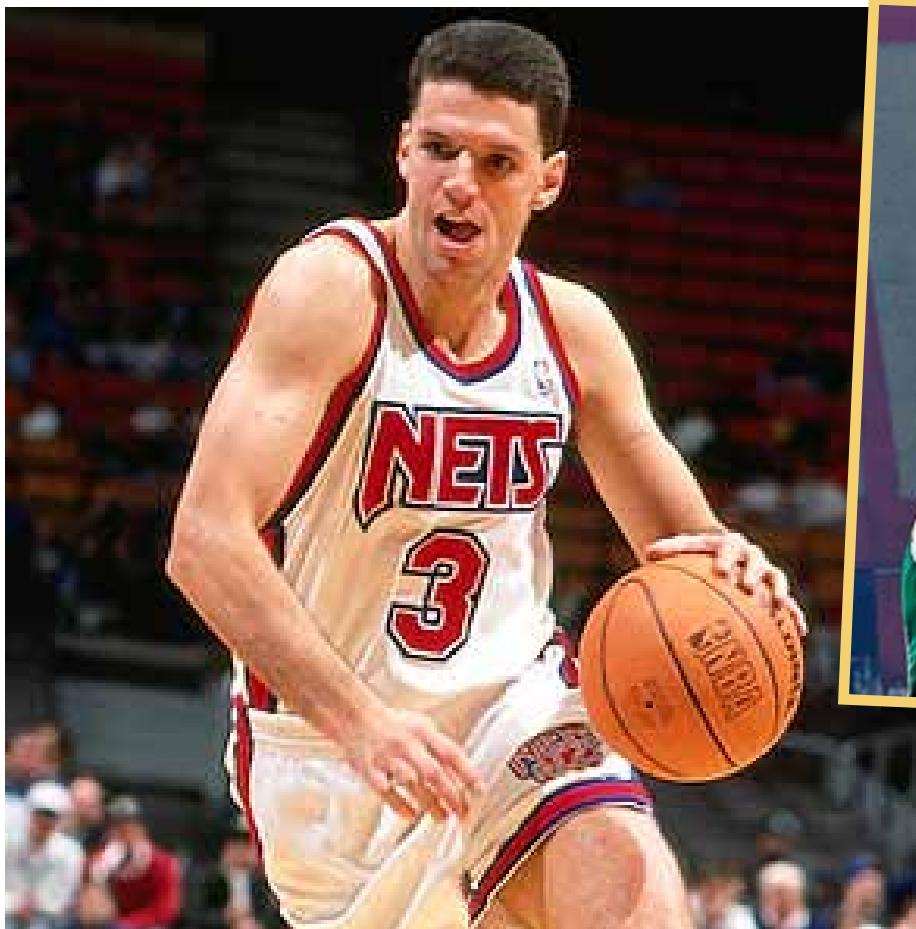
Osvrnuvši se na potporu njemačkih političkih stranaka, tu je veleposlanik Kovač naglasio da su sve važnije

njemačke stranke za ulazak Hrvatske u Europsku uniju. - Znamo da CDU/CSU podržava Hrvatsku, istaknuto je to i u programima za prošle izbore. Tada je jasno rečeno da se podržava hrvatski pristup, ali i da nakon toga slijedi zaustavljanje proširenja EU-e. SPD je čak još otvoreniji, podržava Hrvatsku, a upravo je i Martin Schulz, predsjednik Europskog parlamenta, jasno dao do znanja da želi Hrvatsku u Europskoj uniji – rekao je dr. Kovač, i ujedno istakao potvrdu kancelarke Angele Merkel za nedavnog posjeta hrvatskog premijera Milanaovića Berlinu, da Njemačka

daje jasnu podršku Hrvatskoj. - Ljudi su umorni od proširenja. Bilo je nekih problema s novim pridošlicama u Uniji. Stoga se očekuje da zemlja koja ulazi bude i spremna, a Hrvatska to jest, siguran sam da Nijemci to znaju.

Veleposlanik se ukratko osvrnuo i na probleme koji mogu doći sa slovenske strane. - Njemačka očekuje da se spor riješi bilateralno i tu imamo njezinu podršku. Uvjeren sam da će stručnjaci, te ministrica Pusić u razgovorima sa svojim slovenskim kolegom Erjavecem uspješno riješiti taj problem - (Izvor: croatia-prese.de)

Dražen (Šibenik, 22. listopada 1964. - Denkendorf, 7. lipnja 1993.)

Petrović

22. listopada 1964. godine u Šibeniku je rođen hrvatski košarkaški genijalac i jedan od najboljih košarkaša svijeta, DRAŽEN PETROVIĆ. Još kao dječak zavolio je košarku.

Sa šesnaest godina postao je igrač Šibenke, a s nepunih osamnaest nastupa za reprezentaciju tadašnje Jugoslavije. Godine 1984. prvi put sudjeluje na Olimpijskim igrama, gdje se okitio prvom od triju olimpijskih medalja. U dresu Cibone, zajedno s bratom Alekandrom, osvaja sve kupove i prvenstva. Madridski Real doveo ga je u svoje redove, zatim je postao jedan od prvih europskih profesion-

alaca u NBA ligi. Nakon četiri NBA sezone spremao se vratiti. U srcu su mu bili Šibenik, Zagreb, Hrvatska. Njegovo je posljednje počivalište u tišini Mirogoja, a središte Zagreba, trg i sportska dvorana Dražena Petrovića zauvijek će podsjećati na tog sportaša. Poginuo je u prometnoj nesreći kraj bavarskoga grada Ingolstadta 7. lipnja 1993. godine. Bila je to šokantna vijest za tisuće ljudi, sportaša i sportskih zaljubljenika diljem svijeta, jednakouči u Europi i Sjedinjenim Državama gdje ga i danas smatraju najvećim europskim košarkašem u povijesti.

Hvala ti za sve LEGENDO! (ms)

Sa šesnaest godina postao je igrač Šibenke, a s nepunih osamnaest nastupa za reprezentaciju. Godine 1984. prvi put sudjeluje na Olimpijskim igrama, gdje se okitio prvom od triju olimpijskih medalja.

BISERKA PETROVIĆ, MAJKA DRAŽENA PETROVIĆA, POKOJNOG KOŠARKAŠA

Košarkaški Moz

Ponosna sam na to kako se Dražen družio s našim ljudima vani. Mnogi iseljenici su mi tvrdili da im je Draženov dolazak u Ameriku pokazao kako se voli Hrvatska u dalekom svijetu.

Stjepan Starčević

Zanimanje za Draženom Petrovićem, hrvatskim košarkaškim reprezentativcem i jednim od najboljih svjetskih košarkaša ni danas ne prestaje. U Muzejsko-memorijalnom centru Dražen Petrović u Zagrebu se čuvaju predmeti koje je Dražen koristio, tu je pohranjena Draženova prva košarkaška lopta i dres, sva njegova odlikovanja, priznanja i druge uspomene i sjećanja na ovog hrvatskog i svjetskog košarkaškog velikana. Dražen Petrović ove godine bi proslavio 48 rođendan. Tim povodom razgovarali smo s njegovom majkom Biserkom Petrović.

U Zagrebu ste otvorili Muzejsko – memorijalni centar Dražen Petrović, a u vašem stanu u Šibeniku gdje je živio i Dražen uredili ste spomen sobu, odnosno mali kutak sjećanja na Dražena. Koliko uopće dajete pozornost sjećanjima?

To je za mene vrlo važno. Mislim da je Draženovo djelo toliko veliko i jako da ga treba zapisati. Povijest se nije dogodila, ako je ne zapišemo. Sve što sam mogla do sada sam

napravila za Dražena. Kakve su reakcije posjetitelja muzeja?

U Šibeniku je jako emotivno. Najviše posjetitelja dolazi ljeti. Najave se, jer prostor nije prevelik, ali je sve jako upečatljivo. Muzej govori o trenutcima kad je Dražen počinjao svoju karijeru u ulici Petra Preradovića br.3 trčeći za bratom Acom do dvorane gdje su trenirali košarku.

Rodili ste i odgojili najveću zvijezdu hrvatskog sporta. To Vas s pravom čini ponosnom i jakom.

Jako sam ponosna. Zapravo kad dodem u situaciju da mi je teško onda sebi kažem, moraš živjeti i raditi za Dražena. Imam osjećaj da ljudi žele da napravimo još više za njega. Ljudi se i poslije 20 godina nisu pomirili s time da ga nema. Još uvijek je velika ljubav prema njemu. Na primjer, reper Shorty je zajedno sa klupom „Maslina“ iz Šibenika za Draženov rođendan nedavno objavio pjesmu „Poveznicu“ posvećenu Draženu. Pjesma je jako lijepo prihvaćena kod publike.

Dražen je, kao i mnogi od nas, dio života proveo u inozemstvu. Kako je djelovao

iseljenički život na njega?

Tu sam posebno ponosna na način kako je Dražen živio s našim ljudima vani. To je nešto fascinantno što se ne da opisati riječima. Kad je košarkaški klub NETS iz New Jersey upriličio sjećanje na Dražena onda sam posjetila ljude i mjesto gdje je Dražen bio. U kontaktima s našim ljudima sam vidjela koliko je bio omiljen među njima. I sada se čuvaju predmeti koje je Dražen koristio. Mnogi naši iseljenici su mi tvrdili da im je Draženov dolazak u Ameriku vratio mir u životu van zemlje i pokazao kako se voli Hrvatska. Dražen je bio zagovornik hrvatske samostalnosti i slobode. Sa Stojkom Vrankovićem protestirao je čak i ispred zgrade UN-a u New Yorku.

Sjećam se da je jedan vikend došao kući kad su bile uzbune, pa je završio u skloništu. Također ga je pogodilo što mu se dešava s prijateljima u Šibeniku, tad je i on odlučio pomoći. Pomagao je na svaki način, ne samo finan-

ciji u vrijeme stvaranja naše države. Svakodnevno je telefonirao i raspitivao se o svima. Jako ga je pogoda patnja našeg naroda. Uvijek je govorio "Mi nismo otišli tamo da ratujemo, oni su došli kod nas da ratuju". On je uvijek želio pomoći na najjednostavniji mogući način.

U Njemačkoj se svake godine održava memorijalni košarkaški turnir „Dražen Petrović“. Tako njegovi veliki štovatelji njeguju uspomenu i sjećanje na „košarkaškog Mozarta“. Znaju li današnji košarkaški klinci o životu Dražena Petrovića?

Zapravo djeci o Draženu pričaju njihovi roditelji. U Muzeju, kao i na Mirogoju uvijek čujem kako ljudi o Draženu pričaju s ljubavlju. Svako dijete nosi svoje snove iz djetinjstva, tako se i priča o Draženu prenosi na djecu i to je pozitivno u svemu tome. On je ostavio toliko pozitivne energije koja se prenosi na najmlađe.

Dražen i tenisač Goran Ivanišević su bili prijatelji. Go-

ran je svoj najveći i najdraži trofej, pobjedu na Wimbledonu posvetio Draženu.

Mislim da je malo onih koji tada nisu plakali. Goran je također žudio za tom pobjedom, a sjećanje na Dražena je nosio u sebi, i kad je pobijedio na Wimbledonu, to je bilo neopisivo. Tom pobjedom dobili su i Goran i Dražen. Goran je time puno rekao. Oni su satima znali telefonirati. Naravito poslije poraza Goran je zvao Dražena i onda su satima pričali i jedan drugog tjesli. U to vrijeme Dražen je bio u Portlandu i malo igrao pa im je razgovor bio potreban obavdovjici.

Poseban odnos Dražen je imao s Vladom Divcem. Zanima me Vaše gledanje na film „Nekad braća“ koji govori o ovoj dvojici košarkaških velikana?

Ja sam bila svjedok u Americi kad je Divac igrao, a Dražen bio u Portlandu. U to vrijeme Draženu je trebala potpora i mislim da je tu potporu dobivao od Divca. On mu je uvijek govorio "Ti mo-

RKAŠKOG GENIJALCA

art

raš promijeniti klub da bi više igrao". Poslije toga se dogodilo to na WM finalu u Argentini i Dražena je to toliko pogodilo da je raskinuo s Vladom Divcem. Meni je teško o tome govoriti u Draženovu ime, ali mislim da treba oprostiti. I vjera nas uči da oprostiti moramo, ali neke se stvari nikad ne zaboravljaju. Taj film „Nekad braća“ su radili Amerikanci za svoje tržište. Film je tamo dobro prošao, a mi kao obitelj smo dali pristanak za snimanje, a donacija od filma je išla u Draženovu zakladu i od toga je napravljen Muzej u Šibeniku. Tako je sve opet došlo tamo odakle je krenulo. Film je imao veliki odjek i mlađim generacijama je pokazao kakva se košarka igrala na ovim prostorima. Mislim da je dobro što se taj film snimio.

**Vaš sin Aleksandar je također bio veliki košarkaš.
Kako je Dražen doživljavao brata Acu?**

Zapravo on mu je bio jedini i najveći uzor. Uvijek je pričao „da je Aco igrao rukomet ili nogomet i ja bih to igrao“. Mi kao roditelji smo htjeli da nam sinovi budu muzičari, međutim iako je Aco svirao klavir, a Dražen gitaru imali su previše energije da bi sjedili i svirali. Dražen je Aci često pakirao torbu samo da bi što prije krenuli na trening. Dražen je bio urođeni pobjednik, ali je uvijek bio jako skroman i omiljen među narodom.

Za sada ste otvorili dva muzeja i zakladu o Draženu.

Koji su vam daljnji poslovni planovi?

Suprug mi je bolestan. Već pet godina je nepokretan, ali još uvijek imam planova. Planiram napisati knjigu o Draženu. Dala bih poruku organizatorima turnira u Njemačkoj da mi je dragو što održavaju turnir na tom nivou i time njeguju sjećanje na mog sina, jer mlađima treba pričati Draženovu priču. Hvala vam na razgovoru i vremenu koje ste odvojili za čitatelje CroExpressa. Želim vam mnogo sreće u dalnjem radu.

Dražen Petrović je rođen u Šibeniku 22. listopada 1964. godine. Roditelji Biserka i Jole Petrović pružili su Draženu sretno i bezbrižno djetinjstvo koje je proveo uz svog starijeg brata Aleksandra (Aco). Dražen je bio svestrano dijete, te je između ostalog pjevao u zboru, a duge ljetne dane je uobičavao provoditi uz more u svome rodnom Šibeniku. Slijedeći brata Aleksandra, Dražen je upoznao košarku te je njegova strast ubrzo preraslala u fanatičnu odanost igri. Kako su njegove vještine napredovale tako su i rasli zahtjevi koje je pred sebe stavljao ovaj velikan hrvatske i svjetske košarke. Postao je vođa na terenu, te je svojom pozrtvovnošću pokazao put kako treba nadigrati protivničku momčad. Kroz svoje nepogrešive izvedbe u dresovima Šibenke i Cibone, Dražen je promovirao Hrvatsku košarku na međunarodnom planu, te je vrlo brzo postao poznat pod nadimkom košarkaški Mozart. Taj nadimak je dobio zbog toga što je uspio košarku pretvoriti u umjetnost u kojoj je uvijek davao maksimum. Postavio je nove standarde u igri, čak i van granica bivše države; prvo igrajući u Španjolskoj za Real Madrid, a kasnije i u NBA ligi igrajući za Portland i New Jersey. Poginuo je u prometnoj nesreći, 7. srpnja 1993. godine, na autocesti kod njemačkog grada Ingolstadta, samo dan nakon posljednjeg nastupa u dresu hrvatske košarkaške reprezentacije na kvalifikacijskom turniru za evropsko prvenstvo u Wroclawu.

Međunarodna karijera

U košarkaški klub Real Madrid prešao je 1988. godine i osvojio španjolski Kup i Kup pobjednika kupova. Prvi je hrvatski igrač koji je zaigrao u NBA ligi. Od 1989. igrao je za Portland Trail Blazers, a od 1991. godine za New Jersey Nets. Na olimpijskim igrama nastupio je 1984., 1988. i 1992., a na svjetskim prvenstvima 1986. i 1990. Medalje je osvojio i na europskim prvenstvima 1987. i 1989. i na Univerzijadama 1983 i 1987. Prvi je kapetan hrvatske košarkaške reprezentacije. Za najboljeg košarkaša Europe prema anketama talijanskog lista La Gazzetta dello Sport bio je proglašen 1986, 1989, 1992. i 1993. godine. Na otvaranju svjetskih studentskih športskih igara - Univerzijadi u Zagrebu 1987. godine, upalio je plamen. Za svoja je dostignuća dobio najviša priznanja MOO-a; Centenary Medal i Olimpic Order, koja su mu uručena posthumno. Na poticaj predsjednika Međunarodnog olimpijskog odbora, Juan Antonia Samarancha, zbog iznimnih zasluga u svjetskoj košarci i športu uopće, u parku Olimpijskog muzeja u Lausanne 29. IV. 1995. godine otkriven je njegov spomenik, kojeg je izradio Vasko Lipovac. U košarkašku "Kuću slavnih" u Springfieldu primljen je 27. IX. 2002. godine.

FUTUROLOZI PREDVIĐAJU DA ĆE 2050. GODINE AMERIKA BITI ZEMLJA ZABAVE, KINA ZEMLJA PROIZVODNJE, INDIJA ZEMLJA OBRAZOVANJA, A EUROPA MUZEJ

Gdje je Hrvatska?

Hrvatski suverenitet brani se znanjem i nacionalnom ekonomijom. Sve civilizirane zemlje danas svoje strateške interese ostvaruju prodorom nacionalnih ekonomija u druge prostore.

Današnja kriza hrvatskog društva prije svega je kriza sustava vrijednosti, a tek onda posljedično ekonomska i politička kriza.

Nakon više od 20 godina od osnutka hrvatske države ne znamo reći, niti možemo postići konsenzus oko toga što je to interes Hrvatske kao zajednice. Opće interesne smo zamjenili osobnim interesima, pri čemu je na djelu beskrupulozna prvobitna akumulacija kapitala.

U tranziciji su vodeće političke snage i stupovi društva čast, znanje, rad i poštovanje zamjenili pohlepom, podobnošću i potkradanjem vlastite domovine. Ljubav prema čovjeku, ljubav prema majci, ljubav prema Bogu, ljubav prema domovini zamjenjena je ljubavlju prema novcu, moći i slavi.

Svrstavanje cijelokupnog društva u ovaj obrazac bila bi pogreška, ali ovaj obrazac objašnjava dominantni psihosocijalni model u kojem je manjina ostvarila svoje snove, polovica sanja o tome, a drugu polovicu stanovništva nitko nizašto ne pita.

Na deklarativnoj razini svi će u Hrvatskoj podržati švedski model humanog kapitalizma sa snažnim socijalnim modelom življenja, a u praksi će se boriti za južnoamerički model u kojem se manji-

na preko noći obogaćuje, pri čemu oni najsiromašniji sa njaju i nadaju se dobitku na lotu.

Nebrojeni su primjeri štetnočinskog odnosa prema općem dobru i zajedničkom vlasništvu koji nikada nisu sankcionirani. Kod dijela ljudi taj i takav model stvara potrebu da se priključe političkom plenumu koje za njih može osigurati „komad kolača“, a kod drugih razvija osjećaj nemoći koji će dodatno zacementirati njihov bezizgledni položaj.

Iako se u dijelu hrvatske javnosti nameće rasprava o podjeli društva na „crvene i crne“, „lijeve i desne“, Hrvatska je danas, prije svega, skup različitih interesnih lobističkih skupina (domaćih i inozemnih), s kojima politička vlast surađuje i koje nerijetko bespogovorno sluša na svim razinama jer je korumpirana od donacija za izbore do donacija za projekte.

Političke stranke i moćni sponzori znaju tehnologiju vlasti i uvijek „organizirana manjina“ pobijeđuje većinu i na taj način ostvaruju svoje interese. Gotovo 50% ljudi ne izlazi na izbore jer ne žele glasati za ponuđene varijante ili ne vjeruju da njihov glas može nešto promijeniti.

Svijest koja nosi promjene!

Kolektivna svijest o vrijednostima koja bi nas trebala

pokretati pretvorila se je isključivo u individualnu svijest o sebi i potrebi da pojedinac sto više toga stekne u svom malom i kratkom životu. Danas svi znaju zbrajati i umnožavati, a rijetki znaju dijeliti. Dijeljenje je investiranje, dijeljenje je obnova životne energije.

Naša svijest se formira iz naših misli i emotivnih obrázaca koje smo usvojili tijekom dosadašnjeg života. Čovjek ima oko 50.000 misli u toku jednog dana, 70% naših misli nikad ne izgovorimo, a 30% ponavljamo iz dana u dan. Ovih 70% određuje naš karakter kroz govor tijela, smješak, namrođenost, tugu ili veselje, vidi se u našim očima kao strast ili kao mrtvilo. 30% misli koje smo spremni izgovoriti određuju naš dnevni život kojeg ponavljamo iz dana u dan.

Čovjek je jedino biće koje može odvojiti pozitivne misli od negativnih. Negativne misli mobiliziraju negativnu energiju i u konačnici dovode do destrukcije osobnog i društvenog sustava. Pozitivne misli mobiliziraju pozitivnu energiju, kod čovjeka izazivaju želju, želja formira cilj, formiranjem cilja dolazi do potrebe za planom i akcijom, akcija formira djelo, ponavljanjem djela stiče se navika, a navika oblikuje karakter.

Onaj tko ima karakter ima i budućnost.

Hrvatska mora formirati svoje želje, ciljeve, planove, akcije, stvoriti naviku stvaranja djela i formirati karakter nacije koja ima budućnost.

Koliko vas se zapitalo zašto ste na ovom svijetu? Koje su vaše uloge koje morate ostvariti u tom kratkom, prosječno 75-godišnjem životu? Čovjek ima dva poslanja: prvo je zapisano genetski, a znači ostaviti potomstvo iza sebe da bi se produžila vrsta, a drugo je ostvariti sebe u društvu (potreba za samostvarenjem), ali i vratiti nešto društvu koje nas je stvorilo. Snove smo zamjenili sjećanjima i nemamo više koncept budućnosti. Zaholjeni u nekoj vječnoj sadašnjosti krize i reformi koje produciraju još dublju kriju.

Primjer iz ekonomske povijesti: Bez mašte i hrabrosti nema budućnosti

Hrvatski suverenitet brani se znanjem i nacionalnom ekonomijom. Sve civilizirane zemlje danas svoje strateške interese ostvaruju prodromom nacionalnih ekonomija u druge prostore.

Nepostojanje nacionalne ekonomije, nacionalnih institucija, nedefiniranje strateških resursa, neulaganje u društvo znanja, domaćinska briga o njima vodi Hrvatsku u ekonomsko ropstvo. Plaš-

njem hrvatske javnosti da je kriza duboka i teška, stvara se osjećaj nemoći u javnosti i zagovara se pomoći onih koji će nas lakše porobiti.

Iako izgleda da je 50 milijardi eura duga veliki problem, za one koji znaju stvarati projekte i novac taj je problem rješiv u nekoliko godina. Hrvatska ima, kao i sve druge zemlje, 2 do 5% kreativnih ljudi koji to znaju, mogu i žele se uhvatiti u koštač s bilo kojim projektom.

Ako Hrvatska danas ima 4,3 milijuna stanovnika, kada je budućnost Hrvatske ako ćemo 2050. godine imati 3 do 3,5 milijuna stanovnika ili ako će u Hrvatskoj živjeti 5 ili 7 milijuna stanovnika?

Može li Hrvatska s 4,3 milijuna stanovnika i postojećim gospodarskim modelom ostvariti harmoničan i održivi razvoj? Svi ćete se složiti da ne može.

Je li obitelj ili država koja ne može otplaćivati svoje kamate na dug u bankrotu? Naravno da jest. Zašto domaće i inozemne elite podržavaju daljnje zaduzivanje koje ide u potrošnju, a ne u investicije? Zato što je pitanje duga pitanje vlasti. Što je više duga, prije ćemo ostati bez ičega.

Ideja ovog Forum-a je da raspravimo kako povećati broj stanovnika koji žive, rade, troše u Hrvatskoj i doprinose

Sedam je ključnih strateških tema kojima se Nacionalni forum želi baviti:

njenom razvoju.

Što smo spremni ponuditi našim ljudima iz dijaspora koji će doživjeti 65 godina i ostvariti svoju mirovinu u okolini Beča, Munchena, Stuttgarta, Berlina, sjeverne Italije i drugih europskih i svjetskih gradova, da svoju mirovinu provode u Hrvatskoj, a ne u inozemstvu? Što ćemo ponuditi njihovoj djeci koja su završila fakultete ili druga časna zanimanja da se vrate u Hrvatsku i da započnu svojim kapitalom nove biznise, ali i da nas povežu s novim poslovnim kontaktima u inozemstvu? Hoćemo li ih varati, kao za vrijeme Domovinskog rata, ili ćemo im dati zemljiste i industrijske zone pod posebno povolnjim uvjetima kako bi sačuvali biološki potencijal Hrvatske?

Hrvatska ima više od 1.100 otoka na kojima živi samo 70.000 stanovnika. Nitko iz kontinentalne Hrvatske ne želi živjeti na otocima. Na ovom Forumu želimo raspraviti je li moguće na hrvatske otoke i priobalje naseliti 2 milijuna stanovnika koji će na njima živjeti barem 6 mjeseci preko zime, a nadajmo se i tokom cijele godine te da hrvatska obala postane Florida sjeverne Europe. Ljudi stariji od 65 godina u mirovini iz sjeverne Europe tijekom zime gdje noć traje 16 sati, a prosječno više od 20 sati borave u kući, mogli bi uživati u blagodatima tople klime, sunca, mora i hrvatskih proizvoda.

Jesmo li spremni dozvoli-

ti da stotine tisuća Švedana, Norvežana, Danaca, Britanca, Škota, Iraca, Nijemaca, ali i drugih svjetskih građana žive na našim otocima?

Jesmo li se zapitali zašto Turska uspijeva u tim projektima?

Poznati most Golden Gate Bridge u San Franciscu sa građen je 1937. godine u vrijeme najveće recesijske krize. Ali odmah su ga napravili sa šest traka. Cestovni promet je tada sigurno bio manji nego promet u Dubrovačkoj županiji, a mi nismo u stanju sagraditi dvotračni most da povezemo kopno i Pelješac. Isti primjer su i desetak mostova koji povezuju Floridu s Key Westom, od kojih je najduži dug 11,7 km te je također sa građen u doba recessije.

Zašto mi s partnerima iz svijeta ne bismo mogli povezati sve hrvatske otoke s kopnom, napraviti elitne resorce i duty free zone kako bi sva svjetska krema dolazila, živjela i trošila na hrvatskoj obali?

Hong Kong je dan Britancima u koncesiju prije više od 100 godina na ušću močvarne rijeke s malom lukom. Danas je Hong Kong jedan od vodećih svjetskih gradova koji do prinosi, ne samo ekonomiji Kine, nego i svijeta. Jesmo li mi spremni od luka Ploče ili Rijeke napraviti svjetske trgovачke i lučke gradove?

Abu Dhabi, Dubai, Doha su gradovi koji su nastali u puštinjskom pijesku prije dvadesetak godina. Danas su ti gradovi svjetski centri trgovine,

moći i razvoja, ali imaju vode u zalihama za samo 48 sati. Jesmo li spremni razgovarati o izvozu sanitarne vode iz naših rijeka i mijenjanju vode za naftu?

Kriza je izgovor za nespособne. Ne može se samo štednjom stvoriti nova vrijednost. Ne može se starim modelima stvoriti nova budućnost. Budućnost imamo ako je sami oblikujemo. Kriza od 50 milijardi dolara je kriza vrijednosti. Za samo nabrojane projekte ovdje se može postići investicijski ciklus od nekoliko stotina milijardi eura.

Tko može ostvariti promjene: Hrvatska treba pružiti reformatore, a ne apsolutizam nepružiće – mediokriteta.

Reformu gospodarskog sustava mora pratiti i reforma političkog sustava. Imamo krizu europskog parlamentarizma, a ne samo hrvatskog, gdje se najbolja namjera da se u vlasti učestvuje proporcionalno dobivenim glasovima pretvara u reket malih političkih stranaka koje jedva prolaze izborni prag. Da bi se formirala koaličijska vlast te male stranke koštaju pozicije stranke i financijski, a i na području efikasnog i racionalnog upravljanja državom. Koliko je HSS koštao HDZ ili koliko HNS danas košta SDP-ovu vlast?

Za ozbiljnu raspravu potrebno je razmislići i organizirati posebni Forum na temu novog izbornog sistema.

Minimum koji bi se tre-

bao promijeniti jest da se glasa za otvorene liste. Otud je Sabor od naroda najviše se vidi u imenu „saborski zastupnik“, koji bi trebao biti narodni zastupnik, dakle netko tko zastupa narod na lokalnom, regionalnom ili državnom nivou.

Zašto smo organizirali ovaj Forum?

Pametni ljudi kažu da 5% ljudi u svijetu razgovara o idejama i projektima, 45% ljudi komentira događaje, a više od 50% ljudi ogovara druge male ljudi. Ovaj Forum nema zadatak da se bavi drugim ljudima, dijelom će komentirati događaje u Hrvatskoj i svijetu kako bi lakše pronašli najbolji put, ali naš zadatak je zapravo da govorimo o idejama i projektima koje će učiniti Hrvatsku partnerom s Europom, a ne slugama i robovima.

Promjene u društvu mogu napraviti samo oni pojedinci i društvene skupine koje nisu „inficirane“ dosadašnjim sociopsihološkim modelom. To su prije svega mladi ljudi, obrazovani, pošteni, kojima znanje, rad, poštenje i socijalna pravda nisu fraze, za koje je kriza izazov.

Danas je potrebno stvarati novu društveno-političku elitu koju će karakterizirati poštenje i kompetentnost. To moraju biti najinteligentniji, najobrazovаниji i najetičniji ljudi, dokazani u praksi, s telefonskim imenicima koji broje nekoliko tisuća ljudi. Socijalni kapital ljudi je jedan od najvrjednijih kapitala.

Prošlo je vrijeme kada su rješenja dolazila odozgo. Novo društvo i novi društveni odnosi moraju krenuti odozdo. U Hrvatskoj su se stidljivo počele organizirati

ti udruge građana i nezavisne liste koje pokušavaju izaći iz sustava „političkog dvostranja“ i rješavati probleme lokalne zajednice.

Ljudi moraju shvatiti da se moraju samoorganizirati i komunicirati, od obitelji, stambenih zajednica (danas se ljudi u istoj zgradi ne mogu dogovoriti oko plaćanja struje u haustoru), lokalnih zajednica, poduzeća, gradova, regija pa do razine države.

Moramo razviti nove oblike komunikacije pri čemu je partnerstvo najviši oblik suradnje među ljudima. Partnerstvo poistovjećujemo s materijalnim doprinosom, a zaboravljamo da partnera trebamo poštovati, tolerirati različitost te biti lojalni i zahvalni svojim partnerima jer bez njih ne ostvarujemo svoje interese.

Poštovanje, tolerancija, zahvalnost, lojalnost su nematerijalne kategorije partnerstva, to je odraz karaktera pojedinca, ali i društva. Materijalni dio partnerstva ne može se uspješno ostvariti bez karaktera.

Kao svoj konkretan pri log rješavanju ove krize predlažemo da građani Hrvatske, koji žele promišljati i konkretno partnerski surađivati, pretpostavljajući pri tom osobno općem dobru, kroz Udružgu Nacionalni Forum – ideje i projekti za europsku Hrvatsku promiču teme i potiču kreativne rasprave o tome kako novo društvo u Hrvatskoj želimo izgraditi, kao i projekte koji osiguravaju konkurenecnost i budućnost Hrvatskoj.

Nacionalni Forum treba biti burza ideja i projekata koji ne znače nužno politički i izvršni angažman. (rce)

Hrvatska mora formirati svoje želje, ciljeve, planove, akcije, stvoriti naviku stvaranja djela i formirati karakter nacije koja ima budućnost.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Vodeći hrvatski znanstvenici i stručnjaci predstavili viziju europske Hrvatske

ZAGREB, 3. studenog 2012. – Nacionalni forum „Ideje i projekti za europsku Hrvatsku“ svečano je otvoren danas u prostoru Hrvatskog državnog arhiva. Forum je okupio neke od vodećih hrvatskih znanstvenika i stručnjaka s ciljem donošenja vizije hrvatske budućnosti i pronalaska konkretnih strateških smjernica za pozicioniranje Hrvatske u Europskoj uniji. Forum organizira Udruga Nacionalni forum, čiji je utemeljitelj i predsjednik prof. dr.sc. Nikica Gabrić.

Forum je započeo uvodnim riječima predsjednika Republike Hrvatske Ivo Josipovića koji je otvarajući Forum pozdravio ideju organiziranja ovakvog događaja koji će konačno omogući-

ti konstruktivnu raspravu o budućnosti Republike Hrvatske.

„Pozdravljam ideju organiziranja ovog Foruma jer došlo je vrijeme kada konačno moramo razmisli o sveuču onome što smo zapustili, kao što je naša tradicija. Pohvalno je da se ovakvi skupovi organiziraju, jer omogućuju da se o budućnosti Hrvatske razmišlja van političkih okvira i na konstruktivn način. Nadam se kako će ovaj Forum izrodit ideje koje će doprinijeti boljšemu i dalnjem razvoju naše ze-

mlje“, rekao je predsjednik Josipović. Nakon uvodnog govora predsjednika Josipovića uslijedila su predavanja 11 ekspertnih predavača. Prof. dr.sc. Nikica Gabrić, inicijator i pokretač Nacionalnog foruma, inače ugledni oftalmolog i redovni profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, u svome je predavanju naglasio kako su obrazovanje i očuvanje bioloških potencijala, nacionalnih resursa i okoliša te konačno definiranje i usuglašavanje po pitanju nacionalne ekonomije teme od iznimnoga značaja

koje su predugo bile zanemarivane i preščuvane. Dodao je kako su Hrvatskoj hitno potrebna nova načela društvene raspodjele između onih koji pune i onih koji troše državni budžet, kao i novo pozicioniranje Hrvatske unutar međunarodne zajednice te reforma političkog sustava.

„Krajnje je vrijeme da se ponude neki konkretni i nužni odgovori. Hrvatskoj trebaju ljudi koji imaju fokus, posvećenost, strast i viziju, kojima politika nije mjesto bogaćenja, nego odraz vrijednosti, odraz svijesti da u svojim krat-

kim životima moramo odraditi svoju dionicu. Nacionalni forum vidimo kao mjesto za okupljanje i razgovor takvih ljudi“, istaknuo je prof.dr.sc. Nikica Gabrić.

S obzirom na problematiku kojom se bave, predavanja na Forumu podijeljena su u dvije atraktivne krovne teme

– „Hrvatski identitet i vizija učinkovite i uređene Hrvatske u globaliziranom svijetu“ i „Gospodarska sadašnjost i budućnost Hrvatske“. Svi predavači okupljeni oko Nacionalnog foruma redom su ugledni hrvatski znanstvenici i stručnjaci koji su se istaknuli na različitim područjima djevanja i koji su u dosadašnjim istupima pokazali kako imaju jasniju viziju hrvatskoga razvijanja i uspešnog pozicioniranja u budućnosti.

Stručnjaci suglasni: „Hrvatskoj trebaju ljudi koji imaju fokus, posvećenost, strast i viziju, a Hrvatska treba prepoznati i zaštiti svoje vrijednosti“.

Izjave govornika Nacionalnog foruma „Ideje i projekti za europsku Hrvatsku“

Prof.dr.sc. Nikica Gabrić – „Kamo ide Hrvatska, a gdje bi mogla biti?“

„Nacionalni forum za cilj ima iznaći neophodne i konkretnе smjernice po pitanju ključnih strateških tema. Obrazovanje kao predispozicija za novi razvoj i jačanje poduzetničkog duha, očuvanje naših bioloških potencijala, nacionalnih resursa i okoliša te konačno definiranje i usuglašavanje po pitanju nacionalne ekonomije teme su od iznimnoga značaja koje su predugo bile zanemarivane i preščuvane. Također, ma koliko to neki željeli ostaviti po strani, hitno su nam potrebna nova nač-

la društvene raspodjele između onih koji pune i onih koji troše državni budžet, kao i novo pozicioniranje Hrvatske unutar međunarodne zajednice te reforma političkog sustava. Upravo se tim pitanjima od iznimnog strateškog značaja bavi Nacionalni forum, jer krajnje je vrijeme da se ponude neki konkretni i nužni odgovori. Hrvatskoj trebaju ljudi koji imaju fokus, posvećenost, strast i viziju, kojima politika nije mjesto bogaćenja, nego odraz vrijednosti, odraz svijesti da u svojim kratkim životima moramo odraditi svoju dionicu. Nacionalni Forum vidimo kao mjesto za okupljanje i razgovor

takvih ljudi.“

Dr.sc. Dario Lovrić – „Voda kao masovni hrvatski izvozni proizvod“

„Vodni potencijali Hrvatske su u odnosu i na veličinu teritorija i brojnost pučanstva značajno iznad prosjeka u regiji Mediterana. Ovo Bogom dano nacionalno bogatstvo omogućuje nam silan komfor pitke vode najviše kvalitete čak iz slavine što je posebnost i u Europi. Hrvatska u ovom trenutku za vlastite potrebe koristi samo 1% vlastitog vodnog potencijala. Kao još jedna posebnost hrvatskih vodnih resursa je to što je veći dio zaliha u obliku pitke vode. Ovo se

napose odnosi na vode tzv. Jadranskog sliva gdje većina praktički pitke vode završava u moru. Niti u budućnosti, s obzirom na demografske karakteristike naše obale i otoka, praktički je nemoguće da ćemo za vlastite potrebe iskoristiti ukupno više od 15-20% vodnih potencijala za sve namjene, uključivši i navodnjavanje. Samo iz izlaznih cijevi hidroelektrana na obali u svakoj godini se izlije u more preko 1 milijarde m³ vode najviše kvalitete. Ovo je vrijednost od 2 milijarde USD po cijenama vode iz vodovoda (više nego godišnji proračunski deficit RH). Istovremeno regija južnog Mediterana i perzijskog zaljeva (Zemlje Arapske lige) koja nam je na udaljenosti od 3 - 15 brod dana ima godišnji manjak vode samo za potrebe stanovništva od 3 milijarde m³. Ovaj deficit će se u 10 godina udvostručiti. U studiji su dana rješenja za transportne i tehnološke probleme masovnog izvoza vode, napose u zemlje izvoznice nafte te operativni prijedlozi za kapitalizaciju prirodnog bogatstva RH, praktički bez ekoloških posljedica te uz pozitivni učinak na segmente brodogradnje i transporta.“

Doc.dr.sc. Božo Skoko – „Kako hrvatski identitet učiniti konkurentnim, a od Hrvatske stvoriti trend u politici, gospodarstvu, turizmu i kulturi?“

„Pred Hrvatskom, kao budućom članicom Europske unije te nedovoljno poznatom i priznatom državom, trenutačno se nalaze dva izazova – kako očuvati i daže razvijati svoj nacionalni identitet, koji je još prilično neutvrđen, te kako se što kvalitetnije predstaviti svojim budućim europskim susjedima i poboljšati svoj imidž. Naime, u globaliziranom svijetu osvišten i prepoznatljiv identitet, koji se živi te predstavlja svijetu na atraktivan, privlačan i koristan način, postaje snažna dodana vrijednost država i naroda u konkurenčkoj gospodarskoj i političkoj utakmici. S druge strane, upravo je imidž važan preduvjet za pozicioniranje države na međunarodnoj političkoj pozornici, planiranje proizvoda na inozemna tržišta, privlačenje turista i stranih ulaganja, dobivanje poslova u drugim državama, privlačenje talentiranih stanovnika, kulturnih i sportskih događaja, te zadobivanje poštovanja u međunarodnim odnosima i mo-

O dva specifična i važna izazova koji se Hrvatskoj kao budućoj članici EU nameću - kako očuvati i dalje razvijati hrvatski nacionalni identitet te kako se što kvalitetnije predstaviti svojim budućim europskim susjedima i pri tom poboljšati imidž države, predavanje je održao doc. dr.sc. Božo Skoko, profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Istaknuo je kako Hrvatska mora prepoznati, definirati, zaštititi i živjeti svoje poseb-

nosti i vrijednosti te započeti strateški upravljati vlastitim imidžom u svijetu kako bi postala uspješan, privlačan i poštovan brend među europskim državama. Prof.dr.sc. Tvrto Jakovina, inače redovni profesor na Odjeku za povijesti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, svoje je izlaganje posvetio povijesnom određenju hrvatskog puta u budućnosti, prof.dr.sc. Dragan Primorac govorio je o vanjskopolitičkom pozicioniranju Hrvatske, a o učinkovitom uprav-

ljanju jedinicama lokalne uprave i samouprave, koja će u novoj europskoj društvenoj strukturi imati sve veći značaj zbog procesa decentralizacije koji dominira suvremenim društvenim mijenjama, u svome je predavanju govorio dipl.ing. Vladimir Ferdelji, predsjednik hrvatskog udruženja menadžera CROMA. U drugom dijelu Foruma predavanja će održati i dr.sc. Sandra Švaljek, koja će govoriti o ulozi znanosti u razvoju gospodarstva, mr.iur. Željko

Kardum koji će održati predavanje o ekonomiji zdravog razuma, dr.sc. Dario Lovrić o vodi kao resursu budućnosti i hrvatskom izvoznom proizvodu, dipl.oec. Edvin Jurin o pozicioniranju Hrvatske kao Floride sjeverne Europe, prof. dr.sc. Stipe Orešković o zdravstvu kao najvećem ekonomskom sustavu u Hrvatskoj s velikim izvoznim potencijalom, a doc.dr.sc. Srećko Favro o razvoju hrvatske obale i otoka te nautičkom turizmu. Ta-

kođer, u nastavku rada Foruma predviđena je diskusija s predstvincima različitih sfera hrvatskog javnog života. Udruga Nacionalni forum na ovaj događaj gleda s velikim entuzijazmom, osobito stoga što se radi o svojevrsnoj prekretnici u promišljanju hrvatske budućnosti – konačno se izšlo iz političkih okvira i podjela, a u iznalaženju prijeko potrebnih odgovora na goće pitanja hrvatske sadašnjosti i budućnosti prednost je dana znanju, stručnosti i učinkovitosti.

gućnost širenja vlastitih vrijednosti. Zato Hrvatska mora prepoznati, definirati, zaštititi i živjeti svoje posebnosti i vrijednosti te započeti strateški upravljati vlastitim imidžom u svijetu, kako bi postala uspješan, privlačan i poštovan brend među europskim državama."

Edvin Jurin, dipl.oec – „Hrvatska kao Florida sjeverne Europe“

„Projekt „Hrvatska kao Florida sjeverne Europe“ ima potencijal postati jednom od ključnih poluga i generatora hrvatskog gospodarstva, posebice turizma orientiranog cijelogodišnjem poslovanju. Stvaranjem uvjeta da Hrvatska postane drugi dom u dijelu godine prvenstveno za sjeverne Evropljane otvaramo novi gospodarski prostor. U končnici, kad se projekt razvije u cijelost, prihodovat ćemo na desetak lokacija sa 150 tisuća pri- došlih gostiju i novih potrošača za 180 dana godišnje izvan ljetnog razdoblja od 1 do 1,3 milijarde eura godišnje. Bitni predviđeni su pozitivna percepција zemlje kao željene destinacije, posebno dizajniran, integralan te inovativan turistički proizvod, rešavanje dijela administrativ-

nih prepreka te što dosljednija isporuka zamišljenog. To se postiže poslovnim sustavom koji po pristupu viziji i logici implementacije nalikuje na uspješno oproban sustav poslovanja ACI marina uzduž Jadrana.“

Prof.dr.sc. Dragan Primorac – „Vanjskopolitičko pozicioniranje Hrvatske“

„Globalno pozicioniranje Republike Hrvatske u svijetu nije niti započelo. Zbog golemih prisaka, ulazak Hrvatske u zajednicu europskih država determiniran je vremenom, a ne sadržajima, i potpuno je nejasno kakva će uloga Republike Hrvatske, bilo gospodarska ili politička, biti u tom novom okružju. S druge strane, Republika Hrvatska pored svih nastojanja, još uvjek nije riješila otvorena pitanja s najbližim susjedima, dapače konstantno se otvaraju novi problemi. O širem pozicioniranju Republike Hrvatske u kontekstu Mediterana, Jugoistočne Europe ili šire gotovo da nema niti riječi. U zemljama s vizijom, strateško pozicioniranje države, gospodarska diplomacija kao i njena konzistentna vanjska politika rezultat su nacionalnog konsenzusa, a ne prolaznosti ve-

zane uz trajanje pojedinih političkih opcija. Globalizacija kao dinamički ekonomski, politički i kulturni proces ne poznaje slučajnost i nesustavnost i danas je svima jasno da će Republika Hrvatska bez konzistentne vanjske politike kao i bez strateškog i vizionarskog globalnog pozicioniranja ostati na marginama svih bitnih događanja, a u novom kompetitivnom okruženju neće imati nikakav značaj.“

Prof.dr.sc. Tvrto Jakovina – „Je li budućnost Hrvatske zapisana u njezinu povijesti?“

„Povijest uglavnom nije učiteljica života, ali svi oni koji o prošlosti ne mogu razgovarati, o budućnosti moraju šutjeti. U svom izlaganju nastojat ću pokazati koje se pouke iz prošlog mogu izvući, zašto su one uvjek ili često međusobno isključive ili suprotne, što u Hrvatskoj, kao i drugim sličnim društвima prijeći da se racionalno pristupi onom što je bilo, pa onda i prošlo iskoristi za gledanje u budućnost. Ponudit ću nekoliko prijedloga gdje se i kako Hrvatska može strateški pozicionirati i pronaći svoju nišu djelovanja za budućnost. U svakoj prošlosti zapisana je nečija budućnost: pitanje

je samo kako je čitamo i znamo li je pročitati.“

Vladimir Ferdelji, dipl.ing. – „Europa regija i gradova, učinkovito upravljanje lokalnim entitetima u RH“

„Lokalna uprava u novoj europskoj društvenoj strukturi imati će sve veći značaj, jer je decentralizacija proces koji će dominirati suvremenim promjenama u društvu. Stoga je važno da temeljni principi lokalne uprave odgovaraju osnovnim principima održivog razvoja, da cilj lokalne uprave bude stvarno zadovoljstvo građana, a transparentnost upravljanja potpuna. Način odlučivanja lokalne uprave mora se odvijati uz visok stupanj sudjelovanja građana i civilnih udrug, a odluke vezane uz projekte čija je realizacija duža od mandata uprave, moraju se donositi referendumom.“

Dr.sc. Sandra Švaljek – „Uloga znanstvene zajednice u razvoju gospodarstva“

„Kada se radi o definiranju hrvatskih strateških pravaca, odabiru nacionalnih prioriteta ili poticanju gospodarskog razvitka često očekujemo da ideje i inicijative dođu "s vrha", odnosno s neke visoke državne razine. No, upra-

vo s takvim očekivanjima možda propuštamo priliku dopustiti da inicijative dođu od onih koji su možda osobno zainteresirani, društveno angažirani i na osnovi svojih znanja i iskustava spremniji za to. Polazeći od pretpostavke da ideje ne moraju nužno dolaziti s visokih političkih razine može se ocijeniti da se putem suradnje akademse zajednice i gospodarstva mogu ostvariti rezultati koji bi mogli bitno utjecati na konkurentnost i gospodarski razvitak. U hrvatskim znanstvenim organizacijama postoji nedovoljno iskorišten, i od strane gospodarstva nedovoljno prepoznat potencijal znanja koji bi trebalo potaknuti da „stvari most“ prema gospodarstvu. Suradnja znanstvenih organizacija i gospodarskih subjekata mogla bi rezultirati zajedničkim istraživačkim ili nastavnim programima čiji bi cilj bio razvoj novih, konkurenčnih i inovativnih proizvoda. Primjeri suradnje znanstvenih organizacija i gospodarstva u svijetu pokazuju da, suprotno određenoj bojazni, ona može poboljšati znanstvenu produkciju i kvalitetu nastavnih programa te olakšati i ubrzati razvoj novih proizvoda.“

DOKUMENTARAC IZ IMOTSKE KRAJINE

"Gangster te voli" priča

Stipe Majić/
imotskenovine.hr

Foto: N.S.

Nebojša Slijepčević je s kamerom na ramenu prošao u Imotskoj krajini, slijedeći Gangsterove putove u potrazi za dobrim kadrom i pričom, snimio je dokumentarac „Gangster te voli“. Nebojša Slijepčević je filmski i TV redatelj, diplomirao na ADU u Zagrebu. Kako ste doznali za priču o Gangsteru i što vas je u njoj privuklo obraditi je?

Početna ideja bila je napraviti film o dogovorenim brakovima. Tijekom potrage za pogodnim protagonistima, moja producentica Vanja Jambrović saznaла је za Nedeljka Babića Gangstera. On je bio tek jedan od potencijalnih likova, no kad smo ga upoznali - to je bila ljubav na prvi pogled. Odmah smo znali da će Gangster preoteti film. Nedeljko je jednostavno rođen za kameru: ekstrovertan je, emotivan, duhovit, i sjajan pripovjedač. Kad prepričava svoje doživljaje - mogu ga slušati satima.

No, iznenadilo nas je kako pozitivno stranci reagiraju na Gangstera. Njegov šarm i duh jednostavno prelazi granice. Ali sve to ne bi bilo dovoljno za film kad ne bi vjerovali da Nedeljko radi dobru stvar. Znam da mnogi Gangsterov posao gledaju s omalovažavanjem, a njega čak i sa podsmijehom, no nisu u pravu. Mjesecima sam praktički živio s Nedeljkom, i uvjero sam se koliko mu je stalo do klijenta, kako je nesebičan - jer, bez obzira što zavidnici mislili, on vrlo malo zarađuje u svojem poslu - i, na kraju krajeva, kako je mnoge ljude stvarno usrećio.

Kako bi opisali karakter dokumentarca 'Gangster te voli'? Hoće li tu biti presudan element humora i začudnosti glavnoga lika, a koliko ste naglasak stavili na sam mentalitet Imotske krajine kojega je izdanak i Gan-

Gangster i njegova agencija za bračno posredništvo?

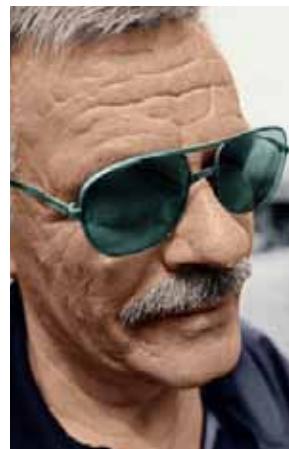
Humor je bitna komponenta filma, a začudnost je samo prvi sloj s kojim se gledatelj suoči. No priča filma je puno kompleksnija i ozbiljnija. Film zapravo razotkriva probleme tradicionalno odgojenih muškaraca i žena u suvremenom društvu.

Naše selo je tijekom životnog vijeka jedne generacije preskočilo civilizacijski ponor od nekoliko stoljeća. Nije čudo da se mnogi ljudi ne snalaže, bježe od svijeta, boje ga se. Ali taj problem postoji u cijelom svijetu. Film se, naravno, većim dijelom odvija u Imotskoj krajini, no tema filma je univerzalna.

Jeste li imali nekakav scenarij unaprijed napisan ili su se stvari više događale na terenu?

Imali smo jasnu zamisao kakav film radimo, bez jasnog koncepta ne možete napraviti dobar film. Postavili smo čvrste kriterije kakve likove tražimo, i cijelo vrijeme smo znali koji priču pričamo. No bili smo i fleksibilni, naravno da se prilagođavaš stvarnosti. Ali svjetonazor koji će proizaći iz filma nije se promijenio od početka rada.

Bračno posredovanje, osim što je ruralni fenomen, fenomen je i velikih gradova u

Film zapravo razotkriva probleme tradicionalno odgojenih muškaraca i žena u suvremenom društvu.

kojima je otuđenost uzela maha, pa i sam Internet prepun je stranica za traženje srodne duše. Promatrati li fenomen bračnog posredovanja kroz prizmu normalnog dijela današnjeg društva ili bi pak ljudi koji na ovaj način traže ljubav trebalo gledati kao nesnalazljive, slabice i osobe bez smisla za romantiku?

Za početak, kakve veze brak, kao institucija, ima s romantikom? To je samo slatkasta propaganda holivudskega filmova. Kao što svi dobro znamo, kad se makne

sav svadbeni kič i licemjerje, brak je oduvijek bio primarno ekonomski zajednički muškarca i žene. Stoljećima su muškarci i žene trebali jedni druge - osim za seks i rađenje djece, a to se oduvijek zbivalo bez obzira na brak - i za neke sasvim neromantične potrebe. Muškarci su trebali kuharicu, dadilju i spremaćicu, a žene - sponzora i zaštitnika.

Problem je nastao u zadnjim desetljećima, kad su se konično žene izborile za svoja prava, i postale bar donekle ekonomski ravnopravne. Time su se promijenile eko-

nomske potrebe žena - i nastupila je kriza institucije braka. Pogledajte samo statistike, u Evropi je praktički svaki drugi brak unaprijed osuđen na neuspjeh. Kad pitam svoje vršnjake koji su u braku zašto su se vjenčali, najčešći odgovor je: da bi lakše dobili kredit za stan. Kakve to veze ima s ljubavlji i romantikom?

a je o starim momcima

Nebojša Slijepčević s kamerom na ramenu proveo u Imotskoj krajini, slijedeći Gangsterove putove u potrazi za dobrim kadrom i pričom snimio je dokumentarac „Gangster te voli“. Nebojša Slijepčević je filmski i TV redatelj, diplomirao na ADU u Zagrebu.

Kada bismo bili iskreni do kraja – bračnu zajednicu bi potpuno odvojili od ljubavi, i dopustili bismo da se vjenčaju bilo koje dvoje ljudi koji imaju zajedničke ekonomske in-

terese. Institucija braka u ljubavnu vezu i unosi isključivo promjenu pravnih i ekonomskih odnosa: pravo na zajedničku imovinu, pravo nasljeđivanja itd. Pa zašto onda ne

bi tjerali stvar do apsurda, po onoj staroj – ljubav za ljubav, pare za pare.

S druge strane, nema nikakve sramote u potrazi za ljubavlji bez obzira na način. Zar

je bitno da li se ljudi upoznaju u kafiću, na internetu, ili preko posrednika? Ali za svaku potragu za ljubavlji potrebna je i hrabrost. Dok bračnu zajednicu na životu najčešće

drži tek činjenica zajedničkog domaćinstva, ljubavnu vezu održava iskrenost, otvorenost i povjerenje. Zato su mnogi spremni za brak, ali ne i za ljubav.

ZAGROBNI TURIZAM

Teško je u tudini mrtav ležati

Petar Miloš

Upravo sam ovih dana (uoči Svih svetih) betonirao vijenac svoje grobnice u rodnom selu, kad dođe rodjak Ante. Prenda na groblju, obojica smo se veselili susretu. Prenda vršnjaci iz istog sela, godinama se nismo vidjeli. Ante bio u selu dok sam se ja školovao u Slavoniji i Sarajevu, a kad sam ja ovamo došao, on otisao u Njemačku, potom odselio u Zagreb, rijetko navraćajući u selo. Znao sam samo da se u Njemačkoj veoma dobro snašao, naučio jezik, krenuo u biznis, pa je mnogima pomogao. Ali nije baš mnogo mario za selo, čak ni za Dan mrtvih, pošto je oca i majku ukopao u Zagrebu. Tim više me začudilo da sam ga sreo na seoskom groblju uoči Dana mrtvih.

U početku je Ante počeo priču kako je došao samo da položi cvijeće na grobove strica i tetaka, te izmoli koji Očenaš, da bi na kraju priznao kako traži grobnu za sebe na našem seoskom groblju.

- Imam ja novaca, kupio sam i grobnu u Münchenu, imam grobnu i na Mirogoju, ali me stra spopa kad sam video kako se Evropa odnosi prema pokojnicima. Nu, napraviš grobnu i spomenik, ali ako nisi platio za svaku godinu, oni ti jame koščurine, pa sve zapale i razaspu pepeo. A na spomeniku ispiši ime onog ko je platio. Ja

imam novaca, ja mogu platit četri-pet godina, ali šta dađe. Imam ja i četvero dice, ali ja znam da oni neće platiti kad zatriba, pa ti, Ante, ode u vijar. Uvitar. Znam ja da će tada biti mrtav, ali mi nije svejedno da mi pepeo bace u ariju. Volio bi da kosti malo duže miruju. A da mogu mirovati – samo tute kod nas na Brigovim.

Da pojasnim, Ante je za 40 godina gastarbjaterstva postao Europljanin koji je bez pogovora usvojio europske standarde. Sve dok „vile nisu došle prid oči“, dok se nije primakao trenutak rastanka s ovoga svijeta. Zato on želi napraviti grobnu u rodnom selu, na Brigovima. Pa me čak pokušao uvjeriti da su kod nas grobnice zdravije, jer se nalaze u kamenu na ocjeditom terenu, tako da mrtvac „nemere sagnjiti za trista godina, posebice ako je u hermetički zatvorenom njemačkom sanduku“.

- Čim sam sazna da Švabe izbacuju mrtvace iz greba ako nije plaćeno, ja sam kupio hrobnicu na Mirogoju u Zagrebu, jada mi se rodjak Ante. Kad ono, što je u Njemačkoj, mora biti u Rvackoj. Gledam na Televiziju da će i Rvacka, čim uniđe u EU, naplaćivat grobna mista. Ako nisi platio, đava te je odnio. I šta će, di će, ja i žena skontali da bi nam bilo najbolje da se ka mrtvaci vratimo u selo. Srđa Isova pa BiH nema šanse unići u Evropu. Tute moreš

ležati na svom greblju do amena svita. I, viruj mi, ovdje će na Brigovim kupiti grobnu i tu se zakopati, pa nek košta koliko košta. Ako ništa nikome neće izbaciti iz greba i tu će pribaciti čaću i mater. Evo, došlo mi na zagrebačku adresu da moram platiti za čaću i mater iljadu kuna, ako ne želim da im izbace kosti. Vidim da je Rvacka u Evropi. -

Sjedeći na jednoj spomeničkoj ploči, Ante i ja se podsjećamo djetinjstva i novog vremena koje smo doživjeli. Pa zahvaljujemo Bogu što BiH nije ušla u Evropu niti ima izgleda da uđe. Valja nekada biti i zaostao, kaže Ante. Onda sam mu kao biznismenu predložio da ovdje razvijamo zagrobni turizam. U početku mu nije bilo jasno, ali kada sam objasnio detalje, Ante se oduševio. Uglavnom,

moja ideja zagrobnog turizma temelji se na opće ljudskoj težnji k besmrtnosti. Zapad je od toga napravio biznis naplaćujući ležanje mrtvih u grobljima. I izbacujući kosti onih čiji potomci to ne mogu platiti. Idemo od BiH napraviti europsko groblje, kazao sam Ante. Sa sloganom: Jamčimo čuvanje Vaših zemnih ostataka tisuću godina. Ante se oduševio.

- Ma, moji prijatelji Nijemci su strašno ljuti što im izbacuju kosti iz grobica ako nisu platili, kaže Ante. Morebit da bi oni platili, a kako će kad su mrtvi. A dica...., di će dica plaćat za čaćine kosti kad je važnije platiti struju, vodu, telefon.... Ja bi moga naći pedeset Švaba koji bi se tu kod nas ukopali. I da im kosti nikone kreće. A kad bi to stavili na Internet, pa pokazali kako je

kod nas lipo ležati mrtv.... Issa ti draga navale!

Šalju na stranu, ali je činjenica da se prvi i drugi naraštaj gastarbjatera ukopava u zavičaju i tu pravi svadbe. Zato su ukopi starijih ljudi gotovo jedina prigoda da se rodjac sretnu i ispričaju. Svadbe su teretne zbog prejake glazbe. I mnogima padne na pamet predsmrtnje oporuke da se žele ukopati u seoskom groblju. Nekako im se čini da će tu biti manje mrtvi.

Pokojni je Andrija Matić tridesetak godina bećario u Australiji i nikada nije došao u rodne Borčane. Kad je umro, našli su mu oporuču da ga pokopaju u rodnom selu i ček kojim su plaćeni svi troškovi prijevoza i pokopa.

Lako je živjeti u tuđem svijetu, ali je teže tamo mrtav ležati.

KOBLENZ

Obilježeni Svi sveti i Dušni dan

S kolikim poštovanjem naši ljudi u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini iskazuju štovanje prema svojim dragim pokojnicima imali smo prilike vidjeti na HTV-u. U Varaždinu, Rijeci, Splitu, Mostaru i svim drugim mjestima grobovi naših dragih bili su ukraše-

ni cvijećem i svjećama. Slike s našeg najvećeg groblja zagrebačkog Mirogoja, sve nas koji živimo daleko od svog zavičaja, na trenutak su u mislima približile i vratile u zavičaj, tamo gdje počivaju naši najmiliji. I ove godine kao i mnogih ranijih, Hrvati koji žive u

prijateljskom gradu Koblenzu blagdan Svi svetih svečano su proslavili sv. misom koju je predvodio župnik Stjepan Zadravec. Sveta misa služena je za sve pokojne iz naše misije i svih onih koji počivaju diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine. U Koblenzu naši vjernici na Svi svete i Dušni dan odlaze na obližnje gradsko groblje, zapale svijeće i mole kod Križa, te tako odaju dužno poštovanje i zahvalu svojim pokojnicima, očevima i majkama, braći i sestrama, a neki i svojoj djeci u dragom zavičaju. Mi koji živimo u iseljeništvu nikada nismo i nećemo zaboraviti gdje pripadamo, naše katoličke misije su nam glavna vodilja, a našim dragim pokojnicima hvala za sve, počivali u miru, neka im je laka hrvatska zemlja.

(Jakov Vranković)

KOBLENZ

Slavlje mladih u katoličkoj misiji

U prostorijama Hrvatske katoličke misije mladi su priredili zabavu koju su uveličali misijski tamburaši i svojim lijepim pjesmama na trenutak približili naše domovine Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Sve je počelo molitvom, blagovalo se uz zajednički ručak i nastavilo uz pjesmu i svirku. I ovo slavlje mladih u misiji Koblenz potvrđuje da je upravo misija naš dru-

gi dom. Naši mladi se rado odazivaju i aktivno uključuju u rad na misijskim projektima, druže se i koriste svoju maštu, a svećenik Stjepan Zadravec pruža mladima svoju punu podršku. Ustinu, katoličke misije su jako važne za sve naše ljude koji u iseljeništvu žive već dugi niz godina, a posebno velika je njihova važnost u radu s mladima.

(Jakov Vranković)

Godišnji odmor iskoristili za vjenčanje

Lijepe godišnje odmore mladi iseljenici obavezno provode u svom zavičaju, to vrijeme nerijetko mnogi koriste i za svoja vjenčanja. Žar ima ljestvog mesta za izreći sudbonosno Da od rodnog? Ove su godine u rodnom Mostaru obred vjenčanja obavili Marija rođ. Pažin i Mario Kožul. Vjenčao ih je don Marko Šutalo u katedrali Marije Majke Crkve. A kakva je to fešta bila, mislim ne treba ni pisati. Mario je po zanimanju elektroinženjer i radi u tvrtki TRW u Koblenzu, a Marija je studirala socijalni rad u Mostaru. Mladi supružnici će se nastaniti u Niederzissenu, u kojem obitelj Kožul živi već desetljećima. Putem našeg popularnog i rado čitanog lista u iseljeništvu želimo puno sreće mladim supružnicima u novom, zajedničkom životu. Sretno Vam bilo. (Jakov Vranković)

4 x dnevno Frankfurt - Zagreb

4 x dnevno München - Zagreb

svaki dan Frankfurt - Split

3 x tjedno Frankfurt - Dubrovnik

4 x tjedno München - Split

Croatia Airlines

Frankfurt (069) 92 00 520

München (089) 975 92 730

www.croatiaairlines.com

A STAR ALLIANCE MEMBER

CROATIA AIRLINES

VJERA BULAT PETROŠIĆ, PREDSJEDNICA MEĐUDRUŠTVENOGA ODBORA

Uvijek je prisutna če

„Ovo je bogata zemlja i u njoj su vrijedni ljudi pa jednoga dana mora doći i do prosperiteta. Boli me tolika nezaposlenost mladih ljudi. Poručila bih im da ostanu u Hrvatskoj jer ih ona treba, a teškoće će zasigurno proći“, naglasila je Vjera Bulat Petrošić.

Željka Lešić (Matica)

Iseljenica Vjera Bulat Petrošić, ugledna hrvatska iseljenica iz Buenos Airesa u lipnju je imenovana predsjednicom Međudruštvenoga odbora hrvatskih udruga i ustanova u Argentini (Unión de Asociaciones Croatas de la República Argentina - UACRA), bio je to povod za intervju. Gospođa Vjera rado je prebirala po svojim sjećanjima, govoreći o odlasku iz domovine, roditeljima, obitelji, pokazujući nam fotografije te drage uspomene iz djetinjstva.

- Rođena sam 1934. godine u Splitu, najlipšemu gradu na svitu na splitskom dijalektu započela je svoju životnu priču gospođa Vjera. Osnovnu školu završila je u Zagrebu budući da joj je otac radio u državnoj službi. - No, 1945. otac zbog političkih razloga odlazi u Argentinu, a majka, sestra i ja odlazimo noni u Split. Ondje sam završila tri razreda gimnazije. Te su mi godine bile jako važne. Split sam tada doživjela u svoj njegovoj ljepoti. Tri godine nakon očeva

odlaska u Argentinu, kao 14-godišnjakinja odlazim s majkom Danicom Jerković Bulat i starijom sestrom Jasnom 1948. godine u Argentinu. Ondje nas je čekao otac, ugledni splitski odvjetnik, zastupnik HSS-a, političar koji se bavio pjesništvom i koji je cijeli svoj život posvetio borbi za nezavisnost Hrvatske. Kada sam odlazila iz Splita, dugo sam ga gledala da mi ostane u očima. Bilo je teško, no željela sam biti s ocem - iskreno će Vjera koja napominje kako još uvijek ima prijateljice u Splitu s kojima se druži prigodom dolaska na ljetovanje te da njihove prijateljske veze nikada nisu prekinute. Također održava i svoja zagrebačka prijateljstva pa prigodom dolaska u domovinu obvezno navrati i do Zagreba.

Dolazak u Argentinu

Nakon dolaska u Argentinu, Vjera ponajprije uči španjolski jezik i nakon šest mjeseci završava pučku školu. Zatim je u Argentini završila Trgovačku akademiju te radila u Centralnoj banci Republike Argentine. Napominje kako im je u početku bilo jako teško, a sa suzama u

očima sjeća se svoje pokojne sestre Jasne koja je uzdržavala obitelj. U razgovoru napominje kako je otac, premda diplomirani pravnik, u Argentini radio vrećice za pulovere koje je majka plela. Bilo im je puno lakše kada je i Vjera počela raditi. Iako daleko od domovine, Hrvatska je bila neprestano u njihovim mislima, a ljubav prema njoj stalno je bila prisutna. Obitelj se okupljala u Hrvatskom domu u Buenos Airesu koji im je, kao i ostalim našim iseljenim Hrvatima, bio kutak domovine. Ondje se pričalo i maštao o voljenoj Hrvatskoj, a također su se obilježavale i slavile važne obljetnice vezane uz Hrvatsku. Napominje kako je važno okupljanje bilo u Hrvatskoj katoličkoj misiji, u kojoj su bile male škole hrvatskog jezika. Ondje je hrvatski predavala i njezina sestra Jasna.

Karitativni rad u Caritasu

U Buenos Airesu Vjera se udala za Splićanina Arsenia Petrošića, čija je životna priča nalik njezinoj. Oboje su dugi niz godina aktivni u hrvatskoj zajednici Buenos Airesa.

Bavi se i karitativnim radom – deset godina je predsjednica Hrvatskog Caritasa Kardinal Stepinac koji 40 godina djeluje u Buenos Airesu, a Vjera je članica već 30 godina. - Kad uđete u Caritas, ne možete iz njega izaći - kaže Vjera i ističe kako je skrb o starim osobama jako važna i kako niti jedan hrvatski iseljenik nije bez socijalne skrbi. Volonterski u Hrvatskom Caritasu radi i Vjerin muž Arsen, koji stalno prikazuje hrvatske film-

ove u Caritasu ili Hrvatskom domu. U Buenos Airesu Arsen je obavljao razne poslove, od fotografā, blagajnika u jednome kafiću pa do trgovackog putnika, a zatim je otvorio vlastitu tvornicu pulovera, gdje je radilo oko tridesetak namještenika. Kad je nastupila kriza, nakon puno godina, zatvorio je obrt i zaposlio se u jednoj zrakoplovnoj kompaniji. Nakon toga dobiva posao u Predsjedničkom uredu Republike Argentine, u

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg

Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

info@croatia-presse.de

HRVATSKIH UDRUGA U ARGENTINI

Čežnja za domovinom!

Snimke: Snježana Radoš, obiteljska zbirka

Odjelu za tisak. - Nakon što je u Buenos Airesu otvoreno predstavništvo Republike Hrvatske, a zatim i veleposlanstvo, suprug je radio devet godina u veleposlanstvu, u kojem je radila i moja sestra Jasna - istaknula je Vjera.

Česti susreti s domovinom

Prvi susret s domovinom Vjera je doživjela nakon 60 godina života u Argentini. Nakon toga je 1978. s mužem i kćerkama došla u Split. U

sjećanju joj je i 1994. kada je za Papina posjeta Splitu sa sesrom boravila u rođnome gradu. Nakon toga su se zaredali češći posjeti Splitu u kojem Petrošići imaju stan. Nekoliko posljednjih godina ljeti provode u rođnom Splitu. - Svaki dan zahvaljujem Bogu što mi je dao da uživam u predivnome moru, Marjanu, Splitu. Znate, uvijek je prisutna čežnja za Hrvatskom iako su nas u Argentini lijepo primili i ondje se ne osjećate kao

stranac - napominje naša suginovnica. Prije nekoliko godina za boravka u Splitu Petrošići su donirali Muzeju grada Splita srebrnu tintarnicu uglednoga splitskoga gradonačelnika Gaje Bulata. Tintarna se prenosila u obitelji Bulat iz ruke u ruku, a Vjera ju je naslijedila od svojega oca, odvjetnika Ede Bulata, koji je bio nećak Gaje Bulata. - Uživam u Hrvatskoj, a vjerujem i u bolju i bogatu Hrvatsku. Ovo je bogata

zemlja i u njoj su vrijedni ljudi pa jednoga dana mora doći i do prosperiteta ove zemlje. Boli me tolika nezaposlenost mladih ljudi. Poručila bih

im da ostanu u Hrvatskoj jer ih ona treba, a teškoće će sigurno proći. Neka sudjeluju u razvoju svoje domovine za bolju budućnost svih.

Beruhigend, jemanden zu haben, auf den man sich
felsenfest verlassen kann.

Generalagentur

Josip Novacic

Calenberger Straße 43/45
30169 Hannover

Telefon: 0511 56956477 Telefax: 0711 662802600
josip.novacic@wuertembergische.de

- Absicherung
- Wohnen
- Risikoschutz
- Vermögensbildung

 württembergische

Wüstenrot & Württembergische.
Der Vorsorge-Spezialist.

LAATZEN

myDent®

Implantologija | Stomatologija | Ortodoncija

Stomatološka Ordinacija

H.-J. Perić, M.Sc.

Master of Science in Oral Implantology
Specijalist Dentalne Implantologije

Pettenkoferstr. 2A
30880 Hannover-Laatzien

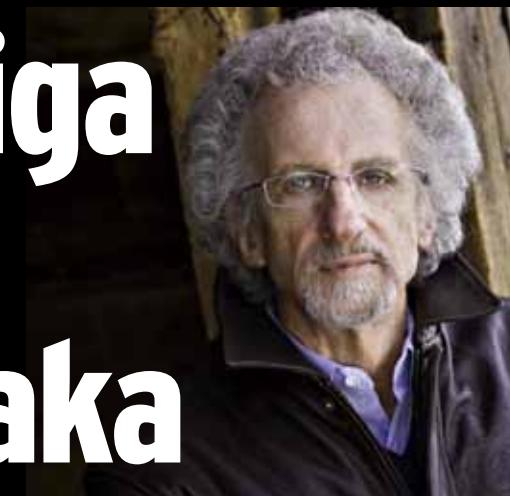
T 0511 - 8 97 67 90

F 0511 - 8 97 67 929

M info@mydent-laatzen.de

KRŠĆANSKI PISAC PHILIP YANCEY BORAVIO U ZAGREBU

Njegovih 25 knjiga prodano je u 15 milijuna primjeraka

Kršćanski pisac Philip Yancey u ponedjeljak, 22. listopada predstavio svoju treću knjigu na hrvatskom jeziku Gdje je Bog kada boli? u Novinarskom domu u Zagrebu. Riječ je o jednom od najpoznatijih kršćanskih autora koji će nakon predstavljanja knjige biti i u posjeti kod predsjednika RH Ive Josipovića. Ovaj kršćanski pisac, čija mišljenja uvažavaju najutjecajniji ljudi današnjice među kojima je i jedan od najvećih dobrotnika, popularni pjevač britanske grupe U2 Bono Vox, otvara u svojim djelima brojna teška pitanja koja su od bitne važnosti za kvalitetu osobnog i društvenog života. Autor je 25 knjiga, od kojih je 15 milijuna primjeraka prodano samo na engleskom jeziku. Njegova djela prevedena su na 35 svjetskih jezika.

U povodu predstavljanja svoje knjige Philip Yancey dao je kratki intervju za Danas.hr. Kažete da je milost posljednja najjača riječ koju kršćani danas upotrebljavaju. Je li Crkva u današnje doba institucija milosti ili nešto sasvim druk-

go? - Instituciju milosti nazivam oksimoronom. Naime, milost ne možete institucionalizirati jer nije supstancija koju možete zaključati i nadzirati, iako je crkva upravo to pokušavala napraviti u pojedinim razdobljima u prošlosti. Milost je jednostavno objava da ne postoji ništa što možemo učiniti kako bi nas Bog više volio i ništa što možemo učiniti kako bi nas Bog manje volio. Beskonačni nas Bog već voli. U tom nas pogledu Bog poziva da takvu istu nezasluženu ljubav iskažemo ljudima koji nas okružuju. - U svojoj knjizi o patnji kažete da je patnja najveći kamen spoticanja za pitanje postojanja Boga.

Žbog čega je to pitanje uopće povezano s Bogom, čak i među ateistima? - Izvrsna primjedba! Za ateista ne bi trebao postojati problem boli. Ako je svijet stvoren slučajno, bez Boga, bez smisla, koga briga ako djeca dobiju rak ili ako u ratovima pogibaju milijuni ljudi? Takođe je život, kaže se, prezvljavaju samo najjači. No ako vjerujemo da je Bog pun ljubavi

stvorio svijet, onda nama kršćanima takav stav predstavlja problem, problem s kojim sam se, poput mnogih ljudi, borio i o njemu pisao. A za kršćanina je činjenica da je Isus, Sin Božji, dobrovoljno patio i na sebi ponio ožiljke, duboki primjer Božjega odgovora na našu patnju. - U istoj knjizi upotrebljavate poprilično oštре riječi za slavne ljudе (celebrities). Mnoge ste od njih intervjuirali, ali ste i radili s jako bolesnim ljudima koji su daleko od bilo kakve javnosti. Koja je razlika između tih dvoju vrsta ljudi?

- Razmišljajući o ljudima o kojima pišem, razvrstao sam ih u dvije kategorije – "zvijezde" i "sluge". "Zvijezde" dobivaju svu pozornost, a i ja sam zaista pisao o njima. Mislimo kako želimo biti poput bogatih i slavnih, no kako sam ih napisao i upoznao, prestaо sam im zavidjeti. Pogleđajte samo političare i sportaše te holivudske zvijezde – koliko njih izgleda jadno, ovisnici su, s propalim brakovima. "Sluge" su oni koji svoj život daju za služenje drugi-

ma i među njima sam pronašao puno više zadovoljstva i ispunjenja nego kod „zvijezda“. Time se dokazuje Isusov stav izražen na šest mesta u Evanđeljima: stav prema kojemu ne zasljužuješ život tako što ćeš sve više uzimati, nego tako što ćeš davati.

- Dolazite iz Atlante u saveznoj državi Georgia, grada u kojem ste odrastali u iznimno isključujućem okruženju – isključujućem prema drugačijim ljudima. Što je potrebno da se promijeni naš stav spram ljudi koji su od nas drugačiji – drugačije vjere, nacionalnosti...?

- Isus pripovijeda priču o slugi kojemu je oprošten veliki dug, a koji je nakon toga bacio u tamnicu čovjeka koji mu je dugovao vrlo malo. Da bismo pružili ruku onima koji su nas uvrijedili, moramo najprije shvatiti dug koji je Bog nama oprostio. Kakve god razlike postojale među ljudima, beznačajne su u usporedbi s razlikom između mene i svetoga, savršenoga Boga. Pa ipak je Bog pronašao načina da me voli i traži od mene

da pokažem istu tu ljubav – tu milost – prema drugima. Ne zbog toga što to zasljužju, već zato što tu ljubav ni mi ne zasljužujemo, a Bog nas ipak voli. Drugi je korak jednostavno upoznati ljudе koji su različiti. U svome smo srcu svi samo ljudska bićа. S istim potrebama, istim radostima, istim suzama. Putujem po svijetu i mnogo sam puta viđao takvu istinu koja se istinski razlikuje od rasističke, zavorene zajednice u kojoj sam odrastao. - Dobro je poznato da je Bono Vox iz U2 vaš veliki pobornik. Kako je izgledao vaš susret?

- Njegov je bend pročitao nekoliko mojih knjiga i kada su došli u Denver, u kojem živim, otišli smo na ručak. Oni su sjajni dečki, a Bono posebno svoje vrijeme posvećuje stvarima u koje vjeruje. Zna se izraziti, obrazovan je i strastven. Poslijе smo ga posjetili u njegovu domu i bolje ga upoznali. On je primjer kršćanina koji živi u počesto neprijateljskoj okolini, no čvrsto mu je uporište u onome u što vjeruje. - (Izvor: Danas.hr)

TRANSPORT I SELIDBE IZ NJEMAČKE U HRVATSKU

M. Mandaric
Schubertstraße 5
72535 Heroldstatt

Fon: 07389 615
Fax: 07389 909870
Mobil: 0171 3435671

Croatia Wein Matic GmbH

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matić

Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

U STUTTGARTU PREDSTAVLJEN ROMAN IVANA OTTA UKRADENO DJETINJSTVO NA NJEMACKOM JEZIKU

Knjiga koja se protivi zaboravljanju

Piše: Edi Zelić

Foto: mediazzz agentur

Potresna autobiografska priča Ukradeno djetinjstvo poznatog hrvatskog novinara i književnika, Ivana Ottu, bila je u središtu pažnje umjetničko-glazbene večeri u prostorijama SWR-a u Stuttgartu.

U organizaciji ove južnonjemačke televizijske i radijske kuće i Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Stuttgartu, javnosti je predstavljena njemačka verzija Ukradenog djetinjstva koja je objavljena u izdanju nakladničke kuće Gerhardt Hess, a prijevod je realizirala Silvija Hinzmann. Gosti u studijskoj dvorani SWR-a pozdravio je voditelj redakcije SWR International, prof. Dr. Karl-Heinz Meier-Braun. Govoreći o svojoj dugogodišnjoj suradnji s Ivanom Ottom u SWR-u, Meier-Braun je istaknuo kako je sretan što je važan autobiografski dokument o jednom dijelu povijesti u jugoistočnoj Europi objavljen i na njemačkom jeziku. Prešućivanje zločina ne može dovesti do pomirenja.

Generalni konzul RH u Stuttgartu, Ante Cicvarić, kazao je da roman Ivana Ottu tematizira jedno razdoblje u povijesti koje je bilo i ostalo tabu tema. - Prešućivanje zločina ne može dovesti do konačnog pomirenja naroda na područ-

ju bivše države. Stoga je roman Ivana Ottu važno svjedočanstvo vremena za nadolazeće generacije - kazao je Cicvarić. U ime nakladnika Gehardta Hessa, o knjizi Ukradeno djetinjstvo progovorio je i Dieter Frieß ističući da je važno u izdavačkom svijetu pratiti izazove i rizike. - Knjiga Ivana Ottu je izraz protiviljenja zaboravljanju - rekao je Frieß.

Dječje igre i strahote rata Roman Ukradeno djetinjstvo govori o vremenu neposredno nakon Drugog svjetskog rata, zločinima partizanskih postrojbi nad hrvatskim domobranima, civilima, ženama i djecom. Upravo Ivan Ott kao dje-

čak je proživio pakao partizanskih progona, mučenja i maltretiranja u slovenskom logoru Teharje. O tome je slovenska televizija snimila dokumentarni film Otroci s Petričekom, a knjiga Ukradeno djetinjstvo objavljena je i na hrvatskom jeziku. Sada je svjetlo dana ugledala i njemačka verzija.

U svom osebujnom stilu moderator SWR-a, Jo Jung, pročitao je dvije dojmljive i dirljive pasaže iz knjige, koje zapravo odlično ilustriraju u najmanju ruku dvostruku dimenziju autorova uratka.

Naime, prvi ulomak bio je vedra, dječja priča koja poslijeratno stanje povezuje s igrom

s čahurama, trgovinom mačkama i veseljem zbog otkazivanja školske nastave. Druga pasaž pokazala je autentičnu sliku potresnih događanja, zastrašujućih partizanskih zločina nad domobranima i nedužnim civilima i osobnu autorovu obiteljsku dramu, gubitak oca i majke. Moralna satisfakcija iz Slovenije

Nakon prikazivanja dijela filma Otroci s Petričekom, u kratkom razgovoru s prof. Meier-Braunom, Ivan Ott je govorio o tome kako je nakon objavljivanja priče o Otrocima s Petričekom u Sloveniji pokrenuta javna rasprava o komunističkim zločinima nakon Drugog svjetskog rata, a tada stradaloj djeci isplaćena je simbolična odšteta te je skinuta s njihovih leđa dugogodišnja sintagma o „državnim neprijateljima“.

- Rekao bih ponajprije da je to bila vrijedna moralna odšteta i satisfakcija za mene osobno i za sve ostale žrtve - kazao je Ott ističući da svoju knjigu u prvom redu vidi kao

Autobiografski roman Ukradeno djetinjstvo svjedočanstvo je svjedoka vremena o zločinima partizanskih postrojbi nakon Drugog svjetskog rata nad domobranima, civilima, ženama i djecom. Njemačka publika dobila je važan dokument o povijesnom razdoblju koje je do sada bila tabu tema, ali njegovo razrješavanje zapravo predstavlja ključan faktor za dugoročno pomirenje naroda u regiji i stabilnost novonastalih država.

povijesni dokument.

- Ovaj knjiga s jedne strane pokazuje da pobednici u nekom ratu ne moraju uvijek biti bezgrešni i dobri momci. S druge strane, želio sam progovoriti o djeci koja su uvijek najveće žrtve rata, bez obzira na to gdje se taj rat odvijao - rekao je Ott. Izostaje jasan stav hrvatske države

Na kraju priredbe uslijedila su i pitanja iz publike, a posebno zanimljivo je bilo čuti mišljenja autora o tome kako se u hrvatskoj javnosti tematiziraju partizanski zločini nakon Drugog svjetskog rata.

- Cinjenica je da za počinjene zločine u Teharju i drugim mjestima u Sloveniji do danas nije nitko odgovarao. U Sloveniji imate oko tisuću masovnih grobnica, od kojih je dobar dio još uvijek neistražen. No, barem se slovenska javnost ozbiljno suočila s tim strašnim događanjima. Svakako se nadam i očekujem reakciju i hrvatske države. Samo država koja razjasni i raščisti svoju prošlost, koja ne prešućuje i ne isključuje zločine, može imati stabilan temelj za budućnost - zaključio je Ivan Ott uz pljesak mnogobrojnih okupljenih gostiju.

Priredba u SWR-u imala je i sjajan glazbeni okvir, za koji se pobrinula svjetski poznata pijanistica Diana Brekalo, inače dijete hrvatskih migranata iz Stuttgartu. Diana Brekalo izvela je djela Brahmsa, Kelemea i Liszta. U dvorani „Studiosaal“ SWR-a našli su se i brojni ostali uzvaničci, među ostalima vicekonzul BiH u Stuttgartu Dragan Mihaljević, svećenici Ante Kutleša i Zvonko Tolić, književnica Malkica Dugeč kao i gosp. Gundelhofer iz München, također „dijete s Petričekom“ i suputnik Ivana Ottu.

Hrvatska noć u Frankfurtu

Edi Zelić

Istinski spektakl bila je i ovogodišnja „Hrvatska noć“ u dvorani Fraport Arena u Frankfurtu. Gotovo deset tisuća posjetitelja uživalo je uz nastup najvećih imena hrvatske estradne scene. U pjesama koje su pokrivale zabavne hitove, pop i rock područje sve generacije pronašle su nešto za svoj gušt i svoje srce. Sajnu glazbenu večer moderirao je fra Marinko Vukman, a program je otvorio legendarni Zlatko Pejaković. „Nisam te zaboravio“, „Nesretnik sam od rođenja“, „Ako odem prijatelji“ – osječki pjevač redio je svoje dobro znane hitove, na oduševljenje starije i mlađe publike. Kao što je to već pomalo postalo običaj, „Hrvatska noć“ redovito nudi šansu mladim, nadarenim pjevačicama i pjevačima da, u stanci između nastupa velikih zvijezda, i oni poka-

žu što znaju. Jedan od takvih talenata ove je godine bio Ante Tokić, Zadranin na pri-vremenom radu u Duisburgu. Lijepim vokalnim izvedbama nekoliko dalmatinskih pjesama, Ante je održao štimung, sve do izlaska Prljavog kazališta na pozornicu. Jedan od najboljih rock sastava u Hrvatskoj i šire, i u Frankfurtu je pokazao i dokazao svoju posebnost. Mladen Bođalec, Jasenko Houra i njihovi sjajni glazbenici doveli su atmosferu u Fraport Areni do usijanja. „Moj dom je Hrvatska“ orilo se iz svega glasa... Prljavci su odličnim soundom oduševili i mnoge ostale goste u dvorani, Nijemce, Španjolce, Švicarce, Kineze... „Ruža hrvatska“ bila je, dakako, jedan od apsolutnih vrhunaca večeri, a bend iz zagrebačke Dubrave završio je svoj show legendarnim hitom „Mi pijemo“ pozdravljajući, kako su rekli, Europsku uniju, ko-

joj Hrvatska uskoro pristupa. Pipa iz Mostara i Dado Kukić u kratkim nastupima nastojali su održati dobru atmosferu u dvorani. Uzavrelo je, pak, ponovo izlaskom Tonija Cetinskog na binu. Zasigurno jedan od najboljih vokala u Hrvatskoj frapirao je svojim iznimnim pjevačkim sposobnostima tenora. „Umirem sto puta dnevno“, „Ja sam zaljubljen“, „Blago onom tko te ljubi“, Toni je „miješao“ stare i nove uspješnice i odradio najduži nastup od svih izvođača.

Uvijek rado viđen gost na koncertima među Hrvatima u Njemačkoj je Mate Bulić. „Kralj dijaspora“ i na ovogodišnjoj „Hrvatskoj noći“ opravdavao je svoj epitet. U svom osebujnom stilu i s dobro znanim izvornim pjesmama, Mate je oduševio publiku, a u jednom duetu s popularnim Bulićem nastupila je i Karmen Kočila.

Apsolutni vrhunac priredbe „Hrvatska noć 2012“ bio je nastup Jelene Rozge. Splitska pjevačica po prvi puta je sudjelovala na najvećem hrvatskom koncertu u iseljeništvu. „Uistinu je atmosfera u dvorani bila fantastična. Zahvalna sam svima na podršci i ne mogu opisati kako je lijepo čuti da publika prihvata moje pjesme.“

Sretna sam što sam po prvi puta sudjelovala na Hrvatskoj noći ovdje u Frankfurtu i, naravno, vidimo se i dogodine“, komentirala je Jelena Rozga za Crodnevnik uz poziv fanovima da dođu i na skorašnji samostalni koncert u Sarajevu, koji se s nestrljenjem očekuje. Spomenimo na kraju da je generalni sponzor priredbe „Hrvatska noć 2012“ u Frankfurtu bio Ortel Mobile, koji je na pozornici predao pet poklon paketa, a na ulazu u dvoranu mađioničar Carsten Skill izvodio je zanimljive trikove. Na priredbi su viđena i mnoga poznata lica poput nogometnika Ivana Perišića i kickboksača Štefan Leko.

Gotovo deset tisuća posjetitelja uživalo je uz nastup najvećih imena hrvatske estradne scene.

Frankfurtu

Nezaboravna hercegovačka večer u Stuttgartu

Četrnaesti susret hercegovačkih Hrvata održan je u dvorani Stadthalle u Gerlingenu nedaleko Stuttgart-a u organizaciji Hrvatske zajednice Hercegovina e.V. iz Stuttgart-a. U bogatom kulturno-zabavnom programu nastupili su HKUD „Brotjno“ iz Čitluka, folklorna

skupina „Krešimir“ iz Bad Cannstatta i guslar Stojan Čarapina iz Mostara. Prijedbi su prisustvovali i uzvanici iz diplomatskog, vjerskog i javnog života Stuttgart-a. Među njima su bili predstavnici Udruge potomaka udovica II. Svjetskog rata i porača, generalni konzul iz Stuttgart-

ta Ante Cicvarić, predsjednik HDZ BiH prof. dr. Dragan Čović, premijer Zapadnohercegovačke županije BiH Zdenko Čosić i drugi.

Tijekom večeri je predstavljena knjiga „3 dana“ i humanitarni projekt izrade spomenika hercegovačkim majkama, udovicama II.

Svjetskog rata i porača. Mnogima je vrhunac večeri bio nastup estradnih umjetnika Mate Bulića, Karmen Kočila i Izabele Martinović.

Kroz program su vodili Zrinko Jurić i Slavica Novosel. Specijalno priznanje za svoj najveći doprinos u Zajednici te je večeri pri-

mio Mate Vukšić, izvršni dopredsjednik Hrvatske zajednice Hercegovina e.V. koji je, ovom prigodom, i službeno dao ostavku na svoju funkciju. Zajednica i dalje ostaje pod vodstvom Zorana Primorca, predsjednika i Željka Artukovića, potpredsjednika. (ms)

 DENTIST
POREČ - HRVATSKA

**Beautiful Smile,
Beautiful You**

-20%

Popust 20% na
keramičku krunicu.
Akcija traje do Božića!

dr. Goranka Korać

Adresa: Vukovarska 19, 52440 Poreč (Kantina Center)

Gsm: 00385 (0)91 253 3072

Email: info@dental-studio.com.hr

www.dental-studio.com.hr

Duhovna obnova u Bruchsalu

Hrvatska katolička zajednica Mittelbaden organizira u subotu, 8. prosinca predbožićnu duhovnu obnovu na temu „Božiću u susret koracima vjere“ za sve svoje zajednice: Baden-Baden, Bretten, Bruchsau, Eppingen, Gaggenau, Karlsruhe, Kehl, Kirrlach, Offenburg, Pforzheim i Rastatt. Program duhovne obnove održati će se u crkvi St. Anton, Paul-Gerhardt-Strasse 56., u Bruchsalu. Voditelj obnove je svećenik dr. Vinko Kraljević. Početak je u 16 sati.

Duhovna obnova u Mülheimu an der Ruhr i Duisburgu

Hrvatska katolička misija Mülheim an der Ruhr organizira od 15. do 16. prosinca na adresi Eberhardstr. 40., trodnevnu duhovnu obnovu na temu „Tvojem se dolasku Gospodine radujemo“. Voditelj je svećenik Nikola Bošnjaković iz Šida.

Duhovna obnova započinje u petak, 15. prosinca u 19 sati, a završava u nedjelju, 16. prosinca svetim misama u 11 sati u Mülheimu an der Ruhr i u 13 sati u Duisburgu. (ms)

Posavska sijelo u Hamburgu

Bosansko-hrvatska folklorna zajednica „Jure Sušić“ iz Hamburga organizira u subotu, 15. prosinca u Danzingerstr. 64., pokraj crkve sv. Marije zabavnu večer uz violinu i šargiju. Goste će zabaviti grupa „Dva Jarana“. Program će početi u 19 sati. Cijena ulaznice iznosi 10 eura.

Kroz večernji program će voditi popularni Baruša. Sve daljnje informacije na broj telefona 040-7892798 (ms)

GERLINGEN

Mene zovu moja polja, mene zovu tambure

U Gerlingenu, nedaleko od Stuttgarta održana je već tradicionalna Slavonsko-Baranjska večer s ciljem predstavljanja, ali i očuvanja ne samo slavonske već i hrvatske tradicije među mnogobrojnim hrvatskim iseljeništvom u Saveznoj Republici Njemačkoj, posebice s područja Baden-Württemberga.

Uz hrvatskog generalnog konzula Antu Cicvarića, u prepunoj sportskoj dvorani Stadthalle, okupljenima se

obratio i brodskoposavski župan Danijel Marušić.

- Ovako veliki broj okupljenih nam govori o ustrajnosti Hrvata u očuvanju naše kulture i tradicijske baštine, otvorenosti hrvatskog naroda u prihvatanju nove domovine, ali ponajviše o ljubavi Hrvata prema matičnoj domovini Hrvatskoj-istaknuo je Marušić u svom govoru.

Okupljene goste i uzvanike, do kasnih noćnih sati zabavljao je tambu-

raški sastav "Lole", a nastupili su i lokalni KUD-ovi (Bad Cannstatt) koji su još jednom dokazali kako se naš ples i pjesma njeguju i izvan granica Hrvatske. Uz predstavnike iseljenika, župan Marušić održao je i neformalan sastanak s hrvatskim konzulom Antonom Cicvarićem tijekom kojeg se upoznao s radom i djelovanjem hrvatskog iseljeništva na kulturnom, gospodarskom i sveopćem društvenom planu. (bpz.hr)

Martin Kasperzyk
Steuerberater

Steuerkanzlei Martin Kasperzyk

Rheinstrasse 37-39 63225 Langen

U našem uredu će Vas na hrvatskom jeziku rado dočekati:

Đurđica Perišić

perisic@kasperzyk.de

Fon: 06103/903158

Ruža Izairi

izairi@kasperzyk.de

Fon: 06103/903155

Ljuba Čošković

coskovic@kasperzyk.de

Fon: 06103/903160

Milena Guberac

guberac@kasperzyk.de

Fon: 06103/903151

Naše usluge:

- ✓ Računovodstveni servis
- ✓ Obračun plaća
- ✓ Savjetovanje u svim poreznim oblastima
- ✓ Preventivni porezni uvid
- ✓ Porezno planiranje

Ostale usluge po Vašoj potrebi

Uz gore navedene usluge raspolaćemo dodatno velikim iskustvom na području građevinskog rada, kako u knjigovodstvu tako i u obračunu plaća.

UNIKATNI HRVATSKI SUVENIRI I PRIGODNI DAROVI

Galerija „Laudato“ predstavlja izvorni suvenir - „Škrinjicu sv. Šimuna“. Škrinja svetog Šimuna je remek-djelo srednjovjekovne hrvatske umjetnosti. U njoj se čuva tijelo sv. Šimuna Pravednika koji je u svojim rukama držao dijete Isusa. „Laudatova“ replika škrinice promiče hrvatsku kulturu baštinu, a nagradena je kao najoriginalniji suvenir. O toj predivnoj poveznici Biblije i Hrvatske možete pogledati i naš DVD „Luka 2,25 – priča o sv. Šimunu“.

Galerija „Laudato“ predstavlja vrhunske radove najznačajnijih hrvatskih umjetnika, ali u njoj možete pronaći i brojne prigodne darove: kvalitetne unikatne rukotvorine, duhovne glazbene albulme te kršćansku literaturu, slikovnice i didaktičke igračke.

Posjetite nas i na portalu [Biti u vezi – www.laudato.hr](http://www.laudato.hr). Web portal interaktivni je način povezivanja ljudi koji žele da kršćanska duhovnost bude prisutna u modernom svijetu. Svaki dan možete pročitati vijesti, aktualne komentare, duhovne tekstove, ali i novosti iz Laudatove radionice sakralne umjetnosti. Uz vijesti iz Crkve u Domovini i svijetu nači ćete i virtualnu galeriju hrvatske sakralne umjetnosti: www.laudato.hr/Webshop-in.aspx

ZAGREB

SLAVONSKI BROD

ZADAR

ZAGREB

Importarne Galerije
Iblerov trg 10,
mezanin 317
01 46 46 888

Setaliste braće
Radic 7
035 441 350

Ulica don IVE
Prodana 11
023 300 749

Laudato Corde
Maksimirka 10
01 400 43 63

Dan zahvale za plodove zemlje u Wiesbadenu

Hrvatska je katolička misija u Wiesbadenu u nedjelju, 30. rujna obilježila Dan zahvale za plodove zemlje. U procesiji prije mise djeca i mladi odjeveni u narodne nošnje prinijeli su na oltar razne plodove zemlje polažući ih pred oltar uz molitvu i Pjesmu stvorenja sv. Franje. Misu je održao župnik fra Ante Bilokapić, a tema propovijedi bila je u znaku zahvalnosti Bogu za sve stvoreno na Zemlji. Nakon mise održana je priredba koju je pripremila časna sestra Aksilija Milić. Na priredbi su po prvi puta nastupili učenici Hrvatske nastave u Wiesbadenu pod vodstvom učiteljice Vedrane Moslavac. Učenici su se predstavili recitalom „Od zemlje do kruha“. (vm)

ČITATELJI PITAJU

Kako se vjenčati u inozemstvu?

Namjeravamo se vjenčati u Njemačkoj. Zanima me, možemo li sklopiti brak u hrvatskom konzulatu, što nam je potrebno od dokumentacije da bi vjenčanje bilo valjano, i koja je procedura nakon sklapanja braka u inozemstvu?

ODGOVOR KONZULATA: U svezi s upitom Vaših čitatelja o mogućnosti sklapanja braka u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u SR Njemačkoj, mogu

Vam odgovoriti samo u ime Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Hamburgu i za konzularno područje Generalnog konzulata RH u Hamburgu, koje obuhvaća njemačke savezne zemlje Niedersachsen, Hamburg, Bremen, Schleswig-Holstein i Mecklenburg-Vorpommern. U Generalnom konzulatu RH u Hamburgu brak mogu sklopiti samo dvoje hrvatskih državljana (ženik i nevesta izjavljuju kojim će se prezimenom služiti nakon vjenčanja).

Oboje potpisuju rečeni zapisnik. Vjenčanje može slijе-

diti najranije 30 dana, a najkasnije 45 dana nakon izrade spomenutog zapisnika.

Od dokumenata je, već na dan prijave namjere sklapanja braka, potrebno priložiti: valjane hrvatske putovnice, hrvatske izvatke iz matice rođenih ne stariji od tri mjeseca, hrvatske potvrde o slobodnom bračnom stanju, domovnice ženika i neveste, valjane putovnice ili osobne iskaznice svjedoka (kumova) u postupku vjenčanja.

Ako osoba koja namjer-

ava sklopiti brak u GK RH Hamburg, nije upisana u maticu rođenih u Republici Hrvatskoj, potrebno je prethodno izvršiti upis u Matice rođenih u Republici Hrvatskoj. Nakon vjenčanja Generalni konzulat činjenicu sklapanja braka prijavljuje Ministarstvu uprave Republike Hrvatske, a ono o činjenici sklapanja braka obavještava nadležni matični ured.

*S poštovanjem,
Slavko Novokmet, generalni konzul*

*Mariendorfer Damm 50-52 • 12109 Berlin
Tel.: +49 (0 30) 700 987 69 • Fax: +49 (0 30) 705 93 85*

Wir bieten zu fairen Preisen Unterkunft in unserem familiär geführten Haus im Berliner Bezirk Tempelhof-Schöneberg. Auf fünf Etagen befinden sich:

*Tinzelzimmer
Doppelzimmer
Dreibettzimmer
Vierbettzimmer
5 Mehrbettzimmer (für 5-8 Personen mit 2 Etagenbetten)*

Alle Zimmer sind mit Dusche/Badewanne und WC ausgestattet, in allen bis auf die Mehrbettzimmer gibt es einen Fernseher.

Unser Angebot ergänzen wir mit:

- inter. Spezialitäten unseres Restaurants
- kostenlosen Parkplätzen
- einem Festsaal (Seminarraum)
- einem Freizeitraum mit Kegelbahn

*City
Pension
Sanader*

*Saisonangebote auf der Webseite!
www.city-pension-sanader.de
info@city-pension-sanader.de*

Odlazak u iseljeništvo je ono najbolje/najgore što mi se moglo dogoditi?

Svatko od nas ima svoj životni put. Evo prilike, ispričajte nam o vašem životnom putu od domovine do iseljeništva, od mladosti pa do sada. Podijelite s nama svoja iskustva, doživljaje i promjene u životu. Pišite nam. Vaše priče objavite černo u CroExpressu. Za sve daljne inofrmacije, molimo vas da nam se obratite na broj: 0511-336 46 87.

Druženje framaša iz Zagreba i Kelkheima

Radost susreta bila je vidljiva na veselim i raspjevanim licima mladih na sv. misama u crkvi sv. Ante i sv. Alberta u Frankfurtu, kao i na zajedničkom druženju u frankfurtskom Hrvatskom centru te u zajedničkom upoznavanju znamenitosti ovog njemačkog grada. Dan uoči primanja u Framu (Franjevačku mladež) zajednicu tj. bratstvo mladih, mladi iz Frankfurtu su se u Hrvatskom centru u Kelkheimu susreli s gostima iz Zagreba gdje im je fra Jure održao predavanje o specifičnostima franjevačke kárizme, nakon čega su Frama-

ši kroz razgovor razmijenili iskustva iz života u Frami. Frama Kelkheim broji ukupno 25 Framaša, a već ima lijep broj simpatizera koji su u razdoblju pripreme za ulazak u Framu. Tako su mladi ove male, ali žive hrvatske zajednice, postali dio franjevačke obitelji koja je i danas, kao i stoljećima prije, znak Božje ljubavi. Na početku misnog slavlja sve prisutne je pozdravio voditelj zajednice fra Marinko Vukman, izražavajući radost što su mladi prepoznali vrijednost svjedočenja Evđelja u svijetu koji često Bogu nije naklonjen. Sv. misu

MÜNCHEN

Održan show Croation sensation

U poznatom münchenskom klubu Villa Flora, održana je prva polufinalna večer glazbenog showa Croation Sensation, uz koncerete hrvatske pjevačke zvijezde Lane Jurčević, "Eto Banda" i DJ-a Don Deluxe. Zadovoljna i raspljesana publiku je uživala u hitovima popularne Lane, a najbolji hrvatski band u iseljeništvu "Eto Band", zagrijao je okupljene izvedbom klasika hrvatskog pop-rocka, od "Prljavaca", preko Gibonija do Thompsona. Ovacije publike zaslužili su i mladi talentirani pjevači i pjevačice iz hrvatske dijaspora, koji su nastupili u prvom polufinalu ovog ori-

ginalnog Showa. Svojim nastupom su publiku i srtični žiri (Romano Sole, Lana Jurčević, Robert Špehar) posebno oduševili i u finale natjecanja ušli: Blago Galić iz Stuttgarta te Angelina Tavra i Sandra Klarić iz Münchena. Drugo polufinale showa "Croation Sensation" održati će se u Stuttgartu 10. studenoga, u popularnom okupljalisti mladih Hrvata - klubu Forum. Očekuje nas dakle u Stuttgartu još jedna vatrena večer, uz Lanu Jurčević i njene vruće plesačice, "Eto Band" i DJ Don Deluxe, te pet novih talentiranih pjevačkih kandidata. (Nedeljko Miletic)

Kelkheim-Split: Studijsko putovanje mladih

Mladi iz Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus boravili su od 15.-18. listopada na studijskom putovanju u Domovini sa svojim duhovnim voditeljima s. Magdalenom Višić i fra Mарinkom Vukmanom. Tijekom svojeg boravka bili su gosti mladih Župe Gospe od Zdravlja – Split.

Tijekom boravka mladi su vackog samostana proveo i je fra Mirko Marić, samostan-

posjetili crkvu Gospe od Oto-ka u Solinu. S povijesću grada i crkve upoznala ih je s. Roka Čubelić, pastoralna suradnica u župi. Potom su posjetili samostan Sv. Rafaela, u kojemu sestre Služavke Malog Isusa njeguju 20 štićenika s posebnim potrebama. Kroz svetište Gospe Sinjske i muzej franjevačkog samostana proveo ih je fra Mirko Marić, samostan-

ski vikar i kustos. O povijesti Međugorja, Gospinim ukazima i samome mjestu govo-rio je fra Marinko Šakota. U Majčinom selu susreli su se sa skupinom liječenih ovisnika. Njihova životna svjedočanstva ostavila su upečatljiv dojam na sve prisutne.

Pohodili su Krešimirow grad Šibenik i razgledali Katedralu Sv. Jakova te centar

grada, obišli su otok Visovac, uživali u ljepotama Nacionalnog parka Krka, i posjetili Katedralu Sv. Dujma, Dioklecijanovu palaču i splitsku šternicu.

U samostanu Školskih sestara franjevki na Lovretu (Split), srećno ih je primila s. Leonka Bošnjak Covo, provincijska predstojnica. Predsjednici Udruge roditelja za djece učenika donjaca od eura, a mladi su predali svoje darove za štićenike ove udruge. Studijsko putovanje završili su posjetom samostanu O. Ante Antić na Trstenuku. (**hkm kelkheim**)

The poster features large red text 'CRVENA JARIČKA' with a registered trademark symbol (®) above the 'J'. A golden apple with a stem and a small sprout is positioned in front of the text, containing the text 'SUBOTA 15.12.2012'. To the left of the apple is a black circular badge with white text: 'NEXT EVENT PRLJAVO KAZALISTE 2013'. Above the badge is a small logo for 'Djelart'. At the top right is a crown logo with the text 'JK EVENTS BERLIN 2011'. Below the main title is the venue information: 'CLUB BERLIN PRINCE 27 Alexanderstr. 7 || 10178 Berlin'. The contact information is listed as 'Info & Rezervacije: Tel.: +49 178 / 9377381' and 'Info@jkevents.de || www.jkevents.de'. The bottom text 'Presented by ROKARO NUMEN' is partially visible.

S E L I D B E za HR i BiH
BRZO I POVOLJNO
M.I.A. transporti

Klarici 27 HR-10410 V. Gorica
tel/fax: 00385 1 6262585
mobitel: HR 00385 91 392 52 11
D 0049 160 401 70 62

Najbolje mjesto za oglašavanje

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBILE:
+49 (0) 172 - 515 23 27

Potražite CroExpress na Facebooku!

The advertisement features a central graphic of a tree with blue branches. Each branch represents a different service offered by Manacro:

- čuvanje i održavanje zelenih površina** (top branch, with images of a person mowing grass and a landscaped garden)
- POSLUJTE BEZ BRIGE I STRESA U HRVATSKOJ** (text box to the right of the tree)
- renoviranje i adaptacija Vaših objekata** (branch with images of a person working on a building facade and a person painting a wall)
- čuvanje, održavanje Vaših apartmana, villa,** (branch with images of a person working on a roof and a person working on a balcony)
- oskrba Ramionicama** (branch with images of a person working on a computer monitor and a person working on a keyboard)
- čuvanje ključeva u setu** (branch with images of a key and a lock)
- tabička održavanje Vaših objekata** (branch with images of a person working on a roof and a person working on a balcony)
- pomoći pri rješavanju ovlastitih i ostalih pravilnih postava** (branch with images of a judge's gavel and a person holding a document)
- transport po Zemlji** (branch with images of a truck and a car)
- plaćanje računa / vršenje svakodne** (branch with images of a person working on a computer monitor and a person working on a keyboard)
- koriste i vršenje preduzima** (branch with images of a truck and a car)

USLUGA 24h/dan ZA HRVATE IZ DIJASPORE

Održavanje Vaših kuća, apartmana, vikendica i grobnica tokom cijele godine, čuvanje ključa u setu, mjesnačna provjera stanja objekta, inspekcija i mogućnost sanacije nakon nevremena, provjera oštećenja, vlage ili prisutnost parazita, pripremanje nekretnine za Vaš dozak...

OBRAĆATE NAM SE S POUJALENJEM!

www.manacro.com

+385 021 268 174
+385 091 177 5163
info@manacro.com
www.manacro.com

Švicarska aviokompanija Skywork Airlines dvaput tjedno će letjeti na relaciji Bern - Zagreb

U ponedjeljak, 29. listopada, u 13.50 sati zrakoplov aviokompanije SkyWork Airlines prvi je put sletio u zagrebačku zračnu luku, povezujući tako Zagreb i švicarsku prijestolnicu Bern. Važan je to korak u unapređenju suradnje Hrvatske i Švicarske, ali i doprinos uspješnom poslovanju Zračne luke Zagreb, koja ove godine bilježi značajan rast međunarodnog prometa.

SkyWork Airlines, aviokompanija iz Berna tako će od 29. listopada dva puta tjedno nuditi izravan let iz Zagreba za Bern, a od ljeta 2013. povezivat će švicarsku prijestolnicu i s gradovima na hrvatskoj obali, s Rijekom tri puta tjedno, sa Zadrom jednom tjedno i sa Splitom tri puta tjedno, dok će se frekvencija letova za Zagreb tada povećati na tri tjedno.

www.zagreb-airport.hr

Rekordan promet na Plesu

Finansijsko poslovanje Zračne luke Zagreb (ZLZ-a) je stabilno i profitabilno, s rastom prihoda i dobiti. Prošle godine ukupni prihodi ZLZ-a iznosili su 318,5 milijuna kuna, odnosno 423,5 milijuna zajedno s dvije tvrtke kćeri koje su sve poslovale pozitivno, a dobit prije oporezivanja (EBIT) iznosila je 54,6 milijuna kuna. Ove godine u ZLZ-u očekuju rekorde u broju putnika i letova zrakoplova, dok bi finansijski rezultati mogli biti na razini prethodne.

Budućnost ZLZ-a umnogome je određena potpisivanjem ugovora o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom luku Zagreb, kojim je francuski konzorcij ZAIC dobio 30-godišnju koncesiju za izgradnju novog putničkog terminala i upravljanje postojećim i novoizgrađenim terminalom te pripadajućom infrastrukturom. Ugovor je potpisani u travnju ove godine, a ulaganja u prvoj fazi izgradnje planiraju se u iznosu od 236 milijuna eura. Zvonko Šeb, urednik monografije opisao je i pola stoljeća zrakoplovstva u Zagrebu koje je prethodilo osnutku zračne luke na Plesu a koje započinje davne 1910. godine prvim zagrebačkim aerodromom ili Penkalnim uzletištem na Črnomercu: „Zagreb je imao četiri zračne luke u svojoj povijesti: nakon Črnomerca potkraj dvadesetih godina prošlog otvoren je aerodrom na Borongaju, potom na Lučkom, da bi konačno, 1959. putnički promet bio premješten na betonsko uzle-

tište na Plesu. Godine 1962. odlukom Skupštine grada Zagreba ustanovljeno je Poduzeće za aerodromske usluge Zrakoplovna luka Zagreb, koje se zvalo i Aerodrom Zagreb, a danas je Zračna luka Zagreb. Istražili smo brojne arhive i privatne kolekcije u zemlji i inozemstvu i pronašli do sada nepoznate materijale i činjenice. Uspjeli smo pronaći i zračne snimke uzletišta na Plesu iz 1944. i 1945. U arhivu RAF-a u Škotskoj.“

Tonko Jović, autor dokumentarnog filma „Vrata grada“ objašnjava ideju filma: „Putnici korisnici avionskog prijevoza zračnom lukom prolaze uglavnom na isti način – ulaz u zgradu, prijava, kontrola, ukrcaj u zrakoplov i polijetanje. U filmu smo pratili uobičajeni način kretanja, ali smo pokazali i dio mnogima gotovo nepoznatih sadržaja. Različite službe koje za kratkoga prolaza i ne primjećujemo, osobe koje dočekuju, prihvataju i otpremaju putnike i zrakoplove, uređaji i prostori koji boravak čine ugodnim i sigurnim kao i sadržaji koji nam inače nisu dostupni a koji čine dinamičan mozaik zvan Zračna luka Zagreb. Prikazat ćemo prostor aerodroma od ranih jutarnjih sati do kasno u noć, dočeve i ispráce putnika i zrakoplova, otvaranje novih zračnih linija i prihvata nekih od najvećih aviona današnjice. U filmu ćemo vidjeti zanimljive prizore iz prošlosti aerodroma, ali i grada Zagreba, jer je priča o Zračnoj luci istodobno i jedna od mogućih priča o Zagrebu.“ (ZLZ)

NK MITNICA VUKOVAR

Klubu hrvatskih branitelja stigla pomoć od iseljenika

Antun Karaula

Hrvatski nogometni klub Mitnica osnovali su hrvatski branitelji Domovinskog rata 2008. godine u vukovarskom gradskom naselju Mitnica, nadaleko poznatom mjestu junaštva i stradanja u Domovinskom ratu. Do tada na području gradske četvrti Mitnica nije postajalo niti jedno športsko društvo ili klub, čak niti uređeno športsko igralište. Osnutkom kluba na Mitnici, dijelu grada gdje je hrvatsko stanovništvo u absolutnoj većini željeli smo hrvatskoj djeci a posebice mlađeži pružiti priliku za drugačiji i zdraviji način provođenja slobodnog vremena, dalje od kafića, droge i drugih poroka današ-

njice. Nakon registracije kod nadležnih državnih institucija i Hrvatskog nogometnog saveza od gradskog poglavarstva zatražili smo da nam se dodjeli prostor za športski centar Mitnica, što je i učinjeno tako da smo mogli započeti s projektom izgradnje kluba i samog stadiona. HNK Mitnica je trn u oku „nekima“ u gradu Vukovaru, što zbog svog hrvatskog predznaka a što zbog činjenice da su osnivači kluba i članovi uprave hrvatski branitelji, te je centar ostao uskraćen za finansijska sredstva koja se iz gradskog proračuna u pravilu dijele sportskim klubovima.

No, to nas nije obeshrabriло, i dalje smo bili uporni. Iz prognaničkog naselja koje se

rušilo, 2009. godine na raspolaganje smo dobili tri montažne kućice koje smo namjeravali prenamijeniti u svačionice i klupske prostorije. Zbog nedostatka finansijskih sredstava dvije smo godine tapkali u mjestu, tražili, molili za finansijsku ili bilo koju drugu pomoć. Temelje za buduće svačionice i klupske prostorije izgradili smo 2011. godine, i krenuli s adaptacijom navedenih objekata. Iste godine u rujnu uspjeli smo okupiti seniorsku ekipu i prijaviti se za natjecanje u sezoni 2011./2012. Sve domaćinske utakmice odigrane su se u prigradskom naselju Sotin, na igralištu NK Dunav.

Naš „projekt“ je uspio. Pri uređenju klupskih prostorija

i svačionica u pomoć su nam priskočili poduzeća i obrtnici iz Vukovara, ponajviše s Mitnicom s donacijama u građevinskim radovima i sl., počeli smo dobivati i finansijska sredstva iz gradskog proračuna, 1600 kn mjesечно. U sklopu proslave dana Grada Vukovara, 5. svibnja održala se i ceremonija svečanog otvorenja stadiona, a tjedan kasnije i prva službenu utakmicu.

Ovom prilikom želimo istaknuti i veliki doprinos hrvatskog iseljeništva u izgradnji našega stadiona, posebno želimo zahvaliti Tomislavu Brekalu iz Essena, Hrvatskom svjetskom kongresu Njemačke, udruzi Hrvatskih nogometnih klubova Srednje Njemačke, te NK Croatia Hagen.

Danas u HNK Mitnica treneri četrdesetak početnika, juriora i kadeta, te 25 seniora, klub broji 70 članova. Na žalost, mlade uzraste U14 i U19 nismo prijavili za natjecateljsku sezonu 2011./2012 zbog nedostatka finansijskih sredstava, no uporno radimo i na tom segmentu.

Uspeli smo mnogo toga napraviti, ipak predstoje nam još dosta posla na uređenju okoliša i montažnih objekata, potrebno je izgraditi prilazne staze do igrališta i svačionica, toplinsku izolaciju u klupskim prostorijama, urediti igralište za malí nogomet itd. Iako smo najmlađi klub, pokazalo se da smo jedan od najorganiziranih klubova u Vukovaru.

Rechtsanwalt – Odvjetnik Josip Milicevic

Berckhusenstraße 19

30625 Hannover

Tel.: 0511 - 56 807 124

Fax: 0511 - 56 807 122

www.kanzlei-milicevic.de
E-Mail: josip@kanzlei-milicevic.de
Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

PRESS obavijesti
PREVODITELJSKI ured
Izrada WEB stranica
TISAK u Hrvatskoj

Agencija

mediazzz

info@mediazzz.com
www.mediazzz.com

Posjetite i naš portal:

CRODNEVNIK.de

Rechtsanwalt Tomislav Čosić

Eschersheimer Landstraße 1-3
60322 Frankfurt am Main
Tel.: +49(0)69-27293292
Fax: +49(0)69-27293290
kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de
www.rechtsanwalt-cosic.de
Telefonische Rechtsberatung ab 39,00 Euro

**HEBERLING
UND KELLER**
RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok
-Hrvatsko / Njemačko pravo-

Tel. 0421 - 160 545

Fax. 0421 - 160 5466

eMail: knok@heberling-keller.de

www.heberling-keller.de

Heberling & Keller
Außer der Schleifmühle 65
28203 Bremen

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere,
Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Lange Reihe 14
20099 Hamburg

Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Akademische Lehrpraxis
der Universität J.J. Strossmayer
Osijek und
der Universität Hamburg
<http://www.drrefmirtadzic.de>

RECHTSANWALT STEFAN VIZENTIN

Lindwurmstr. 3
D-80337 München

Tel.: **++49-89-5389538**

Fax: **++49-89-5438911**

E-mail: stefan.vizentin@yahoo.de

B-P-K

Marinka Perić
Rechtsanwältin

Lavesstraße 79
30159 Hannover

Tel. 0511 - 700 209 3
Fax. 0511 - 700 209 40
Mobil 0172 - 516 880 0
peric@bpk-anwaelte.de

VELIKI IZDAVAČKI POTHVAT CROEXPRESA

I vaše je mjesto
u najvećem
hrvatsko-njemačkom
poslovnom imeniku

imenik

hrvatskih tvrtki u Njemačkoj

SESVETE – ZA KUĆA - POSLOVNO STAMBENI OFICIRI

Velika kuća poslovnim i sklađistem
Oba stanova i u potpunosti i namještaju standardom Stanovi i terase i ekskluzivno prostor za kuće, a ticalno velike prilikom klijentima. Vlastiti priključak Obnoviti.

CITY PENZION SANADER

TUR IN INDIVIDUELLE REISENDE UND GRUPPEN
Wir helfen zu jeder Person individuell an unserer beratungsweltweit. Sie sind hierher willkommen.

- Disponibilnost
- Izgradnja
- Restauracioni
- Vratislavsko
- i Hotelzimmers (Gäste 3-8 Personen mit 11 Disponibilität)

Lazeta Media
www.lazetamedia.de
www.hochzeitsfotofrankfurt.de

Only professional

Herceg
REIFEN - RÄDER - TUNING

Touring

eurolines GERMANY

MARINA

AVARIA DENGĀC

UŽIVAJTE U S JUGU DALJE

Prijave se primaju na email adresu: croexpress.adresar@gmail.com

Zadnji rok za zaprimanje prijava bit će objavljen u jednom od sljedećih izdanja CroExpressa

IZLET U RÜDELSHEIM AM RHEIN

U listopadu je oko pedeset izletnika posjetilo Rüdesheim am Rhein u organizaciji Hrvatske katoličke misije Kelkheim.

ORGANIZACIJA NJEGE I POMOĆI

Mi smo uz obitelji kojima je stalo svladati izazove starosti i teške bolesti

24+1

24 sata dnevno dostupni smo na broj 062 500 501. Poziv se ne naplaćuje po posebnim tarifama, a iz inozemstva je potrebno nazvati +385 62 500 501

Svakodnevni ritam života ponekad je zahtjevan i stresan čak mladim i zdravim osobama.

Osobe s posebnim potrebama trebaju pomoći i kod svakodnevnih aktivnosti.

Stalna briga o članovima obitelji zasjenjuje sva područja svakodnevnog života.

Pomoć nije samo poželjna već i neophodna, kako bi se sačuvalo vlastite snage.

ORGANIZACIJA LJEČENJA I REHABILITACIJE

CENTAR ZA REGENERATIVNU MEDICINU

Internacionalni tim stručnjaka u Hrvatskoj

**ORALNA KIRURGIJA
IMPLANTOLOGIJA
PLASTIČNA KIRURGIJA
ESTETSKA KIRURGIJA
ORTOPEDIJA
TRAUMATOLOGIJA**

- ✓ Cirkulatorni poremećaji potkoljenica
- ✓ Komplikacije dijabetesa
- ✓ Opekomine
- ✓ Ožiljci
- ✓ Neurološki poremećaji
- ✓ Povećanje i rekonstrukcija grudi

24 sata dnevno +385 62 500 501

24+1

VELIKI USPJEH MLADE ODBOJKAŠICE IZ BAD SODENA

Ivana Vanjak uskoro debitira u Bundesligi

Edi Zelić

Hrvatska odbokjašica Ivana Vanjak najmlađa je igračica u kadru bundesligasa VC Wiesbadena. Kao teenager Ivana je još sjedila među tisuću gledatelja na tribinama u Wiesbadenu i pratila utakmice Bundesliga. „Tada nisam mislila da ču i ja biti dio ekipe VCW-a“, rekla je Ivana u razgovoru za Wiesbadener Kurier koji je objavio cijelu reportažu o velikom odbokjaškom talentu iz Bad Sodena.

Sa 17 godina, Ivana je najmlađa igračica u ekipi trenera Andreasa Vollmera. Sa svojih 190 cm svakako je i jedna

od najvećih. Već od ljeta Ivana Vanjak redovno trenira s VC Wiesbadenom. Bilo joj je, kako priznaje, ispočetka naporno. Ujutro je na planu školska nastava u Schwalbachu (Albert Schweitzer Schule), gdje će dogodine položiti maturu, a navečer je roditelji voze na trening u Wiesbaden. „Puno toga mogu naučiti od reprezentativnih igračica poput Regine Burchardt ili Ksenije Ivanović“, kaže prezadovoljna Ivana.

Ivana Vanjak tijekom sezone će skupljati iskustvo igrajući za treći sastav VC Wiesbadena. Tamo će imati sigurnu minutažu na poziciji napada-

cice. „Ivana je što se tiče koordinacije već izuzetno dobra, u primanju lopte stabilna, a i fizički je jako napredovala“, poхvalila je sportska direktorica Nicole Fetting našu igračicu. Što se tiče prve lige, Ivana se nuda da će barem upisati svoj prvi nastup.

Wiesbadener Kurier navodi kako je Ivana počela igrati odbokju. Bilo je to 2006. godine u Bad Sodenu, gdje su njezine starije sestre Ana i Antonija već igrale odbokju. Sve tri sestre, navodi se u tekstu, talent su naslijedile od oca Tonča, koji se profesionalno bavio košarkom. I Ivana je tako najprije počela s košarkom, ali

je 2008. definitivno prešla u odbokjaški klub, gdje je njezin talent identificirala trenerica Elena Kiesling. „Odbokka je brza i elegantna. U njoj nema kontakta“, ističe Ivana. Jedan od trenera Wiesbadena, Steffen Pfeiffer, uočio je Ivana na jednoj prijateljskoj utakmici te je 2011. doveo u redove VCW-a. „Pretprije sezone igrala sam još u Kreisliga“, pomalo se i sama čudi Ivana onome što se dogodilo zadnjih nekoliko godina.

Ivanin talent prepoznao je i Hrvatski odbokjaški savez. Uskrsne i ljetne praznike Ivana je provela u kampovima s hrvatskom reprezentacijom.

Ivana je rođena u Frankfurtu, ali Kurier navodi da je hrvatska državljanica, čija je obitelj iz Zadra i Drniša. Sigurno će pred Ivanu jednog dana doći odluka za koju reprezentaciju nastupiti, jer i njemački savez s trenerom Jensom Tietböhlova već pokazuje zanimanje. „Osjećam se kod kuće u obje zemlje“, diplomatski odgovara Ivana Vanjak. Mlada igračica, dakako, ima još vremena da se odluči. Ali jedno je sigurno. A to je da će Ivana uskoro igrati pred onih tisuću gledatelja u Wiesbadenu, među kojima je ne tako davno i sama sjedila diveći se njemačkoj prvoligaškoj odbokoj.

Feinkost aus Kroatien & dem Balkan

GUDELJ MARKET

Tel. 0511-215 73 91
Fax 0511-215 73 92
Mobil 0179-464 03 20

Öffnungszeiten:
Mo - Fr 10.00 - 13.00 Uhr
und 15.00 - 19.00 Uhr
Sa 10.00 - 16.00 Uhr durchgehend

Frieda-Duensing-Weg 13
D-30165 Hannover

Wir bieten Gastronomieservice an!

AUFZÜGE UND FAHRTREPPEN MONTAGE
MILES d.o.o. Niederlassung Deutschland
Jacob-Mönch-Strasse 5,
63073 Offenbach am Main

Tel.: +49 69 85702631
Fax: +49 69 85702632
Mob.: +49 178 7309151
ivankovic@miles-lift.com

MILES dizala d.o.o.
Industrijska zona b.b, 88260 Čitluk, BiH

Tel.: +387 36 653 906
Fax: +387 36 653 904

Računovodstvo

Tel.: +387 36 653 905
Fax: +387 36 653 904

Tehnički ured

Tel.: +387 36 653 951
Fax: +387 36 653 953

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT
Ante Lerota
Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41/ 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

Bestattungen Šarić
Internationale Überführungen und Bestattungen
Mitglied im Bestatterverband

MITGLIED IM DEUTSCHEN BESTATTERVERBAND
Team mit fachgeprüften Bestatter und Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in Deutschland

MEĐUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

KOMPLETNE POGREBNE USLUGE NA PODRUČJU CIJELE EUROPE
NUDIMO: PRIJEVOZ PUTNIKA I OŽALOŠĆENE RODBINE, TAXI,
PRIJEVOZ BOLESNIKA, IZNJMLJIVANJE VOZILA

Njemačka (Reutlingen)

Stolzestrasse 15,
D-72762 Reutlingen
Tel.: 07121-32 02 62
Fax: 07121-33 78 89
Mobil: 0172-73 73 412

Švicarska (Zürich):

Tel.: +41 (0) 76 4 52 29 21

Austrija (Wien):
Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska
Concordia Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 286 45 78
Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir
Tel.: +385 (0) 21 88 71 77
Mobil: +385 (0) 98 23 37 32

Kontakt 24 h
0172-73 73 412

BESTATTUNGEN KRIŽANČIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja...

Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mrtvačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Lettow-Vorbeck-Straße 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizancic.de
www.bestattungen-krizancic.de

Mobil: 0162 - 70 288 14
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

FRANKFURT
069 428 922 48
MÜNCHEN
089 12 03 44 66
STUTTGART
0711 740 99 215
FRANCUSKA
0033 671 848449

MOBIL: 0175 976 71 56

**POGREBNO (0-24h)
ASANOVIĆ**

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletну opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
www.asanovic.de

BUKAL

POGREBNO PODUZEĆE MÜNCHEN

089 / 48 00 47 65
0173 / 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

Želimo svima blago:
Wir wünschen Ihnen ein
bezüglich Novu 2010. godinu

CroExpo
MJESECNIK ZA ISELJENE HRVATE

Kardinal Bozanić na četveroletoj obiljetnici misije u Hamburgu
Hrvatica Sara Radin gimnastičarka Njem

CroExpo
MJESECNIK ZA ISELJENE HRVATE

NAKON ŠTO JE PAPA
SAZVAO MEDUGORSKU
KOMISIJU - REPORTERI
CROEXPRESA U
SVETIŠTU KRALICE MIRA

Hodočasnici: Ovo je mesto

Cr
MJESECNIK ZA ISELJENE HRVATE

Sportski
društvo
nogometni
prezent

KONTAKT:
ISERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBIL:
+49 (0) 172 - 515 23 27

CROEXPRESS UZ MLADE HRVATSKE NOGOMETAJE IZ NJEMAČKE NA TURNIRU U AUSTRIJI

Hrvatska na krilima Prskala, Čuljka i Marića osvojila Toto Cup

Edi Zelić

Gotovo tjedan dana hrvatska nogometna U17 reprezentacija provela je u Austriji na prestižnom turniru „Toto Cup“. U sastavu izbornika Ivana Gudelja igrala su trojica igrača iz dijaspore, Ante Prskalo (Carl Zeiss Jena), Lukas Čuljak (FC Bayern) i Marko Marić (Rapid). „Sjajan je osjećaj igrati za hrvatsku reprezentaciju, zapravo se ostvaruje jedan veliki san. Uživao sam u svakom trenutku i vrlo je dragocjeno ovo iskustvo na međunarodnoj sceni. Sretan sam i zbog upoznavanja svojih vršnjaka iz Hrvatske koji su svi od reda vrlo talentirani igrači“, kaže je Ante Prskalo.

U prvo utakmici na turniru,

branitelj naslova, reprezentacija Hrvatske, svladala je favoriziranu Njemačku rezultatom 3:1, a sudeći prema viđenome na travnjaku, Nijemci su mogli i gore proći. U austrijskom Schwazu dva gola za momčad trenera Ivana Gudelja postigao je dinamovac Petar Mamić, a jedan gol je dao Splitčanin Ante Roguljić. Ante Prskalo odigrao je cijeli susret na desnom boku. Pobjeda protiv Njemačke bila je pomalo iznenadjujuća pogotovo i s obzirom na izostanak brojnih standardnih hrvatskih reprezentativaca poput Josipa Bašića iz Hajduka i Alena Hačilovića iz Dinama. Međutim, veliki obol su dali i mlađi igrači iz dijaspore.

„Odigrali smo disciplinirano, pametno, bili smo opasni

iz polukontri i svjesni smo da smo pobijedili jednu jako dobru reprezentaciju“, rekao je nakon utakmice izbornik Gudelj koji je bio posebno zadovoljan igrom Lukasa Čuljka i Ante Prskala, preko čije desne strane su započete akcije za dva hrvatska pogotka. „Ante je odigrao odlično, pametno, baš kao i cijela momčad. Vjerujem da je ovaj nastup bitan za njegovo samopouzdanje i za nastavak dobrog rada u klubu“, rekao je Ivan Gudelj.

Hrvatska U 17 reprezentacija tijekom turnira posjetila je svetu misu u Kufsteinu koju je predvodio fra Kristijan Montina. „Drago nam je da smo kao momčad posjetili misno slavlje. Posebno meni kao bivšem izborniku hrvatske svećeničke

reprezentacije bitno je da igrači imaju uporište i u vjeri“, rekao je legendarni hajdukovac Gudelj. U drugom nastupu na turniru „Toto Cup“, Hrvatska je odigrala 1-1 protiv domaćina Austrije. Nakon što su mlađi Vatreni poveli neposredno na početku drugog poluvremena, Austria je golom Adriana Grbića (VFB Stuttgart) uspjela izjednačiti u zadnjim minutama susreta. Po kišnom vremenu, Ante Prskalo odigrao svoju najbolju utakmicu na turniru, i ovaj put na desnom boku.

Pobjedom 3-1 protiv Slovačke u zadnjem kolu „Toto Cupa“ Hrvatska je osvojila naslov „Toto Cupa 2012“. Strijelci u ovoj utakmici bili su Roguljić, Preć i Štrkalj. Prskalo je

Perušanje kukuruza u Stuttgartu

U prostorijama Misije Bl. Alojzija Stepinac u Stuttgartu, članovi folklora KUD Tomislav uprizorili su stari običaj perušanja kukuruza. Odjeveni u nošnje, s košarama kukuruza pred sobom, folkloraši su na trenutak oživjeli stari običaj skidanja perušine s kukuruza. Kako su ovakvi poslovi od davnina iziskivali zajedništvo i slo-

(Zlatko Duzbaba)

Humanitarna zabava udruge Konjic-Klis u Althengstett-u

U dvorani Althengstett kod Calwa održala se humanitarna zabava u organizaciji zavičajne udruge Konjic-Klis. Sve pohvale i čestitke dopredsjedniku udruge Žozi Kožulu, koji već godinama vodi vrlo uspješnu Hrvatsku kulturnu zajednicu Calw. Predsjednik udruge Zoran Ivanković goste je upoznao s ciljevima HZU Konjic-Klis. Među mnogobrojnim gostima bili su i generalni konzul RH u Stuttgartu Ante Ćicvarić, mjesni gradonačelnik dr. Clemens Gätz, svećenici: Jozo Maić, župnik iz Kostajnice, Ivica Herceg, voditelj HKZ Sindelfingen, Ivan Mihalinec, voditelj HKZ Calw i mnogi drugi. Uz čuvanje tradicije i običaja rodnog kraja, glavna svrha i cilj udruge su općekorisni i humanitarnog karaktera. Na zabavi je nastupila folklorna skupina HKZ Sindelfingen, a u glazbenom dijelu programa Jerko Drljo iz Frankfurt.

T. Kožul

Na ovogodišnjem, 168. po redu Cannstatter Wasenu, upriličena je tradicionalna povorka folklornih skupina, orkestara, seoskih zaštitarskih udruga i povijesnih društava iz cijelog Baden-Württemberga. Među 3500 ljudi koji su sudjelovali u ovom šareniju odora i nošnji, Hrvate su predstavljali folkloraši KUD Tomislav pod vodstvom Marijane Grgić te mnogi drugi ljubitelji narodnih običaja i slavlja iz Stuttgarta. Sakupili su se u prostorijama kulturno-sportskog društva Velebit u Bad Cannstattu odakle su se u raspjevanoj povorci, na čelu s barjaktarom, uputili prema centru grada odašto je krenula velika povorka. Veselo mnoštvo, stari i mlađi, odjeveni u nošnje iz svih hrvatskih krajeva, nasmijani i raspjevani, prošetali su se gradskim ulicama i pozdravili okupljene. Kako je povorka završavala na samom Wasenu, nije bilo druge nego nastaviti slavlje uz pjesmu i ples u jednom od šatora.

(Zlatko Duzbaba)

Pjesmom i kolom k

kroz Bad Cannstatt

Nezaboravna noć s Oliverom Dragojevićem u Berlinu

Glazbeni veteran i jedna od najvećih zvijezda hrvatske glazbene scene Oliver Dragojević, u subotu 13.listopada u Berlinu je održao svoj veliki koncert, koji su mnogi s pravom nazva-

li koncertom godine u njemačkoj prijestolnici. Koncert je organizirala agencija JK Events, a uz popularnu legendu Olivera u punoj berlinskoj dvorani Loewe saal nastupila je grupa

Duedeni i band Zlatni ritam. Bilo je to još jedno nezaboravno druženje s popularnim meštom i njegovim najpoznatijim hitovima u kojima je publika te večeri naprsto uživala. Oliver

je, kao i obično, dao sve od sebe i svojim nezaboravnim hitovima poput: Nadaline, Cesarice, Lipo ti je, Magdalene, Oprosti mi pape podsjetio publiku na prošla vremena. - Bilo je za-

ista lijepo, uživali smo i veseli li se uz dobru pjesmu i atmosferu. A Oliver zna i te kako dobro zapjevati, baš onako za svaci-ju dušu – kazali su brojni gosti koncerta. (croatia-presse.de)

Koliko ima godina?

Matkači su na nogometnom stadionu. Gledaju utakmicu...

P.M. KNK.

Je li isključeni igrač stariji ili mlađi od prosjeka? Vidi li Danica dobro? Koliko isključeni igrač ima godina?

Riješenje: igrač je mlađi od prosjeka. Danica ne vidi dobro. Isključeni igrač ima 20 godina.